

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

РАЗДЕЛ 1

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

РАЗДЕЛ 2

ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ, ОБЩИНСКИ ФИНАНСИ, СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

РАЗДЕЛ 3

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ, АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ

РАЗДЕЛ 4

ГРАДОУСТРОЙСТВО, ИНФРАСТРУКТУРА, БЛАГОУСТРОЯВАНЕ

РАЗДЕЛ 5

ОБРАЗОВАНИЕ, СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, СПОРТ

РАЗДЕЛ 6

КУЛТУРА И ТУРИЗЪМ

РАЗДЕЛ 7

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО, ПРОТОКОЛ, ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

РАЗДЕЛ 8

ОБЩИНА ГАБРОВО – АКТИВНА И ИНОВАТИВНА

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Правно основание

Настоящият документ е изготвен в изпълнение на чл. 44 (5) от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), съгласно който, кметът на общината представя пред Общинския съвет годишен отчет за изпълнението на програмата за управление в срок до 31 януари.

Период на отчета - 1 януари - 31 декември 2015 година.

Институционална рамка

Отчетът на кмета на община Габрово за 2015 г. представя работата на кмета и ръководената от него Общинска администрация, изпълнена в съответствие с:

- Програмата за управление на кмета на община Габрово 2011 – 2015 г.;
- Общинския план за развитие на община Габрово 2014 – 2020 г.;
- Националните, регионалните и местните планови/стратегически документи, попадащи в приложното поле на дейността и отчетния период;
- Целите и приоритетите, заложи в бюджета на община Габрово за 2015 г., свързани с реализиране на политики за развитие на общината при гарантиране на финансова стабилност.

Цел

Целта на отчета е да представи и анализира резултатите от изпълнени дейности и инициативи по отделни направления /структурирани в раздели/, в съответствие със заложените за 2015 г. управленски приоритети.

Уважаеми госпожи и господа,

Представям Ви годишен отчет, структуриран по основни функционални направления, в които са обобщени и анализирани всички изпълнени дейности и инициативи през 2015 г. от гледна точка на приоритетите, заложи в програмата за управление, и изпълнението на приетите цели и бюджетни разчети на администрацията за отчетната година. Освен добрите практики и постигнатите резултати, в следващите раздели не е спестена и критична оценка на изпълнението на поставените задачи.

Ще припомня - през 2012 г. Община Габрово започна усилена работа по поетите ангажменти за реализацията на инвестиции, насочени към решаване на сериозни проблеми на базисната инфраструктура, към качеството и естетиката на градската среда, образователните и социални потребности, туристическия и културен потенциал на града. Същата година завърши един цикъл от интегрирани инвестиции за подобряване на социалната, образователната и градската среда. След дълги години на подготовка, стартира изпълнението на двата най-големи проекта в

сектор води и отпадъци. Положени бяха последователни усилия за подготовка на нови проектни предложения – следващи важни инвестиции, които започнаха своята физическа реализация през 2013 г. Това бе най-активната година за изпълнение на големите инвестиции. През 2014 г. започнахме с амбициозната цел да завършим този цикъл от дейности и да финализираме новата градска визия. Година по-късно, тя вече бе факт и с добра налична подготовка за новия програмен период, можем да надграждаме всичко постигнато, за да гарантираме и занаяпред устойчивост на постигнатия растеж.

Във финансово отношение през последните 5 години запазихме стабилността. Преодоляхме и екстремните климатични прояви на природата – буря, наводнения и снежни бедствия, които поставиха пред нас нови ангажменти към критичната инфраструктура.

Днес обновените градски пространства, асфалтираните пътища, модерните съоръжения, крайречните улици, новите детските площадки и зелени територии, зоните за спорт и отдих, санираните училища и детски градини, инвестициите в туризъм и култура, и много други успешно приключени проекти и инициативи промениха не само визията на града. Целта е да направим нова крачка напред и нагоре към осезаемо по-добър стандарт на живот в нашия град. Ако маркирате всички изпълнени обекти и райони с инвестиции в града, осъществени през последните 5 години, и от птичи поглед видите картата на Габрово, ще откриете, че е покрита със знаци. Знаци – свидетелство за това, че всичко, което направихме дотук добавя стойност към непрестанните ни усилия да променяме града за добро.

Таня Христова

Кмет на община Габрово

РАЗДЕЛ 1**ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ**

Като най-голям инвеститор в местната публична инфраструктура, Община Габрово продължи да бъде фактор за икономическото развитие на региона. През 2015 г. дейността ѝ остана съобразена с изпълнението на цели и задачи, поставени в основни стратегически документи - Управленска програма, Общински план за развитие 2014-2020; Интегриран план за градско възстановяване и развитие на Габрово; Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж на „Европа 2020“.

Основни политики по отношение на развитието на градската и околната среда бяха финализирани с помощта на европейското финансиране, като за 2015 г., Община Габрово бе бенефициент на общо 18 проекта, финансирани от оперативни и други програми, на обща стойност над 124 млн. лв.

Политиките в областта на икономическото развитие бяха насочени към изпълнение на широк кръг дейности, в рамките на обективните възможности и преките правомощия на местната власт, създаващи условия за устойчиво функциониране на местния бизнес. Тук следва да се посочат: поддържането на съществуваща техническа инфраструктура; систематичните усилия за разумно и целесъобразно инвестиране на европейски ресурс в базисна екологична и пътна инфраструктура, която да подобри или създаде подходяща среда за нуждите на бизнеса; поддържането и надграждането на съществуващите информационни системи, което осигурява максимална ефективност на административното обслужване и повишава достъпността до услугите за гражданите и бизнеса.

Един от основните ангажименти на Община Габрово бе насочен към постигането на добра проектна готовност за новия програмен период. През 2015 г. бе изпълнен проект, който цели да укрепи капацитета на Общината чрез разработване на качествени инвестиционни проекти, готови за кандидатстване за последващо финансиране по оперативната програма за регионално развитие, през програмен период 2014-2020 г., и които да бъдат включени в Интегрирания план за градско възстановяване и развитие на Габрово /ИПГВР/. В тази връзка през 2015 г. Община Габрово разработи и представи своя Инвестиционна програма за изпълнение, чрез конкретни проекти, на местните политики за устойчиво градско развитие.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С БИЗНЕСА

Традиционните водещи отрасли в икономиката, които формират облика на Габровската индустрия остават машиностроене, инструментална екипировка, мехатроника, електроника, производство на изделия от пластмаси, текстил и трикотаж, обувно производство, козметика и други. По данни на Община Габрово, от страна на бизнеса се наблюдава сериозен интерес по отношение на инвестиции в технологична модернизация, иновации, енергийна ефективност на производствените помещения, както и в ново, ниско енергоемко, производствено оборудване.

През 2015 г. се запазва ръстът, спрямо предходните години, на преките чуждестранни инвестиции в община Габрово, които по данни на НСИ за 2013 г. възлизат на около 67 млн. евро. Значим фактор в развитието на икономиката и пазара на труда остава и Технически университет - Габрово.

Пряко свързана с подобряването на условията за бизнеса е политиката на Община Габрово за изпълнението на интегрирани инвестиции в базисна инфраструктура. Паралелно с този инвестиционен процес, Община Габрово продължи да съдейства и за създаване на контакти между местния бизнес и проявили интерес представители на чуждестранни партньори, като организира срещи и посещения на фирми, а на официалната си електронна страница поддържа актуални контактни данни на габровски фирми, информация за налични свободни терени и сгради, и специализиран икономически слой към Географската информационна система /ГИС/ на Община Габрово, предоставящ данни за местоположението и характеристиките на всяка от активните фирми на територията на града.

С цел да удовлетвори потребностите от качествена работна ръка и да подпомогне процеса на адекватна реализация за младите хора на пазара на труда, през 2015 г. Община Габрово постави началото на активна работа в посока въвеждане на дуално средно професионално образование. Целта е подобряване на професионалната ориентация на децата от най-ранна възраст и създаването на колеж, работещ с прякото участие на бизнеса в учебния процес. В тази връзка през 2015 г. представители на образователни и публични институции и на бизнеса обсъдиха необходимостта от новата образователна структура, ползите от въвеждането на дуалното образование за нуждите на местния бизнес и специалностите, които да се изучават в колежа. Идеята бе те да бъдат свързани с индустриалния профил на града и региона. Община Габрово се ангажира с проучването на потребността от кадри със средно и над средно професионално техническо образование.

Резултатите от изследването на необходимостта от разкриване на Интегрален професионален колеж по „Мехатроника и машиностроене“ в Габрово с дуална форма на обучение показаха наличието на сериозна кадрова криза в машиностроителния бранш в региона, като на пазара на труда в Габрово се търсят специалисти от целия спектър на професиите, характерни за металообработването и машиностроенето. Близко 90% от анкетираните в прочуването считат за целесъобразно разкриването в Габрово на Интегрален професионален колеж по „Мехатроника и машиностроене“ с дуална форма на обучение.

ПРИВЛИЧАНЕ И ИНВЕСТИРАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ РЕСУРС

През 2015 г. приоритет за Община Габрово продължи да бъде привличането и инвестирането на европейски ресурс, с основен акцент приключване на инвестиции в базисна инфраструктура и в градската среда, включително подготовката за новия програмен период.

В процес на изпълнение бяха следните проекти:

2 ПРОЕКТА ПО ОП ОКОЛНА СРЕДА 2007-2013

- Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово;
- Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Габрово;

2 ПРОЕКТА ПО ОП РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ 2007-2013

- Интегриран проект за изграждане на привлекателна, достъпна и зелена градска среда на гр. Габрово;
- Техническа помощ за подготовка на Община Габрово за следващия програмен период 2014-2020;

3 ПРОЕКТА ПО ОП РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ 2007-2013

- И аз имам семейство;
- Разкриване на иновативни услуги за деца и семейства в община Габрово;
- Подобряване на грижата за деца с увреждания чрез разкриване на социална услуга в община Габрово;

1 ПРОЕКТ ПО ОП РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ 2014 - 2020

- Нови възможности за грижа;

1 ПРОЕКТ ПО ОП АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ 2007-2013

- Обучения за повишаване квалификацията на служителите в общинска администрация Габрово;

1 ПРОЕКТ ПО ОП ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ 2007-2013

- Изграждане и функциониране на областен информационен център в Община Габрово;

1 проект с финансиране от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз - „Почистване от наноси на речните корита на реките Янтра, Синкевица и Паничарка на територията на град Габрово“;

1 проект по Програма Енергийна ефективност и възобновяема енергия, финансирана от ФИНАНСОВ МЕХАНИЗЪМ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО 2009-2014 – „Норвежки опит за Габрово в сферата на енергийната ефективност (НАГОРЕ)“;

1 проект с финансиране от Национален доверителен екофонд – НДЕФ – „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в зала за акробатика, лека атлетика и бокс в спортен комплекс Христо Ботев, гр. Габрово“;

1 проект с финансиране от Министерство на труда и социалната политика със заем от Световната банка - „ПОСОКИ – предоставяне в общността на социално-образователно консултиране и интегриране“;

1 проект по Българо-швейцарска програма за сътрудничество – „Цветен град“;

1 проект по програма „Хоризонт 2020 – Новаторски енергийни решения“ - „Региони на устойчивите обществени поръчки /SPP Regions/“;

1 проект по Проект „Красива България“ – „Благоустрояване на дворните площи на ЦДГ Перуника, База 2 – гр. Габрово“;

1 проект по програма „Еразъм+“ на Европейския съюз - „Частици от миналото“;

По отношение на Оперативната програма „Региони в растеж“ 2014-2020 – съобразно изискванията на Управляващия орган на програмата, за кандидатстване с проектни предложения по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, Община Габрово разработи и представи на 30.09.2015 г. своя **Инвестиционна програма**. Програмата представлява средносрочен документ за реализация на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие на гр. Габрово /ИПГВР/, разработен за финансовата рамка 2014-2020 г. С Инвестиционната програма за изпълнение на местните политики за устойчиво градско развитие ще се направи естествен и логичен преход между одобрения ИПГВР (който е по-обхватен стратегически документ) и конкретните проекти, за които ще се предостави безвъзмездна финансова помощ /БФП/ по ОПРР 2014-2020.

Инвестиционната програма включва списък с основни проекти на обща стойност 31 427 683,75 лв., от които 5 688 043,67 лв. представляват принос на Община Габрово.

Списъкът обхваща изпълнение на проекта за Интегриран градски транспорт на гр. Габрово - етап I; благоустрояване на парк „Колелото“ и прилежащи квартални пространства; благоустрояване на част от централна градска част на Габрово и реконструкция на кръстовище „Шиваров мост“; изграждане на част от Източна градска улица; ремонт, модернизация, внедряване на енергоспестяващи мерки и изграждане на достъпна среда в сградите на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и ОУ „Цанко Дюстабанов“; ремонт, модернизация, внедряване на енергоспестяващи мерки и изграждане на достъпна среда в Дом на културата „Емануил Манолов“ и дейности по осигуряване на социални жилища за групи в неравностойно положение.

Инвестиционната програма включва и резервен списък с обекти: преустройство на обществена сграда в Общински център за работа с деца „Радион Умников“; благоустрояване на междублокови пространства в зоните за въздействие - кв. Трендафил I и II; благоустрояване на междублокови пространства в зоните за въздействие - кв. Младост; благоустрояване на парк „Баждар“, реконструкция на площад Възраждане; реновиране на Дом на хумора и сатирата; сградата на Държавен куклен театър – Габрово; внедряване на мерки за енергийна ефективност

в сградата на РД ПБЗН. Резервните обекти възлизат на обща стойност 17 951 025,36 лв., като съфинансирането на Община Габрово е в размер на 5 081 205,32 лв.

На 14.08.2015 г. между Община Габрово и Управляващия орган на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 бе сключено споразумение за делегиране на функции по оценка и избор на проекти за финансиране по Приоритетна ос 1 на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020. Съобразно споразумението, Община Габрово поема ролята на междинно звено, което да извършва подбора на проекти по ос 1, като за целта бе сформиран екип в рамките на общинска администрация с ясно определени функции, гарантиращи разделение на ангажиментите на Община Габрово като бенефициент по програмата и като орган за оценка на проектни предложения.

Предстоящо през 2015 г:

- В процес на оценка са:

Проект по Програма Красива България за благоустрояване на дворните площи на Детска ясла „Славейче“ – гр. Габрово;

Проект „Осигуряване функционирането на ОИЦ-Габрово“ – ОП „Добро управление“ 2014-2020;

Проект „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата в община Габрово“ – ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020.

- Изпълнение на дейностите по проект „Подкрепа за независим живот на възрастни и лица с увреждания“, финансиран по ОП „Човешки ресурси“ 2014-2020, договорен през месец декември 2015 г.
- Кандидатстване с проектни предложения по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 и други оперативни програми.

Информираността за процеса на подготовка и изпълнение на проекти с външно финансиране бе сред основните задачи за Община Габрово. В подкрепа на бизнеса и гражданите Областен информационен център – Габрово продължи да предоставя експертни и информационни услуги относно възможностите за финансиране на проекти по актуални схеми и процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, обща и специфична информация за националните и европейски стратегически и програмни документи, действащите оперативни програми.

ОИЦ - Габрово проведе предварително планираните събития в общините на областта, срещи с местни и регионални медии, организира и проведе общи инициативи на мрежата от информационни центрове в страната; експертите отговаряха на всички поставени въпроси на

място, по електронна поща и по телефон, предоставяха на гражданите информационни материали, специализирана литература и интернет услуги. През 2015 г., центърът бе посетен от 587 лица, постъпили са 659 въпроса, на които са дадени 674 отговора, организирани и проведени са 31 събития с 987 участници.

ОИЦ - Габрово организира и проведе ежегодното си мащабно събитие през май 2015 г. на тема „Европейско бъдеще за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ с повече от 160 участници и лектори - заместник-министър председателят и министър по европейските фондове и икономическата политика и ръководители на УО на Оперативните програми. През юни 2015 г. беше подготвена и монтирана изложба на площад Възраждане, която онагледя по ефектен начин постигнатите резултати от реализирани проекти във всяка от общините в Габровска област.

РАЗДЕЛ 2**ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ, ОБЩИНСКИ ФИНАНСИ, СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ.**

Придобиването, управлението и разпореждането с общинска собственост през 2015 г. се осъществи съгласно изискванията на нормативната уредба – Закон за общинската собственост /ЗОС/, Закон за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/, Закон за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/, Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество /НРПУРОИ/, специалните закони в съответната област и др., в съответствие с Програмата за придобиване, управлението и разпореждането с общинска собственост през 2015 г., при спазване на правилата, залегнали в Стратегията за управление на общинската собственост за периода 2014-2015г.

Имотите и вещите общинска собственост се управляваха в интерес на населението на общината, с грижата на добър стопанин, съобразно предназначението и нуждите, за които са предоставени.

Основните приоритети при управлението на общинската собственост през 2015 бяха:

- Подобряване на ефективността в управлението и разпореждането с общинско имущество, с цел увеличаване на собствените приходи на общината;*
- Увеличаване на общинската собственост чрез придобиване на нова собственост;*
- Привличане на средства от държавата, както и такива по европейски програми, за модернизация и изграждане на обекти общинска собственост в областта на образованието, културата, спорта и др.;*
- Социална политика чрез управление и разпореждане с общинско имущество, насочена към подкрепа на най-уязвимите и най-безпомощните наши съграждани.*

Община Габрово продължи провежданата разумна политика за бюджетна стабилност, спазвайки принципите на добро финансово управление – отчетност, отговорност, икономичност, ефикасност, ефективност, прозрачност, устойчивост и законосъобразност. През отчетната година Община Габрово постигна добра събираемост на приходите.

ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

През 2015 г. продължи съставянето на актове за общинска собственост по внедрената система за кадастър и общинска собственост, която дава възможност за връзка с кадастралната карта на Габрово и картите на възстановената собственост - визуализация на имота, прикачване на скица и други сканирани документи.

За периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2015 г. са съставени 321 броя актове за общинска собственост, от които:

- 308 броя за частна общинска собственост;
- 13 броя актове за публична общинска собственост.

Отписаните имоти като общинска собственост са 23. В изпълнение на Програмата за придобиване, управление и разпореждане с общинска собственост за 2015 г. са изготвени 9 доклада на комисията по чл. 52, ал. 3 от НРПУРОИ на Общински съвет - Габрово и са възложени 51 броя оценки на недвижими имоти и актуализации на извършени оценки. Обектите от програмата за разпореждане с имоти общинска собственост бяха презентирани чрез специализирани електронни портали за сделки с недвижими имоти.

Поради липса на интерес към някои имоти и проявен такъв към други, заложените в Програмата за придобиване, управление и разпореждане с общинска собственост през 2015 г. дейности бяха актуализирани. С част от заложените имоти не бе извършено разпореждане, а допълнително в програмата със съответните решения на Общински съвет – Габрово бяха включени други имоти.

- Подготвени и внесени за разглеждане в Общински съвет – Габрово са 58 предложения.
- Проведени са 78 броя публични търгове за продажба на имоти – частна общинска собственост
- Проучени и заверени са 96 молби –декларации за снабдяване с нотариални актове.

Извършени разпоредителни сделки и приходи от тях:

№ по ред	Видове разпоредителни сделки	План 2015 Стойност /лв. с ДДС/	Отчет 2015 г.		Изпълнение В проценти
			Брой	Стойност /лева с ДДС/	
1.	Продажби на самостоятелни обекти в сгради, в т. ч. жилища	250 000	7	280 950	112,38
1.1	Продажба на сгради		2	197 026	
1.2	Продажба на жилища		5	83 924	
2.	Продажби на земя /земяделска земя и терени в м. Узана/ в т. ч. продажба на урегулирани поземлени имоти и ликвидиране на съсобственост	550 000	15	143 852,46	26,15
2.1	Продажба на терени м. Узана		1	67 680,00	
2.2	Продажба на земеделски земи	70 000	9	35 868,00	
2.3	Продажба на урегулирани поземлени имоти		2	33 981,04	
2.4	Ликвидиране на съсобственост		1	4 559,75	
2.5	Продажба на основание чл.58, ал.1 и 2 от НРПУРОИ		2	1 763,67	
3.	Учредяване право на строеж върху	200 000	7	101 520	50,76

	общински терени				
4.	Учредяване безвъзмездно право на ползване		4	-	
	Всичко:	1 000 000		526 322,46	52,63

През 2015г. продължи тенденцията за нарастване на сделките със земеделски земи, за което допринасят действащите финансиращи програми, въпреки, че цените им бележат ръст спрямо предходни периоди.

По отношение на урегулираните поземлени имоти и сгради, както и сгради с отстъпено право на строеж, през периода беше отчетен повишен интерес. Последното провокира множество запитвания и огледи на имоти, което за съжаление по-скоро не повлия на обема от сделки. Една от причините за това е състоянието на предлаганите имоти, което в някои случаи е значително по-лошо от това на аналогични пазарни предложения, при съотнесима цена. В случая, не е без значение и фактическата възможност на всеки частен субект, да извърши разпореждане със собствен имот на цена по-ниска от съответната данъчна оценка.

Безвъзмездно придобиване в собственост по чл.54 от Закона за държавната собственост

С Решение № 996 от 18.12.2015 г., Министерски съвет прехвърли безвъзмездно на Община Габрово правото на собственост върху имот № 021038, местност Локвата, в землище Копчелии, с ЕКАТТЕ 38577, общ. Габрово, с площ 3,602 дка., начин на трайно ползване: изоставена нива – ж.п. кантон, категория на земята: шеста.

Управление на нежилищни имоти

Изминалата 2015 г. бе белязана със засилен интерес към наемане на общински имоти - земеделски земи. Земеделските производители в общината бяха изключително активни при наемането на обработваема земя с начин на трайно ползване – ниви и овощни градини. Във връзка с измененията и допълненията на ЗСПЗЗ, публикувани в ДВ бр. 14 от 20.02.2015 г., редът за отдаване под наем на пасища, мери и ливади е променен. По искане на собствениците и ползвателите на животновъдни обекти са сключени 19 договори, за период от 5 стопански години, считано от стопанската 2015-2016 г.

През 2015 г. се запази тенденцията на липса на интерес към обекти с предназначение казанджийници и магазини в по-малките населени места – кметства и кметски наместничества на територията на община Габрово.

С цел по-ефективно управление на общинската собственост усилията бяха насочени към оптимизиране на контролните функции по договорите и най-вече по отношение на събираемостта на начислените наеми. През 2015 г. приходите от отдадени под наем общински нежилищни имоти, земя, и рекламno-информационни елементи са в размер на 494 193 лв. В резултат на цялостната дейност по управление на имотите общинска собственост, които се отдават под наем, са повишени приходите в сравнение с реализираните през 2014 г.

ОБЩИНСКИ ФИНАНСИ**Изпълнение на двата основни местни данъка**

Изпълнението на данък недвижим имот е 100 % или 1 324 105 лв., а данък върху превозно средство е 101 % или 1 437 728 лв. Събраните средства включват текущи задължения за 2015 г. и просрочени задължения.

Събираемостта на такса битови отпадъци е в размер на 104% или 3 746 285 лв. като са включени текущи и просрочени задължения. За постигане на тези резултати през годината, дирекцията е съставила и изпратила 1 595 бр. актове за установяване на задължения на стойност 787 615 лв. Образувани са 272 преписки за принудително производство на стойност 219 265 лв. През дирекцията са преминали 152 080 лица, които са подавали декларации за движимо и недвижимо имущество, подадени удостоверения и издадени приходни квитанции.

**Справка за дейността на Дирекция „Местни данъци и такси“
за периода 01.01.2015 - 31.12.2015 г.**

№	Вид приход	План 2015/хил.лв./	Отчет 31.12.2015 /хил.лв./	Отчет в %	Отчет 31.12.2014
1	Патентен данък	120	<u>118 316</u> главница 111 097 лихва 7 219	93	<u>122</u> главница 118 лихва 4
2	Данък недвижим имот	1 320	<u>1 381 431</u> главница 1 324 105 лихва 57 326	100	<u>1 342</u> главница 1 294 лихва 48
3	Данък превозно средство	1 420	<u>1 490 709</u> главница 1 437 728 лихва 52 981	101	<u>1 414</u> главница 1 361 лихва 53
4	Данък придобиване	600	671 986	112	521
5	Други данъци		<u>1 450</u> главница 565 лихва 885		1
6	Туристически данък	45	<u>44 830</u> главница 44 275 лихва 555	98	<u>40</u>
7	Такса битови отпадъци	3 600	<u>3 871 223</u> главница 3 746 285 лихва 124 938	104	<u>3 921</u> главница 3 751 лихва 170
	Общо	7 105	<u>7 579 945</u>	103	<u>7 361</u>

			главница 7 336 041 Лихва 243 904		
8	Глоби и санкции		27 404		27
9	Такси технически услуги		3 794		4
10	Такси административни услуги		50 565		52
	Всичко		7 661 708		7 443 955

Събрани приходи

В събрани приходи до 31 декември 2015 г. се включват: текущи данъци 2015 г. и просрочени задължения /минали години/, както следва:

№	Вид приход	Текущи данъци 2015	Просрочени задължения от минали години	Лихви	Общо
1	Патентен данък	81 059	30 037	7 219	118 315
2	Данък недвижим имот	1 037 682	286 423	57 326	1 381 431
3	Данък върху превозно средство	1 185 888	251 840	52 981	1 490 709
4	Такса битови отпадъци	3 086 091	660 194	124 938	3 871 223
5	Данък придобиване	671 986			671 986
6	Туристически данък	37 246	7 029	555	44 830
7	Други данъци		565	885	1 450
		6 099 952	1 236 088	243 904	7 579 944

Приети декларации и издадени удостоверения

№	Вид декларация/удостоверение	брой
1	Декларация чл. 14 от ЗМДТ – недвижим имот	4001
2	Декларации чл. 54 от ЗМДТ – МПС за придобиване	7074
3	Декларации чл. 61 за облагане с патентен данък	535
4	Туристически декларации	60
5	Декларации по чл. 15, ал. 5 от НОАМТЦУ	2676
6	Декларации по чл. 49, ал. 3 от ЗМДТ	44
7	Изготвени удостоверения за данъчна оценка	4922
8	Други удостоверения	2800
9	Издадени приходни документи	129 968
	Всичко	152 080

Действия по събиране на просрочени задължения

№	Вид дейност	брой	стойност
1	Съставени актове за установяване на задължения	1595	787 615
2	Предадени преписки на ЧСИ	272	219 265
3	Издадени протоколи за давност чл. 171, 173 от ДОПК	425	
4	Съставени актове за прихващане/възстановяване	43	
5	Изпратени писма за използвани имоти по декларации чл. 15, ал. 5 от Наредбата	75	
6	Съставени фишове	486	16 880
7	Съставени актове за административни нарушения	41	
8	Издадени наказателни постановления	47	6 670

СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ**Дружества**

По отношение на търговските дружества, общинската администрация следи за финансовото състояние на дружествата след приключване на всяко тримесечие от счетоводните отчети и баланси, предоставяни на основание чл. 32, ал.6 от Наредбата за условията и реда за упражняване на правата на собственост на Общината в търговски дружества с общинско участие в капитала и за участието на Общината в граждански дружества, и за сключване на договори за съвместна дейност.

„Общински пътнически транспорт“ ЕООД спазва строга финансова политика, с цел подобряване на финансовото състояние. Дружеството успява да покрива текущите си разходи, но поради намаляване на пътничкопотоците трудно финансира натрупаните през годините и просрочени задължения към кредитори. За периода 30.09.2014 г. - 30.09.2015 г. загубата на „Общински пътнически транспорт“ ЕООД - Габрово е намаляла с 39 000 лв. За трайно стабилизиране на дружеството са необходими значителни средства. Възможен източник на такива е разпореждане с имущество, което не носи приходи.

„Диагностично консултативен център - 1“ ЕООД е с добри икономически резултати постига. За повишаване качеството на услугите и модернизация на апаратурата, дружеството е закупи система за архивиране и разпространение на образи с централен сървър към дигитализираните рентгенови апарати в двете бази на консултативния център, рентгенов апарат DEXA за измерване на костната плътност на цялото тяло, дерматоскоп, отоскопи с осветително ларингиално огледало и апарат „Дарнсонвал“ за физиотерапия, който бяха заложили в годишната инвестиционна програма на дружеството.

„Регионален хоспис“ ЕООД е в процес на финансова стабилизация, след смяна на Управителя, определена с Решение №226/17.09.2015г. на Общински съвет - Габрово.

През периода бяха проведени 49 заседания на комисията, по чл. 15 от Наредба за реда и условията за провеждане на търговска дейност на територията на община Габрово, в резултат на което са издадени 240 разрешителни за ползване на терен - общинска собственост за извършване на търговия на открито и поставяне на маси и столове за сервиране на открито.

Проведени са 20 заседания на комисията по категоризация на туристическите обекти, съгласно Закона за туризма, като са категоризирани и прекатегоризирани 67 заведения за хранене и развлечения и места за настаняване. Допълнително са разгледани и искания от сдружения и фирми за провеждане на развлекателни и културни изяви и са предоставени терени за тяхното провеждане. Проведени са 6 заседания на комисията по рекламна дейност, като на 12 фирми са съгласувани проекти за разполагане на рекламно - информационни елементи.

Приходи от стопанска дейност:

№	ВИД ПРИХОД	Отчет 2014	План 2015	Приходи от 01.01 до 31.12.2015 г. (в лв.)
1	Такса ползване на общински терени	69 056,10	63 000,00	72 084,17
2	Разрешения за сеч на дървета и удостоверения за превоз	364,00	700,00	422,00
3	Категоризация на туристически обекти	10 020,00	12 000,00	14 969,00
4	Разрешение за таксиметрова дейност	47 600,00	29 760,00	32 320,00
5	Паркоместа пред офиси и фирми	5 256,00	3 100,00	5 580,00
6	Заверка регистър за търговия с цветни метали	-	50,00	-
7	50 % наеми от търговски дружества	-	1000,00	10 765,00
8	Продажба на дървесина	-	66 000,00	3 327,00
	ВСИЧКО:	132 296,10	175 610,00	139 467,17

За периода са издадени 28 броя разрешения за сеч на дървесина в земеделски земи и 66 броя превозни билета. Продадената дървесина при разчет 66 000 лв. е 3327,38 лв. с ДДС, като количеството е 225 плътни кубически метра. Три от обектите, за които са проведени търгове през 2014г. не са усвоени през годината и останаха за изпълнение през 2015 г. Единият от тях е приключен с продажба на предвидените количества, останалите два, разположени по поречието на река Лопушница не приключиха, поради грешна кадастрална карта и претенции на собствениците на имоти, които след трасирането им доказаха собствеността си.

През 2015 г. нови търгове за продажба на дървесина не са провеждани, поради изготвяне на нов горскостопански план и закъсняло одобряване на План – извлечение за промяна на вида на сечта от Регионална дирекция по горите - Велико Търново.

Управление на жилищни имоти

Община Габрово разполага със солиден жилищен фонд, но тъй като по-голямата част от него е въведена в експлоатация в периода 1960 - 1990 г., той е морално и физически остарял. Не е малък броят на хората, за които Община Габрово е единствената надежда за решаване на жилищните им потребности, което обуславя необходимостта от системна поддръжка и обновяване на обектите. Акцент в дейностите по отношение на общинските жилища през 2015 г. бе насърчаването на собствениците на самостоятелни обекти в сгради включително наематели на общински жилища за участие в Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, чрез участие на подготвени експерти от администрацията в иницирираните общи събрания на собствениците. За съжаление не всички граждани осъзнаха значението на програмата за обновяване и за конструктивно укрепване на сградите. Въпреки последното, 136 броя общински жилища попадат в сгради, по отношение на които вече текат процедури по програмата.

С Решение № 19 от 31.01.2008 г. Общински съвет - Габрово определи броя на общинските жилища по групи, в зависимост от тяхното предназначение. С последващи решения, броят на жилищата в отделните групи бе променян, в зависимост от променящите се жилищни нужди на гражданите в община Габрово и премахването на застрашени от самосрутване, негодни за живеене и вредни в санитарно-хигиенно отношение сгради, и продажба на общински жилища. Към края на 2015 г. Община Габрово притежава 400 апартамента, 72 самостоятелни стаи, от които 71 със сервизни помещения и 85 къщи. Броят и предназначението на самостоятелните жилищни обекти по групи са показани в таблицата по-долу.

№	Групи общинските жилища по предназначение	на 31.12.2014 г.	на 31.12.2015 г.
1.	I ^{ва} група „Жилища за настаняване на граждани с установени жилищни нужди“	537	524
2.	II ^{ра} група „Жилища за продажба, замяна и обезщетяване на бивши собственици, чиито имоти са отчуждени за общински нужди“	4	8
3.	III ^{та} група „Ведомствени жилища“	16	19
4.	IV ^{та} група „Резервни жилища“	8	9
	Общ брой:	565	560

Основната цел на политиката, която община Габрово провежда по отношение управлението на общинския жилищен фонд се изразява в извършването на всички действия, които са по финансовите й възможности, за осигуряване и предоставяне под наем на общински жилища за разрешаване и задоволяване жилищните нужди на самотни родители, на млади семейства и на такива с ниски доходи. Липсата на финансов ресурс за поддържане и полагане грижите на добър стопанин при ползване на жилищата от страна на наемателите им и

минималните средства, с които Община Габрово разполага за поддържането на жилищния фонд, се оказват съществена пречка при осъществяване целите на тази политика.

Управлението на общинския жилищен фонд се извършва изцяло с бюджетни средства. Като се има предвид състоянието на фонда, тези средства са крайно недостатъчни и следва да бъдат увеличавани в бъдеще или да бъдат привлечени средства от външни източници. Една част от жилищата се нуждаят от конструктивно укрепване, ремонт на покривни конструкции, електрически и ВиК инсталации, подови покрития, облицовки, дограми и др., поради лошо стопанисване от страна на наематели и извършваните до момента предимно дребни ремонтни дейности по поддръжката им. За възстановяването им са необходими значителни финансови средства. Необходимо е да се използва всяка възможност за основни ремонти и обновяване на фонда с привлечени средства.

Независимо от ограничените възможности, през 2015 г. беше извършен ремонт в 25 броя общински жилища и сгради на обща стойност 39 794,18 лв. с ДДС, а за ремонт на общи части на жилищни сгради, в които общината е съсобственик, са изразходвани 3 543,81 лв. с ДДС. Начислените наеми от жилищни имоти, обезщетения за ползване, лихви за просрочие на плащането и такси, платени от наемателите на общински жилища за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2015 г., са показани в следващата таблица.

№	Наименование	Отчет 2015 г.	План 2015 г.	Отчет 2014 г.
I	Наеми, обезщетение за ползване, присъдени вземания			
1.	Дължими на 01 януари	177 835.93		169 621.81
2.	Начислени за периода 01 януари - 31 декември	207 862.26		209 461.35
3.	Платени към 31 декември	196 972.00	200 000.00	201 247.23
4.	Дължими към 31 декември	188 726.19		177 835.93
II	Лихви			
1.	По наеми:			
	- дължими на 01 януари	3 427.27		1 674.17
	- начислени за периода 01 януари - 31 декември	4 481.10		3 562.61
	- платени към 31 декември	2 904.62		1 782.73
	- дължими към 31 декември	5 003.75		3 427.27
2.	По обезщетение за ползване:			
	- дължими на 01 януари	1 105.51		531.91
	- начислени за периода 01 януари - 31 декември	804.62		584.31
	- платени към 31 декември	79.30		10.71
	- дължими към 31 декември	1 830.83		1 105.51
III	Дължими такси			
1.	Дължима такса „Битови отпадъци“ на 01 януари	7 897.33		9 028.34
2.	Начислена за периода 01 януари - 31 декември	20 357.46		20 527.74
3.	Платена към 31 декември	19 484.80		21 658.75
4.	Дължима такса „Битови отпадъци“ към 31 декември	8 769.99		7 897.33

През периода месец януари - месец декември 2015 г. са разгледани общо 466 броя искания, молби, жалби и сигнали от граждани и наематели на общински жилища, в това число искания на 225 семейства - за продължаване на наемните им правоотношения, 85 семейства - за картотекиране като нуждаещи се за настаняване в общинско жилище. На 26 семейства е отказано определяне на жилищна нужда. В картотеката са включени 59 семейства. На основание чл. 45 от ЗОС, в общинско жилище от резервния фонд са настанени 3 семейства. Прекратени са наемните правоотношения с 38 наематели на общински жилища. В утвърдения Списък за настаняване под наем на граждани в общински жилища през 2015 г. са включени 39 семейства и домакинства. От тях през 2015 г. в общински жилища са настанени 21 семейства и домакинства.

РАЗДЕЛ 3**ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ, АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ.**

През 2015 г. Община Габрово продължи да подобрява дейността на общинската администрация с цел ефективно реализиране на местните политики и качествено обслужване на гражданите и бизнеса. Продължи стремежът към прозрачност и отчетност в обслужването, към прилагането на иновативни подходи за партньорство и подобряване на работните процеси.

Повишаването на ефективността на административното обслужване остана основен приоритет. Община Габрово премина надзорен одит, в резултат на който организацията получи потвърждение за ефективността на внедрената Система за управление на качеството и сигурността на информацията, и премина към нова версия на стандарта за информационна сигурност - ISO 27001:2013. Община Габрово беше избрана за пилотна по проект на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщения по проект „Развитие на административното обслужване по електронен път“ и започна работата по разработването и внедряването на нови е-услуги.

Повиши се прозрачността и отчетността в работата чрез използването на съвременни информационни технологии - подобряване на възможностите на разработената и внедрена Географска информационна система /ГИС/ на Община Габрово. Внедрени бяха допълнителни разширения за 3D и мрежови анализи, осигурен бе достъп до информацията и създадени условия за използване на достъп до ГИС през мобилни устройства, разработени бяха нови слоеве, отговарящи на нужди, свързани с гео-пространствена информация за потребители в общинската администрация.

В резултат на тази политика през 2015 г. Община Габрово стана втори подгласник в категорията „Най-прозрачна общинска администрация“. Тя бе удостоена с наградата „Европейски етикет за иновации и добро управление на местно ниво“ и зае призово място по прозрачност и почтеност в първата годишна сравнителна класация „Индекс на Местната система за почтеност – 2015“.

През 2015 г. Община Габрово обезпечаваше местното администриране на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради. Към края на годината бяха регистрирани 55 Сдружения на собствениците, подадени бяха 36 Заявления за интерес и финансова помощ. До края на 2015 г. за 31 сгради от общо 36 стартираха процедурите по ЗОП за енергийно и техническо обследване, а за 11 сгради процедурите по техническото и енергийното обследване приключиха.

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

Административен капацитет

През 2015 г. продължи повишаването на квалификацията на общинската администрация, чрез обучения за подобряване на професионалната компетентност на служителите. 176 служители от Община Габрово преминаха обучение, както по изготвения годишен план, съобразно изискванията на Закона за държавния служител /ЗДС/, така и по приключилия през 2015 г. проект „Обучения за повишаване квалификацията на служителите в общинска администрация Габрово“, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Обученията бяха съобразени с индивидуалните и специфичните потребности на служителите с насоченост към повишаване на квалификацията и възможностите им за реализация. 130 от служителите участваха в едно обучение, а 46 - в повече от едно.

В Института по публична администрация /ИПА/ 48 служители участваха в 25 специализирани курса за повишаване професионалната компетентност и трима - в задължителното обучение за новоназначени държавни служители

Разпределението по области на специализираното обучение, брой проведени обучения и брой обучени служители в ИПА е следното:

Област на обучението	Проведени обучения	Обучени служители
Публични политики	2	2
Европейски регулации и фондове	2	2
Управленски умения	1	1
Местна администрация	5	11
Разработване и управление на проекти	1	1
Правни регулации	4	7
Ефективност на бюджетните решения	1	2
Електронно управление	7	17
Чуждоезиково обучение	1	2
Въведение в държавна служба	1	3

Освен от ИПА, обучения бяха проведени и от други обучаващи организации по проект „Обучения за повишаване квалификацията на служителите в общинска администрация Габрово“ както следва:

- три обучения по ключови компетентности с 90 участника бяха проведени по темите „Високоэффективните хора“, „Скоростта на доверието“ и „Социалната интелигентност в човешките взаимоотношения“ от „ИЮ Консулт“ ООД. Чрез тях служителите подобриха

уменията си за по-добра комуникация и повишаване общественото доверие към работата на администрацията; за изграждане на доверие в ключовите взаимоотношения и развиване способността да разчитаме знаците на другите хора;

- четири специализирани обучения с 27 участника и едно обучение по информационна сигурност с двама участника бяха организирани и проведени от „Гетони Партньрс“ ЕООД по следните теми: „Развитие на

земеделieto в планинските и полупланинските райони“; „Инвеститорски контрол на строежи и ремонти“; „Възобновяеми източници на енергия и инвентаризация на парниковите газове“; „Работа, включително групова, с родители и близки на деца и младежи в риск“; „Етично хакерство“.

Тези обучения бяха от изключителна важност за професионалното развитие на всеки участник, съобразно неговия профил и спецификата на позицията, която заема в администрацията. В чуждоезиковото обучение – френски за начинаещи, „Школа Интензив“ ЕООД обучи 6 служители. Един служител участва в семинар на тема „Закон за обществените поръчки“, организиран от Школата по публични финанси, а двама служители взеха участие в семинар на същата тема, организиран от Агенцията за обществени поръчки.

В резултат на проведените обучения, служителите постигнаха:

- Надградиха основните си познания и повишиха компетенциите си в съответната професионална област, запознаха се с добри практики, с прилагане на иновативни подходи и решаване на специфични проблеми;
- Повишиха уменията си за работа в екип, изграждане на доверие, поддържане на позитивни взаимоотношения;
- Придобиха по-добра нагласа за сътрудничество, качествено обслужване на клиенти, стремеж за постигане на поставените цели за развитие на администрацията и постигане на обществена удовлетвореност.

АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ

През 2015 г. **Община Габрово подобри своята инфраструктура, свързана с информационните технологии.** Продължи поддържането, надграждането и актуализирането на Географската информационна система на Община Габрово. Бяха доразвити и създадени редица нови инструменти за разширяване възможностите на системата с цел подобряване на дейността при използването ѝ:

- Внедвихме допълнителни разширения за 3D и мрежови анализи, предоставящи ни възможност да надградим възможностите на географската информационната система на Община Габрово. Новите софтуерни приложения са напълно съвместим с ГИС платформата, с която разполагаме и ни предоставя пълен комплект инструменти за управление на пространствени данни, за редактиране на уличната мрежа, имотната структура и застрояването, както и за оценка на предвиждани градоустройствени проекти с висока точност.
- Мигрира се визуализацията на сегашните уеб-страници изградени на ActionScript платформата за достъп до пространствените данни към Java Script с цел улесняване на достъпа до информацията и създаване на условия за използване на достъпа до ГИС през мобилни устройства.
- Реализира се създаването на дигитализиран архив в ГИС базата данни на многофамилните сгради на територията на гр. Габрово, отговарящи на критериите към Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.
- Разработиха се нови слоеве, отговарящи на нужди, свързани с гео пространствената информация, към съответните потребители в администрацията (улични стълбове, осветители, трафопостове, паркова мебел, автобусни спирки, маршрути на улично почистване, общинска пътна мрежа, телекомуникационни мрежи, ел. мрежи за ниско, средно и високо напрежение и др.).
- Развива се и се надгражда гео-пространственият модел за нуждите на ОП „Благоустрояване“, в който се поддържа информация за разположението на съдовете за смет с подробни данни за разположението и характеристиките им, и отрязването на маршрутите за сметоизвозване и улично почистване.
- Създаде се основата на зелената система на града чрез ГИС, която ще предоставя редица възможности за подобряването на управлението на зелените площи и паркове с цел повишаване на рентабилността и качеството на тяхното обслужване.

През 2015 г. Община Габрово беше избрана за пилотна община по проект на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщения по проект „Развитие на административното обслужване по електронен път“, осъществяван с финансовата подкрепа на ОП „Административен капацитет“. Целта на проекта е подобряване на административното обслужване за гражданите и бизнеса, и повишаване удовлетвореността на потребителите, чрез използване на възможностите на електронното управление. В тази връзка **започна работа по**

разработването и внедряването в Община Габрово на 12 нови е-услуги, от които 4 бр. по гражданско състояние и 8 бр., касаещи Дирекция „Местни данъци и такси“, както следва:

Гражданска регистрация:

- EAS20010 Издаване на удостоверение за сключен граждански брак - дубликат
- EAS20012 Издаване на препис-извлечение от акт за смърт, за втори и следващ път
- EAS20001 Издаване на удостоверение за семейно положение
- EAS20014 Издаване на удостоверение за съпруг/а и родствени връзки

Местни данъци и такси:

- EAS20037 Предоставяне на данъчна и осигурителна информация
- EAS20050 Издаване на препис на документ за платен данък върху превозни средства
- EAS20030 Издаване на удостоверение за данъчна оценка на недвижим имот за незавършено строителство.
- EAS20032 Издаване на удостоверение за дължим размер на патентния данък
- EAS20035 Издаване на копие от подадена данъчна декларация
- EAS20033 Издаване на дубликат на документ за платен данък върху недвижими имоти и такси за битови отпадъци
- EAS20034 Издаване на удостоверение за дължим и платен данък върху наследство
- EAS20036 Издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения по Закона за местни данъци и такси

През 2015 г. бяха сключени споразумения с МВР и МРРБ с оглед предоставяне на данни на Община Габрово за извършване на е-услуги, посредством автоматизиран достъп до регистрите на централната администрация „RegiX“. В началото на 2016 г. се очаква реалното внедряване и стартиране функционирането на новите е-услуги.

Подадените актуализационни съобщения от отдел Гражданска регистрация и административно обслужване (ГРАО), свързани с промени на информацията за гражданското състояние на лицата с постоянен адрес в община Габрово са 15 398 броя. Издадените удостоверения по искане на граждани през годината са 15 538 броя.

Като стъпка за осъществяване на електронно управление, пред общинските администрации в страната беше поставена задачата за електронна обработка и подписване с електронен подпис на всички лични регистрационни картони на населението с краен срок 2016 г. През 2015 г. служителите от отдел ГРАО при Община Габрово са въвели и подписали с електронен подпис 85% от личните регистрационни картони на лицата с постоянен адрес гр. Габрово.

Кметствата и кметските наместничества на територията на общината също са изпълнили по голямата част от работата, като са въвели и подписали 99% от личните регистрационни картони на живите лица и 70% от личните регистрационни картони на починалите лица. През изминалата година започна осъществяването на поетапно свързване на част от кметствата и кметските наместничества на територията на община Габрово с ЛБД „Население“ и ПП „ЕларДо“, което значително ще подобри качеството на административното обслужване на гражданите.

През 2015г. Община Габрово получи награди:

- **Наградата „Европейски етикет за иновации и добро управление на местно ниво“** по време на Тринадесетото заседание на Комисията за присъждане на Етикета, проведено през месец март 2015 година. Периодът на валидност на отличието е до 2017 г. ;
- **Приз на Фондация за прозрачни регламенти в категория „Най-прозрачна общинска администрация“:**

Община Габрово продължава да работи за оптимизиране дейността на общинската администрация, с оглед функционирането ѝ да бъде съобразено с всички потребности на гражданите и бизнеса, както и да е максимално ефективна при провеждането на планираните политики. В своята работа общинската администрация запази високото ниво на прозрачност, чрез информиране за решенията и действията си в реално време - основно чрез интернет страницата на Общината, чрез местните и регионални медии, печатни материали и други. В резултат на тази политика през 2015 г. **Община Габрово стана втори подгласник в категорията „Най-прозрачна общинска администрация“;**

- **Община Габрово бе класирана на първо място като общинска администрация в Индекса на Местната система за почтеност – 2015.**

Надзорен одит по системата за управление на качеството ISO 9001:2008 и Надзорен одит по системата за информационна сигурност ISO 27001:2013

Сертифициращата организация **RINA** на 30.03.2015 г. проведе надзорен одит на системата за управление на качеството по стандарт ISO 9001:2008 и надзорен одит по системата за информационна сигурност ISO 27001:2005 и преминаване към новата версия ISO 27001:2013. Усилията на Община Габрово са насочени към ефективно и ефикасно управление на всички идентифицирани процеси, оказващи влияние върху съответствието с изискванията към административните услуги, качеството на тяхното изпълнение и сигурността на информацията, както и на обучението и квалификацията на персонала. В резултат на проведените надзорни одити се установи съответствие с процедурите и документите по управление на качеството и сигурност на информацията и нормативните изисквания, уреждащи дейността на одитираните структурни звена.

Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

През месец януари 2015 г. правителството прие Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради. Одобрени бяха условията и редът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмата и бяха определени органите, отговорни за реализацията ѝ. Програмата е насочена към обновяване на многофамилни жилищни сгради чрез изпълнение на мерки за енергийна ефективност, като по този начин се осигурят по-добри условия на живот за гражданите, топлинен комфорт и по-високо качество на жизнената среда. За изпълнение на Програмата се предоставя безвъзмездна финансова помощ на Сдружения на собствениците, регистрирани по реда на чл. 25, ал. 1 от Закона за управление на етажната собственост в публичния регистър на съответната община/район и в регистър БУЛСТАТ.

Във връзка изпълнението на Програмата, Община Габрово извърши следното:

- сформирани бе екип от общински служители с различни компетентности – юристи, строителни експерти, финансисти и други, които да консултират гражданите и оказват необходимата подкрепа във връзка с учредяване и регистриране на сдружение на собствениците и в по-нататъшните основни стъпки за кандидатстване по Програмата;
- във връзка с промените в ЗУЕС и във връзка със стартирането на Националната програма бе извършена актуализация на информацията и образците в меню „Етажна собственост“ на сайта на Общината

Към 31.12.2015 г. в Община Габрово има 55 регистрирани Сдружения на собствениците /СС/, вписани в Регистъра по чл. 44 от ЗУЕС. За участие в Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, СС заявява интерес пред Общината чрез **Заявление за интерес и финансова помощ /ЗИФП/**. Заявлението представлява декларация за заявения интерес от страна на СС от обновяване за енергийна ефективност. До 31.12.2015 г. в Община Габрово са подадени 36 броя Заявление за интерес и финансова помощ.

Оценка на ЗИФП

Всички 36 броя ЗИФП, след получаване в Общината, са проверени и е извършена оценка на тяхната пълнота. Резултатът е 36 броя одобрени ЗИФП.

Сключване на договор и финансиране на дейностите

Сдруженията на собствениците, чиито заявления са одобрени и са получили положителна оценка, са поканени от Общината да сключат договор. С договора СС дава мандат на Общината, в лицето на Кмета, да извърши от негово име действия по осигуряването на необходимия ресурс за обновяване на сградата и организиране на всички дейности по обновяването.

Към 31.12.2015 г. договорите, сключени между Община Габрово и СС са 36 броя.

Сключени Договори за целево финансиране

След сключване на Договора между Общината и СС, документацията се предоставя за проверка на Областен управител на Област Габрово. След получена положителна оценка от страна на Областен управител, Общината, от името на СС, сключва Договор за целево финансиране с Българска банка за развитие /ББР/ и с Областен управител. Към 31.12.2015 г. сключените Договори за целево финансиране са 33 броя, като са подадени още 3 искания за финансова подкрепа и предстои сключване на договори.

Възлагане на обществени поръчки.

Сключването на Договор между СС и Общината е предпоставка и основание Общината да възложи извършването на обследване за установяване на техническите характеристики, свързани с изискванията по чл. 169, ал. 1 (т. 1-5) и ал. 2 от ЗУТ на външен изпълнител, който се избира от Общината по реда на ЗОП.

Обследвания за енергийна ефективност на сградите

Обследването за енергийна ефективност се възлага на външен изпълнител, който се избира от Общината по реда на ЗОП. Обследването за енергийна ефективност предписва необходимите енергоспестяващи мерки за постигане на съответствие с изискванията за енергийна ефективност съгласно разпоредбите на раздел II „Обследване за

енергийна ефективност и сертифициране на сгради” от Закона за енергийната ефективност и при условията и по реда, определен от Наредба 16-1594 от 2013 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради. Към 31.12.2015 г. за 31 сгради от общо 36 са стартирали процедурите по ЗОП за енергийно и техническо обследване. За 11 от сградите са приключили процедурите по техническото и енергийното обследване. За четири от тях предстои сключване на Договор за проектиране.

Обществени поръчки и публично-частни партньорства

При възлагане на обществените поръчки Община Габрово се стреми към осигуряване на максимална публичност, респективно постигане на най-добри резултати, както за възложителя, така и за изпълнителите, като провежда процедури, които позволяват осъществяване на контрол върху разходването на средства. През 2015 г. са възлагани обществени поръчки, финансирани с бюджетни средства и с евросредства по оперативни програми. В изпълнение на нормативните разпоредби, Община Габрово като възложител предприе мерки за постигане на публичност и прозрачност на дейностите по възлагане на обществени поръчки, както и по изпълнение и приключване на сключените договори, с оглед гарантиране на обществения интерес.

Община Габрово като възложител по смисъла на чл. 7 от Закона за обществените поръчки откри 98 броя обществени поръчки. От тях, с изключение на прекратените, се разграничават, както следва:

- обществени поръчки, възложени чрез открита процедура по реда на чл.16, ал.4 и Глава пета от Закона за обществените поръчки – 32 броя;
- процедури на договаряне без обявление при спазване разпоредбите на чл.90 – чл.93 от Закона за обществените поръчки – 27 броя;
- публични покани по реда на Глава осем „а“ от Закона за обществените поръчки – 21 броя;
- конкурс за идеен проект – 2 броя

Подписани са договори по обществени поръчки, обявени в края на 2014 г. и през 2015 г., по обекти, както следва:

- за доставки – 35 броя;

- за услуги – 101 броя;
- за строителство – 23 броя;

В изпълнение на дейностите от Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, Община Габрово проведе обществени поръчки за сключване на Рамкови споразумения за обследване на технически характеристики и изготвяне на технически паспорти, за енергийно обследване и изготвяне на работни проекти и авторски надзор. Въз основа на тях към 31 декември 2015 г. са сключени 40 договора за обекти на територията на гр. Габрово.

През отчетния период са подадени жалби срещу решения за избор на изпълнител по три обществени поръчки:

- Открита процедура с предмет: Изготвяне на обследване по две обособени позиции: Обособена позиция №2: Изготвяне на обследване за енергийна ефективност по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради - завърши с разпореждане за отказ от производство.
- Открита процедура с предмет: „Невъоръжена охрана на обекти общинска собственост по две обособени позиции: обособена позиция №1 „Дневна охрана на Дирекция МДТ и Денонощна охрана на общински гараж на ул. Станционна, гр. Габрово и обособена позиция №2 „Денонощна охрана на територията на ОП “Благоустрояване”, гр. Габрово – предстои решаване на спора.

Устойчиви обществени поръчки

Община Габрово е водеща организация в новоизградена национална мрежа за устойчиви и иновативни обществени поръчки. Мрежата е създадена в рамките на проект „Региони на устойчивите обществени поръчки /SPP Regions/“, финансиран по програма “ХОРИЗОНТ 2020 – Новаторски енергийни решения” 2014-2020. SPP Regions насърчава създаването и разширяването на 7 европейски регионални мрежи на общини, които работят заедно за устойчиви обществени поръчки (SPP) и иновативни обществени поръчки (PPI). В проекта участват 13 партньора от 8 държави: Общини и институции от България, Великобритания, Дания, Испания, Италия, Франция и Холандия, а водещ партньор по проекта е ICLEI Европа. **България е представена в проекта от Община Габрово**, която е водещ партньор и ръководи мрежата за устойчиви обществени поръчки, и Еко Енергия, като национална експертна организация, която поддържа мрежата за устойчиви обществени поръчки и подпомага водещата община. Мрежите са насочени към пряко сътрудничество в дейностите по обществените поръчки за еко иновативни решения, изграждане на капацитет и обмен на опит и знания. Обществените поръчки, осъществени в рамките на проекта, ще постигнат спестявания от 54,3 GWh/год. първична енергия и производство на 45 GWh/год. енергия от възобновяеми източници. Фокусът на тези поръчки ще бъде в следните области: използване на енергия в обществени сгради; превозни средства и транспорт; доставка на храна и кетъринг.

В рамките на проекта SPP Regions бе създадена Българската мрежа за устойчиви и иновативни обществени поръчки, като част от Общинската мрежа за енергийна ефективност ЕкоЕнергия.

Учредителната среща на мрежата бе проведена на 14 октомври 2015 г. в Габрово. Членове на мрежата до момента са 15 общини и една общинска енергийна агенция. Мрежата следва най-добрите примери и опита на вече съществуващите мрежи за устойчиви и иновативни обществени поръчки в Европа. Мисията на българската мрежа е да изгради обща култура в своите членове в областта на устойчивото развитие чрез разработването и прилагането на иновативни устойчиви обществени процедури. В рамките на мрежата се работи по подготовката и възлагането на процедури за възлагане на конкретни „зелени“ обществени поръчки.

Концесии

Като цяло, действията на общинска администрация през 2015 г. по отношение на имотите, включени в Програмата за предоставяне на концесия, бяха насочени към провокиране на интереса на потенциални инвеститори, които имат реални намерения да участват в обявени процедури. Община Габрово беше отворена и за предложения, които биха повишили атрактивността на предлаганите обекти. За съжаление това не доведе до сериозен интерес към обектите и водена от опита през предходни години, общинска администрация не предприе действия за откриване на процедури за предоставяне на концесии, за които биха се инвестирали както време, така и средства за изготвяне на анализи, а крайният резултат би бил липса на оферти за участие.

1. Концесия за управление и експлоатация на услуги със спортно-възстановителен характер в обект Плувен басейн, находящ се в СОУ „Отец Паусий“.

Процедурата е открита с решение № 233/23.10.2014 г. Общински съвет - Габрово. В първоначално обявения срок за подаване на оферти няма получени оферти за участие в обявената процедура. По предложение на комисията за провеждане на процедурата за предоставяне на концесия, на основание чл. 46, ал. 7 и 8 от ППЗК, със заповед на Кмета на Община Габрово са удължени сроковете за получаване на оферти. В удължения срок няма получени оферти за участие в процедурата.

Процедурата е прекратена с решение № 35/05.03.2015 г. Общински съвет - Габрово, на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗМСМА и чл. 58, ал. 2, т. 3, във връзка с чл. 60, ал. 1, т. 1 от Закона за концесиите.

След прекратяване на процедурата проявилите интерес лица са насочвани към публичната информация за процедурата, достъпна на интернет страницата на Община Габрово. Същите са поканени да представят мнения, предложения, намерения и други, свързани с бъдещото управление на обекта, но такива не са регистрирани.

С писмо от месец април 2015 г., Община Габрово представи пред „Българска федерация плувни спортове“ предложения за концесия обект, с молба да бъде популяризиран сред членовете на федерацията, с оглед разширяване кръга на потенциално заинтересованите лица. В писмото беше подчертано, че Община Габрово е отворена за предложения, които биха повишили атрактивността на предлагания обект. Към месец декември 2015 г. няма данни за интерес към обекта.

2. „Енергоефективни услуги с гарантиран резултат и съпътстващи дейности за уличното осветление на Община Габрово“.

С писма от месец януари и април, поискахме от Mattig Management Partners GmbH, консултант по проект "Разширяване на възможностите на пазара на енергоефективни услуги, предлагани от ESCO компании, за публичния сектор", да ни информират за бъдещите действия по отношение реализацията на дейностите за обект: *Улично осветление на Община Габрово*, описани в решение № 274/ 18.12.2014 г. на Общински съвет - Габрово и очакванията към Община Габрово за съдействие по реализацията им. Действията бяха възобновени в края на месец октомври 2015 г. Започват конкретни действия по енергийно обследване на всяка една точка от уличното осветление.

3. Концесия за управление и експлоатация на язовири (6 броя) на територията на община Габрово, обособени с Решение №127/ 26.07.2001 г. на Общински съвет - Габрово, като обекти за любителски риболов.

През 2015 г., след проведена процедура по ЗОП, бяха изготвени технически паспорти за всеки обект поотделно след обследване на строежите за установяване на характеристиките, свързани с изискванията на чл. 169, ал. 1 - 3 от ЗУТ. В техническите паспорти и докладите от обследването са предписани съответните мерки за привеждане на язовирите в състояние, позволяващо нормална и безаварийна експлоатация. Със заповед №46/08.01.2016 г. е назначена комисия, която да извърши подготвителните действия за избор на оператори на язовирните стени и предоставяне на обектите на концесия.

4. Сладкарница „Рачо и Дешка“ на ул. Св. Св. Кирил и Методий.

Обектът е включен в Програмата след заявен интерес от страна на представители на творческите среди, желаещи да ползват обекта за организиране на дейности от представляваните от тях организации. Във връзка с необходимостта от изготвяне на ясно и целесъобразно задание за изготвяне на анализи и потвърждаване на първоначалния интерес, с писма от месец април, същите бяха поканени да обсъдят със съмишлениците си и представят концепция относно начина на експлоатация на обекта – дейности, които биха могли да се реализират, необходими ремонти, преустройства и др.

Към месец декември 2015 г. няма представена концепция и потвърден интерес за предоставяне на обекта на концесия. Няма проявен интерес от други икономически оператори за предоставяне на обекта на концесия.

5. Хотелски комплекс „СТРАННОПРИЕМНИЦА“ в АЕК „Етър“.

През 2015г. обектът е обособен в самостоятелен имот и за него е съставен отделен акт за публична общинска собственост № 1024/ 09.07.2015 г. С решение № 231/ 01.10.2015 г. имотът е включен в списъка на имотите – публична общинска собственост. Със заповед № 2169/ 05.10.2015 г. имотът е предоставен за безвъзмездно управление на АЕК „Етър“ за срок от 10 години. Директорът на АЕК „Етър“ разработва концепция за управлението на комплекса. В разработката ще намери място и виждането за бъдещото функциониране на *Хотелски комплекс „СТРАНОПРИЕМНИЦА“*, в т.ч. и начинът на управлението му.

След завършването и представянето на концепцията за обсъждане, ще се прецени начинът на управление на хотелския комплекс, в контекста на цялостното функциониране на АЕК „Етър“.

6. Управление и експлоатация на фитнес и спортно-възстановителни услуги в преустроена част от спортна зала „Орловец“ /съгласно идеен проект за Преустройство на кафе бюфет от Спортна зала „Орловец“ във фитнес зала и кафе/.

С писма от месец април 2015 г., Община Габрово се обърна към 4 организации на национално ниво, работещи в областта на фитнес индустрията, с молба да бъде популяризиран след техните членове предлаганият на концесия обект. В писмото беше подчертано, че Община Габрово е отворена за предложения, които биха повишили атрактивността на предлагания обект. Към месец декември 2015 г. няма отговор от нито една от организациите, както и интерес към обекта.

Приходи от предоставени концесии „Младежка територия - Габрово“, с концесионер Сдружение „ИМКА“- Габрово – 288,00 лв. с вкл. ДДС.

Вътрешен одит на Община Габрово

Основните цели, които Звеното за вътрешен одит си постави през 2015 г. са тези, заложи в Стратегическия и Годишен план за дейността на Звеното, съгласувани и одобрени от Кмета на община Габрово. През отчетния период екипът вътрешни одитори успя да постигне поставените цели, посредством извършените одитни ангажименти, заложи в Годишния план за дейността на Звеното. През бюджетната 2015г. Звеното за вътрешен одит извърши 7 одитни ангажимента за даване на увереност. При извършените одитни ангажименти не е имало ограничаване в техния обхват. Вследствие на проверените процедури и процеси в одитните единици, вътрешните одитори дадоха 74 броя препоръки за подобряване на дейността на проверените единици. Изпълнението на дадените от Звеното за вътрешен одит препоръки ще се проследи при извършване на одитен ангажимент по изпълнение на дадените препоръки, за което ще бъде представен одитен доклад на Кмета на община Габрово.

Съгласно изискването на чл. 40 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор и според ежегодно даваните указания от Министерство на финансите, дейността на Звеното за вътрешен одит се отчита много подробно в изготвяният от Ръководителя на ЗВО Годишен доклад за дейността за всяка бюджетна година. Съгласно законово определените срокове, Докладът се представя на Кмета на Общината до 20 февруари, а той от своя страна го предоставя на Министъра на финансите до 28 февруари. Екземпляр от Годишният доклад се представя и на Председателя на Общинския съвет.

Общински инспекторат

През 2015 г. чрез системата за видеонаблюдение на територията на град Габрово, са установени 34 нарушения и престъпления. Във връзка с установяването на техните извършители, на органите на ОД на МВР е предоставена изисканата информация под формата на видеозаписи. За същия период служителите от Общински инспекторат извършиха 5 733 проверки. С Актове за установяване на административни нарушения /АУАН/ са констатирани 149 нарушения, издадени са 107 Наказателни постановления /НП/, 19 са изпратените за принудително събиране от публичен изпълнител /НАП/.

Изготвени са 584 писмени отговора по искания, жалби и писма от граждани, включително и кореспонденцията, водена с други общини и институции.

Във връзка с издадените през годината разрешителни, за извършване на амбулантна търговия и за ползване на терен общинска собственост за поставяне на маси за сервиране на открито, служителите от Общински инспекторат осъществяваха постоянен контрол. С АУАН са констатирани 61 нарушения на изискванията на Наредбата за реда и условията за провеждане на търговска дейност на територията на Община Габрово.

По време на извършените през годината проверки, за спазване разпоредбите на Наредбата за рекламна дейност на територията на Община Габрово, с АУАН са констатирани 10 нарушения. Съставени са 15 констативни протокола с предписания към собствениците на рекламно-информационни елементи, за привеждането им в състояние, съответстващо на изискванията на Наредбата.

Констатирани нарушения по Наредба за чистотата в Габровска община – 15 бр. АУАН. Констатирани нарушения по Закона за туризма – 5 бр. АУАН. Констатирани нарушения по Наредба за реда и условията за провеждане на търговска дейност на територията на община Габрово – 61 бр. АУАН. Нарушения на текстове от Наредбата за рекламната дейност на територията на община Габрово – 10 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Наредба №3 за опазване на обществения ред и сигурността на територията на община Габрово – 48 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Наредба за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на територията на община Габрово – 5 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Наредба №2 за използване и опазване на улиците, тротоарите, площадите, пътищата, парковете, лесопаркове на територията на община Габрово – 2 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Закона за опазване на селскостопанското имущество – 2 бр. АУАН.

Констатирани нарушения по Закона за движението по пътищата – 1 бр. АУАН.

По Закона за движение по пътищата в частта „неправилно паркиране и престой“, бяха констатирани 1 227 нарушения. Изпратени са 1 227 известия за глоба с фиш, от които 859 са получени от нарушителите. На 809 водачи на МПС е наложена глоба с фиш. През отчетния период за принудително събиране от публичен изпълнител /НАП/ са изпратени 215 преписки.

През месеците март и април бяха проведени съвместни акции със служители на сектор „Пътна полиция“ при ОД на МВР – Габрово. Основна цел бе осъществяване на превантивен и санкциониращ контрол, спрямо водачи на моторни превозни средства, които нарушават изискванията на Закона за движението по пътищата в частта „престой и паркиране“.

Във връзка с осъществяването на контрол спрямо водачите на таксиметрови автомобили, инспектори от Общински инспекторат съдействаха на служители от РД „Автомобилна администрация“ – Габрово. Проведени бяха три съвместни акции през месеците април и май.

През октомври, ноември и декември 2015 г. служителите от Общински инспекторат при Община Габрово извършиха 2254 проверки за изясняване на обстоятелствата, декларирани по чл.15, ал. 5, касаещи освобождаване на физически и юридически лица от такса битови отпадъци, за техни имоти които не се използват. Резултатът от проверките показва, че част от лицата са попълнили декларации с невярно съдържание. Информация за същите е подадена до Дирекция „Местни данъци и такси” – Габрово, за предприемане на действия по компетентност.

На територията на град Габрово са регистрирани общо 1 408 домашни кучета. Заплатените такси от собственици на домашни кучета за отчетния период са на стойност 604,05 лв. Служителите от Приюта за безстопанствени животни /ПБЖ/ са заловили 876 кучета, 18 кучета са предадени от собственици, които не могат да полагат грижи за тях. От общия брой: 298 са кастрирани, 143 кучета са предадени на собственик /осиновени/, 168 - евтаназирани, 401 - починали. Останалите кучета, след обработка, са върнати по местата, от които са заловени. На всички кастрирани кучета е поставен микрочип и са въведени в информационната система ВетИС на Българската агенция по безопасност на храните. Полезна информация за гражданите, желаещи да си осиновят куче за домашен любимец от приюта може да бъде намерена на адрес - <http://www.gabrovodogshelter.org/>

РАЗДЕЛ 4**ГРАДОУСТРОЙСТВО, ИНФРАСТРУКТУРА, БЛАГОУСТРОЯВАНЕ.**

През 2015 г. бяха завършени ключови инвестиции в сектор води и отпадъци и продължи благоустрояването на градската среда. Новите съоръжения, изпълнени в рамките на Интегриран проект за водния цикъл на гр. Габрово, са в режим на нормална експлоатация. Въведено в експлоатация бе и Регионалното депо за неопасни отпадъци, което обслужва общините Габрово и Трявна.

В областта на градоустройството се запази тенденцията по създаване на съвременни устройствени планове като предпоставка за създаване на по-добър градоустройствен и архитектурен облик на града. Изградени бяха нови улици, зелени площи, детски, спортни площадки – реконструирана бе крайречната ул. „Дунав“, емблематичният парк Маркотей и междублокови пристрастна в кв. Колелото и др.

Дейността на Общинско звено „Озеленяване“ бе допълнена с нови площи. Продължи изпълняването на инициативи по реда на публично-частните партньорства за благоустрояване на вътрешно-квартални, околблокови и алейни пространства.

ГРАДОУСТРОЙСТВО

С дейността си Дирекция УТ продължи тенденцията по създаване на съвременни устройствени планове – основен инструмент за подобряване на инвестиционния климат в общината и предпоставка за създаване на по-добър градоустройствен и архитектурен облик на града. Усилията бяха съсредоточени и към по-бързото и качествено административно-техническо обслужване, в условията на динамично променящо се законодателство.

Създаване и обявяване на нови планове

Предвид икономическата обстановка не бяха възлагани цялостни планове. С Решение №83 от 08.04.2015 г. на Общински съвет - Габрово беше одобрен и е влязъл в сила:

- **Подробен устройствен план – План за регулация и застрояване /ПУП – ПРЗ/ на кв. Борово - Велчевци в цифров и графичен вид в мащаб 1:1000 – площ 170 ха.;**
- Процедирани са **155 частични изменения по устройствените планове** на територията на града и селата. Броят на преписките е увеличен спрямо предходната година. Част от проектите за изменения за общински имоти са изработени служебно, тъй като са свързани с последващи разпоредителни действия;
- Дирекцията участва активно в изработването на всички необходими документи, свързани с процедурите по одобряване на **„Път III-5004 „Обход на гр. Габрово от км 0+00 до км.20 +124,50 и етапна връзка от км 0+00 до км 3+130“** - с подобекти, изписани в приложение, както и във всички документи, свързани с отчуждителните процедури.

Технически услуги

Освен с промени в Подробните устройствени планове, от Дирекция „Устройство на територията“ през 2015 г. са извършени над **3 340 технически услуги на граждани**, свързани с

процедури по разрешаване на строителството, регистрация на въведените в експлоатация обекти и контрол, издаване на скици и визи за проектиране, удостоверения за обстоятелства и факти, справки на юридически и физически лица по кадастралните, регулационни и застроителни планове на населените места, справки по предвидения начин на застрояване по ПУП, обявяване на проекти на собственици и заинтересувани страни, преписки по узаконяване на незаконни строежи, изпращане на преписки в съда и др. – общо по 43 вида услуги. Ежедневно бяха давани консултации по прилагането на ЗУТ, наредбите към него, ЗС, ЗОС, ЗДС, ЗСПЗЗ и други нормативни уредби в областта на Устройство на територията и собствеността.

През 2015 г. общият брой на извършените услуги е занижен с около 9% от предходната година. Увеличен е броят на услугите, свързани с допускането, обявяването и одобряването на подробни устройствени планове с повече от 15%, в сравнение с предходната 2014 г. Увеличен е броят на преписките по издаване на различни по вид удостоверения с около 6%. През тази година са завишени извършените проверки по незаконно строителство. Броят на услугите, свързани с разрешителния режим за строителство – одобрени проекти и разрешения за строеж, са в по-малък обем, в сравнение с предходната година:

- изчертаване и обработка на скици – копия от кадастралните и регулационни планове на населените места - 931 бр.;
- издаване на необходимите документи за продажба, ипотеки, делби, снабдяване с нотариални актове, отваряне на завещания и др. за недвижими имоти – 308 бр.;
- издаване на удостоверения към Общинска служба “Земеделие и гори” по чл.13 от ЗСПЗЗ във връзка с възстановяване на земеделски земи в границите на населените места - 10 бр.;
- комплектовани преписки за допълване на кадастрални планове, за изменение на подробните устройствени планове, включително обявяване на заинтересованите собственици, внасяне в ОЕСУТ, издаване на заповеди за одобряване на измененията, обявяване за обжалване пред съда, комплектоване на преписки за съда - 243 бр.;
- комплектоване на преписки по параграф 8 от ПЗР на ЗУТ, включително служебно изработване на проектите за изменения на ПУП, обявяване на заинтересованите собственици, издаване на заповеди за одобряване на измененията на ПУП, обявяване за обжалване пред съда, комплектоване на преписки за съда – 59 бр.;
- нанесени, съгласно изискванията, влезли в сила изменения на подробните устройствени планове - 132 бр.
- издадени визи за проектиране – 214 бр.;
- съгласувани и одобрени инвестиционни проекти - 206 бр.
- одобрени ексекутивни чертежи – 11 бр.;
- издадени разрешения за строеж – 193 бр.;
- издадени заповеди на главния архитект, във връзка с чл.149, ал.5 от ЗУТ – 29 бр.;
- уведомления за заверени заповедни книги за строежи – 68 бр.;
- регистриране на технически паспорти на сгради – 141;
- извършени проверки на място и издадени удостоверения за въвеждане в експлоатация на строежи – 89 бр.;

- издадени удостоверения за обстоятелства и факти по териториално и селищно устройство – 226 бр.;
- издадени удостоверения за търпимост на сгради – 98 бр.;
- освидетелствани самосрутващи се сгради – 5 бр.;
- издадени удостоверения за нанасяне на новоизградени сгради в действащия кадастрален план по чл.52 от ЗКИР, във връзка с чл. 175 от ЗУТ – 23 бр.;
- издадени удостоверения за степен на завършеност на строеж – 30 бр.
- изготвени констативни актове за незаконно строителство – 4 бр.;
- проучване и отговор на молби и жалби на граждани - 386 бр.;
- разгледани жалби за незаконно строителство – 123 бр.;

Одобрени са инвестиционни проекти и са издадени разрешения за строеж за следните големи обекти:

- Реконструкция на съществуващ водопровод за хранване на населените места: кв. Войново, с. Поповци, с. Рачевци, с. Гергини, с. Янковци, мах. Николчевци, мах. Божковци, с. Стоевци, с. Михайловци, с. Райновци, с. Новаковци, с. Враниловци, с. Драгановци, с. Смиловци, с. Драгиевци и с. Гъбене;
- Благоустрояване на дворна площ ЦДГ „Перуника 1“;
- Благоустрояване на дворна площ на ЦДГ „Перуника2“;
- Изграждане на подземна тръбна мрежа за телекомуникационни кабели на „Булсатком“;
- Производствено-търговска и складова база за опаковки от велпапе;
- Склад за метали – пристройка към фабрика за лепене на слоести детайли;
- Благоустрояване на парк „Колелото“ и прилежащите квартални пространства;
- Благоустрояване на парк „Баждар“;
- Ремонт, модернизация, внедряване на енергоспестяващи мерки и изграждане на достъпна среда, вкл. благоустрояване на приемни пространства в сградата на ДКЦ - 1 първа база;
- Ремонт, модернизация, внедряване на енергоспестяващи мерки и изграждане на достъпна среда в сградата на ДКЦ - 1 втора база;
- Мерки за възстановяване на проектната конструктивна устойчивост с дълготрайно обезпечаване водоплътността на стоманобетоновата конструкция на надградената част на язовир „Христо Смирненски“;
- Газоснабдяване на Община Габрово – подобект: Газоразпределителна мрежа на гр. Габрово – етап 2015 ТТР 24С 2015;
- Ремонт, модернизация и въвеждане на енергоспестяващи мерки в Дом на културата „Емануил Манолов“ – Габрово;
- Преустройство и смяна предназначението на склад за негорими материали в цех за производство на компоненти и части за въздушно оръжие;
- Цех за преработка на мляко и производство на млечни продукти;
- Източна градска улица;
- Благоустрояване ул. Ем. Манолов. ул. Чардафон и прилежащи пространства;

- Благоустрояване на част от ЦГЧ на гр. Габрово и реконструкция на кръстовище „Шиваров мост“;
- Преустройство на част от фабрика за трикотажни изделия в самостоятелен обект – Склад за метални изделия;
- Път III-5004 „Обход на гр. Габрово от км 0+00 до км.20 +124,50 и етапна връзка от км 0+00 до км 3+130“ - с подобекти, изписани в приложението;
- Благоустрояване на дворни площи на детска ясла „Славейче“;
- Ремонт, модернизация, внедряване на енергоспестяващи мерки и изграждане на достъпна среда в сградата на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, вкл. благоустрояване на дворни площи.

Други дейности

Бяха извършени значителен брой проучвателни и съгласувателни процедури, както и изготвяне на необходимите документи, във връзка с подготвяне и участие на общината в проекти с външно финансиране, подготовка на търгове за продажба на общински терени, сгради и отстъпено право на строеж върху общински земи, изготвяне на задания за проектиране и др. Служители на дирекцията участват в работата на различни комисии, свързани с общинската собственост.

Работа на Общинския експертен съвет по устройство на територията /ОЕСУТ/

През 2015 г. в заседанията на ОЕСУТ са допуснати за изработване подробни устройствени планове с около 15% повече от предходната година. Завишен е и броят на разгледаните подробни устройствени планове и работни устройствени планове с около 12% спрямо предходната година. През отчетния период са проведени 35 заседания, в които са разгледани молби за допускане на ПУП – 125 бр.; разгледани ПУП и РУП – 155 бр.; изготвени оценки за съответствие на инвестиционни проекти – 82 бр.; разгледани възражения по преписки – 11 бр.; разгледани други искания – 16 бр.

ИНФРАСТРУКТУРА

ОКОЛНА СРЕДА – СЕКТОР ВОДИ

Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово - първата мащабна инвестиция на Община Габрово за ефективно и интегрирано управление на водните ресурси, както и първият завършен голям проект в сектор води.

През 2015 г. бе завършена инвестиционната програма на Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово, финансиран със средства от Кохезионния фонд на Европейския съюз и държавния бюджет по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“.

След 8 г. подготовка и 3 г. работа на терен, една от най-тежките и социално отговорни инвестиции бе успешно изпълнена.

През 2012 - 2015 бяха изградени 120 км ВиК мрежи, ремонтирани 5 помпени станции, а пречиствателните станции за питейни и отпадъчни води - напълно реконструирани. Поради интензивните изкопни дейности и лошото състояние на настилките, Община Габрово осигури допълнителни инвестиции и над 100 улици от обхвата на проекта бяха цялостно преасфалтирани.

По проекта бяха изпълнени:

Реконструкция на пречиствателна станция за питейни води

Реконструкцията на началния елемент по пътя на водата създаде подобрена надеждност на водоснабдяването, чрез преобразуване и оптимизиране на технологичната схема, ремонт на сградите и подмяна на съоръженията за чиста питейна вода на Габрово. Посредством модерни инженерни технологии, станцията обезпечава необходимото количество и качество на пречистена вода, високи нива на енергийна ефективност, дълготрайност на експлоатационния живот, адаптивност към променливите дебити и качество на суровата вода, лесна и безопасна поддръжка. **Пречиствателната станция за питейни води на Габрово е първата, реконструирана в рамките на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“;**

Етап 1 от рехабилитацията на водоснабдителната и рехабилитацията/разширяването на канализационната мрежа

Етап 1 от рехабилитацията и разширяването на ВиК мрежата на Габрово бе първият строителен договор от интегрираната оздравителна програма, поставила си амбициозната задача да въведе цялостни подобрения във водния сектор на града. Благодарение на геодезичното заснемане на новоизградените съоръжения и внедрените ГИС технологии, с етап 1 стартира създаването на актуален подземен кадастър на град Габрово, който да служи като основа на всички следващи инвестиционни намерения. За периода юни 2012 - юли 2014 г. бяха изградени 36 км водопроводи и 14 км канализация - общо 50 км ВиК мрежи, в 13 квартала на града. Цялостно преасфалтирани бяха 43 улици;

Етап 2 от рехабилитацията на водоснабдителната и рехабилитацията/разширяването на канализационната мрежа

Най-натовареният градски център и прилежащите му квартали бяха основната строителна площадка на етап 2 от рехабилитацията и разширяването на ВиК мрежата на Габрово. Интензивна градска среда, множество подземни комуникации, работа по основни пътни артерии характеризираха ситуацията на обекта, в обхвата на който бяха изпълнени магистрални водопроводи и главни канализационни колектори. За периода октомври 2012 - юли 2015 г. бяха изградени 24.4 км водопроводи и 7 км канализация - общо 31.4 км ВиК мрежи в 3 квартала на града. Цялостно преасфалтирани бяха 26 улици;

Етап 3 от рехабилитацията на водоснабдителната и рехабилитацията/разширяването на канализационната мрежа

Голяма денивелация, изкопни дейности в подножието на планината, почти изцяло скални почви, изискващи използване на контролирани взривове за преодоляването им, ежедневна битка със спецификите на терена – това бяха предизвикателствата пред етап 3 от рехабилитацията и разширяването на ВиК мрежата на Габрово. За периода август 2012 - юни 2015 г. бяха изградени 20 км водопроводи и 11.1 км канализация, общо – 31.1 км ВиК мрежи в 5 квартала на града. Цялостно преасфалтирани бяха 31 улици;

Реконструкция на пречиствателна станция за отпадъчни води

Реконструкцията на финалния елемент по пътя на водата осигури съвременна и напълно автоматизирана инженерна технология за пречистване на отпадъчните води на Габрово, с което създаде надеждност на експлоатацията и защита на околната среда. Инвестицията включи въвеждане на модерна и ефективна технологична схема на работа на пречиствателната станция, с пълна реконструкция на всички сгради и съоръжения по механичното стъпало, биологичното стъпало и утайковото стопанство. Новата станция на Габрово е една от малкото в страната, която разполага с модерни съоръжения за усвояване на отпадъчния продукт. В процеса на третиране на утайката се произвежда газ метан, а посредством генератори – електрическа енергия, с която се покриват част от енергийните нужди на станцията. Реконструираната станция работи с хидравличен капацитет 14 860 куб.м/ден и капацитет на биологично пречистване 99 780 еквивалент жители, с отстраняване на органичните вещества и премахване на биогенните елементи азот и фосфор. Нейната надеждност се гарантира от съвременни съоръжения от ново поколение, пълна автоматизация на технологичните процеси, денонощен контрол и наблюдение на експлоатацията. Днес Габрово разполага с екологосъобразна и модерна фабрика за пречистване на отпадъчните води, проектирана и изпълнена съгласно най-добрите инженерни практики, в пълно съответствие с екологичните стандарти.

Проектът осигури:

- Надеждност на ВиК услугите чрез нова инфраструктура, в съответствие с европейските и национални изисквания, при пълна автоматизация на процесите;
- Подобро водоснабдяване чрез нова технологична схема на ПСПВ – първата, финансирана от ОП Околна среда;
- Опазване на водните ресурси - двойно намаляване на загубите на вода от 73% на 39% чрез рехабилитация на 85 км водопроводна мрежа, в т.ч. и довеждащ водопровод от ПСПВ;
- Екологосъобразно управление на отпадъчните води и защита на околната среда чрез подмяна на 19.2 м канализация; изграждане на 17.6 км нова канализация за свързаност към единна пречиствателна система от 79% на 96% с включване на 3 квартала към ПСОВ; реконструкция на ПСОВ, съгласно най-добрите инженерни практики, с отстраняване на азот и фосфор, и съоръжения за производство на биогаз от анаеробно изгниване на утайката в метан танк;

- Създаване на добавена стойност, интегритет и устойчивост на проекта чрез: съчетаване на инвестиции в екологична и пътна инфраструктура за повишено качество на живот; интегриране на ГИС технологии за визуализиране обхвата и прогреса на строителството, създавайки основата за подземния кадастър на общината като база за бъдещи инвестиции.

Пречиствателна станция за питейни води Габрово

Пречиствателна станция за отпадъчни води Габрово

Благодарение на европейската солидарност, ефективното партньорство с институциите, ангажираността на Община Габрово, ВиК - Габрово и изпълнителите, широкообхватната комуникационна стратегия, както и толерантността на гражданите, в Габрово функционира инфраструктура от ново поколение, по целия път на водата.

През 2015 г. продължи работата и по други дейности, свързани със системата на ВиК

Разгледани и съгласувани бяха 140 бр. проекти в част ВиК, в това число и общински, за съответствието им с нормативните изисквания. Изготвени бяха количествено-стойностни сметки за нуждите на строителни и ремонтни дейности и услуги, извършени от Община Габрово. По сигнали на граждани и институции, бяха извършени съвместни проверки с ВиК ООД на канализационни и водопроводни мрежи за отпушване на дъждоприемни шахти и др. Издадени са заповеди за право на прокарване на отклонения от общите мрежи на техническата инфраструктура през общински имоти.

ОКОЛНА СРЕДА – СЕКТОР ОТПАДЪЦИ

През 2015 г. приключи Проектът за „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Габрово“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“, Приоритетна ос 2 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци“. Благодарение на проекта днес общините Габрово и Трявна имат функциониращо депо за отпадъци. Отнел повече от 8 години в подготовка на документацията и близо 3 години за строителство, този проект беше финализиран през 2015 г., а официалното откриване на депото се състоя на 23 юли 2015 г. По време на реализацията на проекта, отнел почти 3 години, в землището на габровското село Гръблевци бе реализирано напълно ново за пределите на България строителство, изискващо върху старо сметище да се изгради ново и модерно съоръжение за третиране на битовите отпадъци.

Реализирани дейности по проекта: Реконструкция на клетката за депониране (като площта за депониране е обособена в една клетка и е разделена на два експлоатационни участъка, заемащи обща площ 52 дка); Изграждане на стопански двор; Изграждане на площадка за открито компостиране; Изграждане на площадка за сепариране на отпадъци; Инсталация на модулна пречиствателна станция; Инсталация на съоръжение за обезвреждане на депониения газ; Поставяне на ограда; изграждане на зелен пояс; Изграждане на мониторингови сондажи; Изграждане на площадкова ВиК мрежа; площадково електрозахранване; Изграждане на експлоатационни и контролни пътища; Изграждане на външно водоснабдяване и електроснабдяване и др.

В резултат на извършването на всички заложили дейности, днес общините Габрово и Трявна разполагат с модерно съоръжение, осигуряващо надеждно и ефективно управление на отпадъците. Депото за неопасни отпадъци, заемащо площ от над 140 дка, включва: електронна везна, където новопостъпилият отпадък се претегля, а специализиран софтуер осигурява пълни справки за количеството и видовете отпадъци; нова клетка за депониране на негодната компонента от отпадъка; компостираща инсталация за биоразградимите отпадъци (от кафявия контейнер); високотехнологична пречиствателна станция за отпадъчни води, ретензионен

басейн, административна сграда, складови помещения и др. На депото е разположена и сепарираща инсталация, където годните за повторна употреба отпадъци (от жълтия контейнер) се сортират, пакетират и след това се транспортират до съответните заводи за рециклиране.

Регионално депо за неопасни отпадъци

Освен особеностите в строителството, реализирането на проекта доведе и до внедряването на напълно нова и много по-удобна за експлоатация от жителите система за разделно събиране на отпадъците, състояща се в само два контейнера. В жълт контейнер, предназначен за сухата фракция, попадат всички подходящи за рециклиране ненужни вещи, изработени от стъкло, хартия, пластмаса, метал. В специален кафяв контейнер попада мократа фракция – остатъци от плодове и зеленчуци, трева, клонки, дървесина, кафе, чай и др. При експлоатирането на системата съдържанието на жълтия контейнер постъпва на сепарираща инсталация, намираща се на територията на депото за отпадъци, където суровините биват извадени и сортирани. Пътят на биоотпадъците от кафявия контейнер приключва на площадката за компостиране, където след допълнителна обработка, се произвежда качествен почвен подобрител – компост.

Резултати и положителни ефекти:

- Изграждане на нов регионален експлоатационен участък с максимално разширена свободна площ от 18 дка, запечатване и рекултивация на съществуващ експлоатационен участък, разположен в границите на настоящото депо;
- Изграждане на система за централизирано компостиране с площадка за производство на компост по открит способ на територията на самото регионално депо;
- Използване на съществуващата сепарираща инсталация за оползотворяване на рециклируемата фракция и намаляване на предвидените за депониране отпадъци;
- Въвеждане на двукомпонентна система за разделно събиране на отпадъците на суха и мокра фракция;
- Планиран обем на годишно производство - 50 000 тона, който представлява сбор от максималните производствени капацитети на сепариращата и компостиращата инсталация;

- Планиран период на експлоатация – 30 години.

За периода от месец юни до месец декември 2015 г., на „ВХОД“ в регионалното депо са постъпили 13 213,82 тона отпадъци от общините Габрово и Трявна, от които 11 381,21 тона са събрани от територията на община Габрово. От общото количество, събрано от община Габрово, за сепариране (разделяне на отпадъците на рециклируеми материали според състава им) са постъпили 6 684,81 тона, от които отсортираното количество за рециклиране е 561,73 тона (пластмаса, хартия, картон, метал и др.), а за други видове оползотворяване са отделени 1 018,82 тона (горими материали и подситова фракция). От общото количество постъпило на „ВХОД“ за община Габрово, към площадката за компостиране са насочени 281,40 тона растителни и биоразградими отпадъци. На регионалното депо през 2015 г., чрез депониране, са обезвредени 457,22 тона производствени отпадъци, приети на база сключени договори. На площадката за временно съхранение, през отчетния период са постъпили 980,54 тона земни маси и инертни отпадъци, предназначени за последващо оползотворяване. Количеството на депонираните отпадъци с произход от бита, негодни за сепариране за регион Габрово е 2 977,24 тона.

Общото количество на депонираните отпадъци, включително и на тези след сепариране за отчетния период е 8126,66 тона. От месец юни 2015 г. с въвеждане в експлоатация на Регионалното депо за общините Габрово и Трявна, предварителното третиране на разделно събраните отпадъци се извършва на база Договор 470-ИРСУО-14/14.08.2014г. между община Габрово и ЕКОБУЛСОРТ ЕАД, ЕИК 175343487.

ОКОЛНА СРЕДА – СМЕТОСЪБИРАНЕ, СМЕТОИЗВОЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ НА ЧИСТОТА.

Дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване, поддържане на чистотата (включително и зимно поддържане) се извършва от ОП „Благоустрояване“. До настоящият момент (2015 г.), на 99% от общия брой жители на община Габрово (град Габрово и 80 габровски села) е предоставена услугата по сметосъбиране и сметоизвозване.

Услугата обхваща селата (Жълтеш, Ясени, Източник, Борики, Стефаново, Малини, Черневци, Кметовци, Трапесковци, Боженци, Драгановци, Яворец, Киевци, Думници, Рязковци, Поповци, Гледаци, Чавеи, Милковци, Златевци, Петровци, Лоза, Армени, Рачевци, Гергини, Пейовци, Гарван, Николчевци, Янковци, Враниловци, Стоевци, Райновци, Михайловци, Смиловци, Гъбене, Музга, Камешица, Козирог, Прахали, Дивеци, Спанци, Здравковец, Влайчевци, Драгиевци, Новаковци, Гайтани, Трънито, Ветрово, Гръблевци, Иванили, Седянковци, Солари, Шарани, Банковци, Балани, Богданчовци, Фърговци, Генчовци, Стойковци, Борското, Читаковци, Донино, Балиновци, Копчелиите, Орловци, Дебел дял, Зелено дърво, Стомонеци, Лесичарка, Карали, Кметчета, Костенконвци, Раховци, Стойчевци, Велковци, Мичковци, Междене, Чарково, Мрахори, Пецовци).

През 2015 г. **събирането на битови отпадъци се извършваше в различни видове съдове**, съобразени както с релефните и климатични особености на територията на община Габрово,

така и със състоянието на пътната инфраструктура вътре в населените места и между самите тях, със степента и гъстотата на застрояване, в т.ч. с броя на домакинствата, заведенията, учрежденията и потенциалното количество отпадъци, генерирани от тях. Брой и вид на използваните съдове през 2013 г., 2014 г., 2015 г., в града и селата:

№	населено място	вместимост на съдовете	броя 2013г.	броя 2014г.	броя 2015г.	Честота на обслужване и разположение на съдовете
1	гр. Габрово	контейнер 4,0 м ³	25 бр.	25 бр.	12 бр.	ежедневно
		контейнер 1,1м ³	492 бр.	492 бр.	1 135бр.	528 бр. ежедневно - в ЦГЧ и големи жилищни комплекси (суха фракция)
						608 бр.- два пъти седмично в отдалечени квартали (суха фракция)
		кофи 240литра	0	0	359 бр.	ежедневно - в ЦГЧ и големи жилищни комплекси (мокра фракция)
		кофи 120литра	504 бр.	581 бр.	874 бр.	324бр. ежедневно - в ЦГЧ и големи жилищни комплекси (мокра фракция)
						550 бр. един път седмично пред еднофамилни къщи в отдалечени Габровски квартали по стръмни и тесни улици (мокра фракция)
		кофи 140литра	4 095 бр.	3 999 бр.	0	0
		кофи 110 литра	504бр.	581бр.	0	0
2	80 бр. Габровски села	контейнер 1,1м ³	435 бр.	440бр.	440 бр.	три пъти месечно:м.май - м.октомври; два пъти месечно - през останалите месеци на годината, с изкл. на пет села при които честотата е от 6 до 4 пъти месечно целогодишно (суха фракция)
		кофи 140литра	880 бр.	880 бр.	880 бр.	

		Компостери 300 литра	-		3 752 бр.	(мокра фракция) произведеният компост остава за домакинствата
		Компостери 400 литра	-		800 бр.	(мокра фракция) произведеният компост остава за домакинствата

През 2015 г. за нуждите на ОП „Благоустрояване“ бяха доставени четири нови вакуумни сметосъбиращи машини, предназначени да събират всякакви дребни отпадъци в градската среда - основно тротоари и пешеходни зони. Закупени бяха и 250 бр. нови съдове за смет с обем 1,1 м3.

Разделно събиране на битовите отпадъци в община Габрово

За разделно събиране на битовите отпадъци в регион Габрово на ниво домакинства в градовете на общините - Габрово и Трявна е въведен двуконтейнерен модел, включващ разполагането на двойка контейнери за:

- “суха фракция” – състояща се от бионеразградими битови отпадъци (в т.ч. текстилни и каучукови изделия, отпадъци от опаковки и рециклируеми материали като: хартия, стъкло, пластмаса, метали и др.);
- “мокра фракция” – състояща се от биоразградими отпадъци (в т.ч. отпадъци от кухни, заведения за обществено хранене, отпадъци от обществени пазари, зелени отпадъци от градини и др.)

За разделно събиране на битови отпадъци по селата в регион Габрово са планирани и са в процес на поетапно изпълнение следните системи:

- Система от контейнери и камиони за разделно събиране и транспортиране на „сухата фракция“ - до сепарираща инсталация, с цел първично третиране и извличане на рециклируем материали, и крайно обезвреждане в депо на неоползотворимите остатъчни отпадъци;
- Система от фамилни компостери за разделно събиране и обработка на място (при източника на образуване) на “мократа фракция”, с цел производство на полезен продукт (компост* или почвен подобрител) за собствена употреба в личните дворни места и градинки на отделните домакинства.
- Системата за домашно компостиране към средата на 2015 г. обхваща масово домакинствата в Габровските села и част от крайните градски квартали с еднофамилни къщи на територията на гр. Габрово и гр. Трявна.

Само за периода: 2014 - 2015 г. са проведени обучителни срещи с жителите на 80 габровски села, по време на които са раздадени общо 4 552 бр. фамилни компостера, придружени с ръководства за домашно компостиране. Допълнително, в крайните квартали на Габрово с еднофамилни къщи, са раздадени още 48 бр. компостера, а в гр. Трявна – 65 бр. компостера. Целта е във възможно най-кратки срокове да отпадне необходимостта от разделно събиране и

извозване до депо на биоразградими битови отпадъци /БрБО/, образувани от селските райони в регион Габрово, които са силно разпръснати и отдалечени от регионалното депо и същевременно с много малък брой постоянни жители, за да може като цяло да се оптимизират транспортните разходи, свързани с отпадъци и да се запази в социално поносими граници размерът на такса "битови отпадъци" в тях.

Към месец юли 2015 г. - общ брой видове съдове за обезпечаване разделното събиране на битови отпадъци в обслужваните села от община Габрово:

Населено място	Вид и вместимост на съдовете	Суха фракция	Мокра фракция	Общ брой съдове
80бр.габровски села	Контейнери с обем 1.1 м ³	440 бр.	-	440 бр.
	Кофи с обем 140 литра	880 бр.	-	880 бр.
	Компостери 300 литра	-	3 752 бр.	3 752 бр.
	Компостери 400 литра	-	800 бр.	800 бр.
ОБЩО :		1 320 бр.	4 552 бр.	5 872 бр.

Бъдещи очаквания и ползи от модела „суха - мокра“ фракция

Бъдещите ползи са свързани с осигуряване на устойчивост във времето и непрекъснат режим на работа на Регионалната система за управление на битовите отпадъци, образувани от двете общини (в съответствие с изискванията на Националното законодателство и на най-добрите Европейски практики), за да се постигне, като цяло :

- **Намаляване на общото количество отпадъци, постъпващо за депониране** на регионалното депо и същевременно осигуряване на неговото по-дългосрочно екологосъобразно експлоатиране;
- **Оползотворяване на генерираните биоразградими отпадъци**, в съответствие с поставените Национални цели и произвеждане на полезен продукт (компост), с реална възможност за практическо приложение;
- **Оползотворяване на значителна част от генерираните рециклируеми компоненти от общия отпадъчен поток**, в т.ч. хартия, пластмаса, стъкло, метал и др. и реализацията им като продукти в подходящи производствени процеси, в съответствие с изискванията за устойчиво използване на природните ресурси;
- **Повишаване на културата по отношение на използването на природните ресурси и изграждането на обществено съзнание** за необходимостта и ползите от опазването на околната среда.

През 2015 г. честотата на обслужване на различни видове съдове за битови отпадъци бе следната:

За град Габрово: контейнери с обем 4 м³ – ежедневно; контейнери с обем 1.1 м³ – ежедневно в ЦГЧ и големите жилищни комплекси; кофи 240 литра – ежедневно; кофи 120 литра 324 бр.

ежедневно - в ЦГЧ и големите жилищни комплекси: 550 бр. - 1 път седмично по график пред еднофамилни къщи в отдалечени габровски квартали по стръмни и тесни улици.

Поради недостъпност, изключение правят: ул. „Слънчева“, ул. „Северна“, ул. „Звезда“ от № 12 и 13 до края, ул. „Върба“ № 2, 6, 8, 10, 12, 14, ул. „Калиакра“, ул. „Илевска“ без № 1, 2, 3, 5, 7, 7А, ул. „Лом“, ул. „Аврора“, ул. „Ехо“, ул. „Казашка“, ул. „Слънчев дол“, ул. „Руен“ след № 3, ул. „Бенковска“ № 27а, 29а, 36, 36а, ул. „Вихър“, ул. „Каменното цвете“, ул. „Кракра“, ул. „Народна победа“, ул. „Мак“ № 3 и 5, ул. „Хвойна“ № 15, 17, 19, ул. „Букет“, ул. „Зелен бряг“, ул. „Младежки жар“, ул. „Росица“, ул. „Криволак“, ул. „Стрежерът“, ул. „Братовска“ № 2 и 4, ул. „Места“, ул. „Добруджа“ № 30, 32, 33, 34, 43, 45, 47, 47А, ул. „Черни лом“ без № 1, 2, 3, 5, 7, 9, 11; „МВЕЦ – Малиново“ – ЕООД, ул. „Батак“ – Ангел Евлогиев Димитров – имот 001; кв. Войново № 83, „Доцатекс“ – ЕООД; кв. Гачевци - имоти на Пенчо Рачев и Иван Иванов; местности – Дупели, Бамбовото, Градище – радио „Бимеранг – ФМ“ ЕООД – 107046713/001.

За селата: минималната честота за обслужване на съдовете с обем 1.1 м³ и 140 литра е три пъти месечно през месеците май – октомври; по два пъти месечно през останалите месеци от годината по предварително утвърдени графици. Изключение правят само селата: Черневци, Кметовци, Трапесковци и Боженци, където честотата на обслужване е 6 пъти месечно целогодишно и с. Чарково, при което честотата на обслужване е 4 пъти месечно целогодишно.

Разходи за дейността за 2015 г. :

- За сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци от град Габрово - 1 083 741,49 лв.;
- За сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци села - 87 950,16 лв.;
- За поддръжка на депо и за обработка на отпадъците, постъпващи в него (до април 2015 г.) - 87 741,32 лв.;
- За поддържане на чистотата на терените за обществено ползване – 619 696,54 лв.;
- За зимно поддържане на град Габрово (включително РПМ) - 189 909,58 лв.

Разделно събиране на масово разпространени отпадъци в община Габрово

Отпадъци от опаковки

В периода от януари – юни 2015 г., на база на сключен договор между Община Габрово и Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки ЕКОБУЛПАК АД – София, са събрани общо 306,280 тона отпадъци от съдовете за разделно събиране, разположени в града (през 2014 г., количеството на отпадъците е било 670,356 тона). След сепариране и компактиране, за тези шест месеца са предадени за рециклиране извън територията на общината общо 39,760 тона отпадъци от стъклени опаковки (за цялата 2014 г. са предадени 59,966 тона). За разделно събиране на масово разпространени отпадъци от опаковки на територията на града са определени 316 точки за разполагане на цветни контейнери - 100 бр. зелени контейнери (тип "иглу" - 1.4 м³), предназначени за отпадъците от стъкло и 316 бр. жълти контейнери (тип "бобър" – 1.1 м³) за отпадъците от хартия, пластмаса и метал. Обслужването на зелените контейнери от системата за разделно събиране в община ГАБРОВО през отчетния период е извършвано от фирма ЕКОРИСАЙКЪЛ ООД.

Отпадъци от негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

С въведената през 2010 г. система за разделно събиране на портативни и автомобилни негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), генерирани от крайните потребители, се отдели потокът от НУБА от битовите отпадъци. На територията на община Габрово са разположени 74 бр. специализирани оранжеви съдове. Във връзка с изпълнение на сключения договор между Община Габрово и "Екобатери" АД за разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), за отчетната 2015 г. са приети количества отпадъци от НУБА от физически и юридически лица, както следва:

- **Общо събрано количество НУБА** за период 01.01.2015 г. – 31.12.2015 г. - **1 141,20 кг.**
- **Общо третирано количества НУБА** за период 01.01.2015 г. – 31.12.2015 г. - **1 141,20 кг.**
- **Получени количества отпадъци след третиране:**
 1. Цинкова пепел – 0,225 т.
 2. Черни метали – 0,506 т.
 3. Цветни метали – 0,057 т.
 4. Други – 0,353 т.
- **Предадени количества отпадъци, получени от третиране:**
 5. Черни метали – 0,506 т. – предадени на „ДК Софтрейд“ ЕООД за последващо рециклиране.
 6. Цветни метали – 0,057 т. – предадени на "Стам Трейдинг" АД за рециклиране.
 7. Цинкова пепел -0,225 т. – предадени на „КЦМ“ АД за рециклиране.
 8. Други - 0,353 т. – предадени на „Костинброд Еко“ АД за депониране.

За сравнение през 2014г., са предадени НУБА - 1958,20 кг.

Отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

Във връзка с изпълнение на сключения между Община Габрово и "Елтехресурс" АД договор за разделно събиране на отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, през 2015 г. са приети количества отпадъци от физически и юридически лица, както следва:

1. Общо прието количество ИУЕЕО:
 - От юридически лица – 28 340,00 кг.
 - От физически лица (по заявки на граждани) – 15 626,00 кг.
 - Луминисцентни лампи с код 20 01 21 - 209 кг.
 - Общо събрано количество: 44 175,00 кг.
2. Общо третирано количества ИУЕЕО за период 01.01.2015г.– 31.12.2015г. – 43 966,00 т.
3. Получени количества отпадъци след третиране:
 - Черни метали, с код: 19 12 02 – 38,023 т.
 - Цветни метали, с код: 19 12 03 – 1,833 т.
 - Пластмаси, с код: 19 12 04 – 1,688 т.
 - Стъкло, с код: 19 12 05 – 0,433 т.

- Други – неопасни отпадъци, с код: 19 12 12 – 1,935 т.
- Други – опасни отпадъци, с код: 16 02 15* – 0,009 т.
- Батерии – 16 06 01 - 0,021 т.
- Батерии – 16 06 04 - 0,024 т.

4. Предадени количества отпадъци, получени от третиране:

- Черни метали, с код: 19 12 02 – 38,023 т. - предадени на “ДК Софтрейд” ЕООД за последващо рециклиране.
- Цветни метали, с код: 19 12 03 – 1,833 т. - предадени на “Стам Трейдинг” АД за рециклиране.
- Пластмаси, с код: 19 12 04 – 1,688 т. - предадени на “Вадас” ООД за рециклиране.
- Стъкло, с код: 19 12 05 – 0,433 т. - предадени на “Балканка” ЕООД за рециклиране.
- Батерии – 16 06 01 - 0,021 т. - предадени на “Ел Бат” АД за рециклиране.
- Батерии – 16 06 04 – 0,024 т. – предадени на “Евро Стийл Трейд” ООД за третиране.
- Луминисцентни лампи – 20 01 21 - 0,209 т. предадени на “ДК Софтрейд” ЕООД за рециклиране.

За сравнение - през 2014 г. е предадено общо 28 520,60 кг. излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

Площадка за безвъзмездно приемане на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни, опасни и др.

През месец септември 2014 г., в изпълнение на чл.19, ал.3, т.11 от Закона за управление на отпадъците, беше подписан договор за сътрудничество между Община Габрово и „НОРД УНИКОНСУЛТ“ ЕООД, преименувано по-късно в „НОРД 2 АВТО“ ЕООД. Дружеството е осигурило площадка за безвъзмездно приемане на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни, опасни и др. В изпълнение на задълженията по договора, събраните и предадени за третиране отпадъци през 2015 г. са:

Събрани и предадени отпадъци от „НОРД 2 АВТО“ ЕООД за 2015 г.

КОД НА ОТПАДЪКА	НАИМЕНОВАНИЕ НА ОТПАДЪКА	КОЛИЧЕСТВО, ПРЕДАДЕНО ЗА ТРЕТИРАНЕ(тон)
15 01 04	метални опаковки	2.158
16 06 01	оловни акумулаторни батерии	1.055
20 01 40 - желязо	метали	69.199
20 01 40 - неръждавейка	метали	0.301
20 01 40 - алуминий	метали	1.862

20 01 40 - мед	метали	1.294
20 01 40 - месинг	метали	1.350
20 01 40 - олово	метали	0.119
20 01 40 - ЦАМ	метали	0.022
20 01 34	батерии и акумулатори, различни от упоменатите в 20 01 33	0.006
20 03 07	обемни отпадъци	28.405

За сравнение - през 2014г., за месеците октомври, ноември и декември, са събрани общо 13,69 т., като от тях 0,541 т. са опасни.

ОКОЛНА СРЕДА – ОЗЕЛЕНЯВАНЕ

Дейностите, свързани с текущо поддържане и развитие на зелената система на територията на община Габрово през 2015 г., включително ремонт на паркова мебел и съоръжения за игра на деца, се изпълняват от Общинско звено „Озеленяване“.

Общият бюджет на звеното за отчетната година е на стойност 401 596 лв. с ДДС.

През 2015 г. в списъка на поддържаните зелени площи за широко обществено ползване бяха включени реконструираното кръгово кръстовище пред Консултативна поликлиника с обща площ 1,5 дка (I категория – представително поддържане), зелената площ между ул. Брянска и ул. Емануил Манолов (3,5 дка – II категория – интензивно поддържане), всички зелени площи по ул. Софроний Врачански и прилежащите улици (II категория), VI-ти участък (II категория). Така общата площ на поддържаните зелени площи за широко обществено ползване става 223 дка.

През периода служители на звеното засадиха 130 широколистни дървета, близо 3400 широколистни храсти и декоративни

треви, 67 иглолистни дървета и храсти на пл. „Бесарабия“, градината в кв. Младост, по ул. Юрий Венелин, бул. Априлов, около бл. „Дунав“, детски площадки и др. Създадени бяха нови

цветни фигури – до църквата „Св. Троица“ (40 м²), пред Дома на книгата (80 м²), в градината на Шиваров мост (35 м²), на Любовната чешма. Двукратно бяха попълнени с цветя и декоративни храсти новопоставените 46 саксии по ул. Софроний Врачански, кашпите по ул. Аврам Гачев, ул. Радецка, както и всички останали съществуващи кашпи. През 2015 г. са засадени над 25 000 летни и над 32 000 есенно-пролетно цъфтящи и луковични, както и многогодишни цветя. Общата стойност за закупуване на посадъчен материал е 63 948 лв. с ДДС. Текущото поддържане на дървесната растителност се извършваше от звено „Озеленяване“, като едновременно с това бе сключен Договор за премахване и кастрене на суха и опасна дървесна растителност на територията на община Габрово с АГРОСПЕКТЪР 2000 ООД, гр. Разград. Изразходените средства по договора са 29 925 лв. с ДДС. Извършена беше трикратна дезакаризация на 56,4 дка зелени площи, детски заведения и училища. Дезинфекцирани са пясъчниците и съоръженията за игра на открито на 45 детски площадки. Направени са две дератизационни обработки на 70 бр. канализационни шахти. Услугата е на обща стойност 4 830 лв. с ДДС. Поддържаните от общинско звено „Озеленяване“ площадки за игра на деца са 49 броя, които включват и новоизградените през 2015 г. – на ул. Софроний Врачански и в VI-ти участък, както и реконструираните и изцяло обновени – на ул. Хаджи Димитър и на бул. Могилъов №59. За текущо поддържане на площадките са изразходени 8 021 лв. с ДДС, което включва подмяна на стари и монтаж на нови кошчета за отпадъци и информационни табели; подмяна и ремонт на огради, врати, съоръжения за игра или части от тях; преобоядисване, ремонт и монтаж на дървени детайли на градински пейки (вкл. и тези в парковете и градините); възстановяване на нарушена боя по метални конструкции на съоръженията; ремонт на пясъчници и попълването им с пясък; демонтаж на съоръжения, несъответстващи на НАРЕДБА № 1 от 12 януари 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра, за които има предписание за премахване в годишния доклад на органа за контрол на площадките за игра.

Изграждане на зони за отдих и детски площадки в рамките на националната кампания „За чиста околна среда – 2015 г.“

През 2015 г. Община Габрово кандидатства пред Министерството на околната среда и водите /МОСВ/ и Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/ с 12 проектни предложения за селата и 2 за град Габрово за изграждане на зони за отдих и детски площадки в рамките на Националната кампания „За чиста околна среда – 2015г.“ Община Габрово спечели финансиране за пет проекта от Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда, с изпълнител на обектите фирма „Лимк“ ООД гр. Габрово:

- Договор №10478/18.06.2015 г. за **Изграждане на зона за отдих в село Поповци, община Габрово** в размер на 7 832,40 лв. с ДДС.
- Договор №10479/18.06.2015 г. за **Изграждане на зона за отдих в село Новаковци, община Габрово** в размер на 9 906,34 лв. ДДС

- Договор №10523/19.06.2015 г. за **Облагородяване на съществуващ парк и изграждане на зона за отдих за широко обществено ползване в село Гъбене, община Габрово** в размер на 9 541,27 лв. с ДДС.
- Договор №10480/18.06.2015 г. за **Възстановяване на детска площадка на ул. „Чумерна“, град Габрово** в размер на 9803,20 лв. с ДДС.
- Договор №10481/18.06.2015 г. за **Изграждане на спортна площадка в комплекс „Стефан Караджа“, град Габрово** в размер на 9800,03 лв. с ДДС.

Изграждане на зона за отдих в село Поповци /преди и след/

Изграждане на зона за отдих в село Новаковци /преди и след/

Облагородяване на парк и изграждане на зона за отдих, село Гъбене /преди и след/

Възстановяване на детска площадка на ул. Чумерна, Габрово /преди и след/**Изграждане на спортна площадка в комплекс „Стефан Караджа“, Габрово /преди и след/****Годишен контрол на 12 детски площадки**

С оглед пълна и подробна проверка на общото ниво на безопасност на площадките за игра, през месец септември 2015г. е извършен и годишен контрол на 12 детски площадки, разположени на територията на град Габрово от „МЕЛУС“ ЕООД, като независим Орган за контрол от вид „А“ и отговарящ на критериите за акредитация на БДС EN ISO/IEC 17020:2005. Стойността на извършената услугата беше 1926 лв. с ДДС.

Изграждане на детска площадка

През 2015 г. беше изградена нова детска площадка в кв. Баждар, ул. Хаджи Димитър над Ректорат на ТУ - Габрово, на терен, предназначен за детска площадка, съчетаваща следните занимания: люлеене, пързаяне, катерене, клатушкане, на база сключен Договор за дарение между Община Габрово и „ЦБА“ АД, на стойност 52807,22 лв. с ДДС.

Изпълнение на проект Цветен град - Floral city:

Проектът на стойност – 438 947,00 лв. е финансиран чрез Българо-швейцарска програма за сътрудничество, схема за безвъзмездна помощ към фонд „Партньорство“ и изпълняван в партньорство с Община Тун, Конфедерация Швейцария. През 2015 г., изпълнените проектни дейности включват:

1. Организация и управление – през периода са проведени и/или приключили необходимите за изпълнение на проекта тръжни процедури; проведени са планираните дейности за публичност, включващи представяне на проекта, съпътствано от необходимите визуализиращи материали; осъществени са задължителните дейности за администриране и осигуряване отчетност на проекта.
2. Проучване и планови дейности – през периода са осъществени съгласувателни и контролни дейности по изготвяне на седемгодишна стратегия за развитие на зелените градски зони; изготвен е първият годишен работен план на звено „Озеленяване“.
3. Трансфер на опит и обучения – осъществено е десетдневно специализирано практическо обучение на място в партньорския град Тун на три групи от по трима работници от звено „Озеленяване“, тематично обособени на „цветя“, „дървета“, „храсти и зелени площи“; проведени са специализирани квалификационни обучения за 5 групи от 7 участника, като всяка група беше обучавана 3 дни от специалисти с академичен профил; осъществени са две супервизии от швейцарски специалисти през месеците април и октомври, по отношение организацията на работата в звеното и ефективната поддръжка на зелените градски зони.
4. Стартиране работата на новото звено – осъществено беше планираното в рамките на проекта техническо осигуряване на звено „Озеленяване“ – закупени бяха 1 ван, два камиона, техника за работа в зелени градски зони; започна работата по изпълнение изготвянето на демонстрационни модели на три градски зони, като приключи етапа Паспортизация; стартира набирането на данни за разработване на детайлни технически проекти на 3-те градски зони.

5. Цветна общностна дейност – изпълнен беше първият от планираните цветни обекти – арт топиария с формата на котка в зелената площ на ул. „Брянска“; проведена беше първата Осведомителна Цветна кампания с младежи - доброволци в шест района в северната част на града; през октомври беше проведена първата Доброволческа Цветна кампания в шестте района, където жители и младежи, подкрепяни от звено озеленяване, облагородиха и залесиха

междублоковите пространства с цветя, дървета и храсти; изпълнена беше дейността „Цветен речен бряг“, като бяха монтирани 31 саксии за парапет и 15 висящи саксии на крайречната ул. „Софроний Врачански“.

ОКОЛНА СРЕДА – ЕКОЛОГИЧНИ ИНИЦИАТИВИ

Пролетно почистване

От 20 до 26 април 2015 г. в Габрово се проведе **традиционното пролетно почистване на града**, организирано от Община Габрово. Кампанията премина под мотото **„Мисия отпадък“**, в нея се включиха близо 1200 души. Представители на общинската администрация почистиха брега на реката около паметника на Рачо Ковача. Бяха почистени множество междублокови пространства в града, както и площи за широко обществено ползване по селата.

Почишването обхвана следните терени: брега на р. Янтра около паметника на Рачо Ковача; брега на р. Янтра покрай ул. Аврам Гачев; ската около бл. Сони; терен на ул. Бодра смяна; в района на филиала на Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“, намиращ се на ул. Йосиф

Соколски; около сградата на НТС; алеята до яз. Синкевица; обръщало в кв. Русевци; района около Дом на хумора и сатирата; района около Дом на културата; района около КАТ; около сградата на ОД на МВР; в района на сградата на РД „Пожарна безопасност и защита на населението“; около Архивохранилището на Държавен Архив, намиращо се на ул. Орловска; около сградата на Кукления театър.

В кампанията се включиха всички училища, детски градини и ясли, които с помощта на възпитаниците си, родители и персонал, почистиха прилежащи площи от битови отпадъци и саморасла растителност. **В рамките на кампанията бяха събрани около 26 тона отпадъци.**

Организиран бяха два конкурса за най-атрактивно междублоково пространство и за изработка на пана от отпадъчни материали на тема „Природата – моят дом“.

„Да изчистим България заедно“

За поредна година Община Габрово се включи и в кампанията на БТВ Медиа Груп „Да изчистим България“, като бяха организирани пет акции, в синхрон с различни тематични поводи: на 10 май – почистване на замърсени зони в рамките на населените места, свързано с европейския ден за почистване; на 17 май – почистване на места за отдих и спорт в близост до населените места по случай деня на българския спорт; на 31 май – почистване на

детски площадки – по случай деня на детето /1 юни/; на 7 юни – във връзка с националния ден на природните паркове (8 юни), се почистваха защитени територии, национални и природни паркове; на 27 юни – почистване на речни корита и водоеми във връзка с деня на река Дунав.

Във всички акции участваха граждани, институции, учебни и детски заведения и организации, като общинска администрация, съвместно с талисманите на боклука – Смет.Ка и Чистача, почистиха и облагородиха детската площадка в парка над Любовната чешма. Резултатът от кампанията - 35.7 тона, събрани отпадъци и 2 522 участника

Детска природна академия

На 25 юли 2015 г. по време на екофест „Зелените идеи в действие“ в местността Узана край Габрово бе открита Детска природна академия „Узана“, създадена от Българска фондация Биоразнообразие (БФБ) в партньорство с Община Габрово. Академията работи в рамките на Посетителски информационен център в местността Узана – място със съхранена природа в географския център на България, заобиколена от едни от най-значимите български защитени територии – Национален парк „Централен Балкан“ и Природен парк „Българка“.

БЛАГОУСТРОЯВАНЕ**МАЩАБНИ МЕРКИ ЗА БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА ГРАДСКА СРЕДА**

В края на 2015 г. Община Габрово приключи най-мащабния си проект за благоустройство на градската среда - **Интегриран проект за изграждане на привлекателна, достъпна и зелена градска среда на град Габрово**, финансиран от Европейски фонд за регионално развитие и държавния бюджет по Оперативна програма Регионално развитие 2007 – 2013 г. С финансиране от 9 239 947,71 лв. бяха реализирани общо 10 общественозначими обекта с широко предназначение.

Динамичното изпълнение на проекта стартира на 20.05.2013 г., когато бяха финансирани 4 основни обекта - реконструкция на ул. С. Врачански, благоустройство на кв. Шести участък, реконструкция на кръстовището при Консултативна поликлиника и благоустройство на парк Маркотей. Благодарение на спестен финансов ресурс в рамките на ОП „Регионално развитие”, в средата на 2015 г. бяха договорени още 4 допълнителни обекта от градската среда - реконструкция на ул. Дунав, изграждане на нова спортна площадка на ул. Дунав, рехабилитация на спортно игрище до парк Маркотей и благоустройство на зелената площ на ул. Брянска. Малко по-късно още 2 бяха финансирани по проекта, представляващи междублокови пространства в кв. Колелото.

Първите приключени обекти – кв. Шести участък и ул. С. Врачански, чието изпълнение протече основно през 2014 г., бяха въведени в експлоатация в началото на 2015 г. Квартал VI-ти участък, като недвижима културна ценност, придоби нова визия и възвърна възрожденския си облик. Извършена е подмяна на калдъръма, разполагане на улично осветление, оформяне на зелени площи, рехабилитация на зони за игра. Априловата чешма и чешмата Гунин кладенец са реставрирани.

След увеличаване на габарита ѝ, на ул. „Софроний Врачански“ бяха създадени нови паркоместа и места за отдих, нова детска площадка и сух фонтан.

Рехабилитирани са и още 6 улици, които представляват връзки между улица „Софроний Врачански” и пешеходната зона на централната градска част.

Община Габрово изпълни и благоустройство на зелената площ по ул. Брянска, като неразделна част от реконструкцията на кръстовището до Консултативна поликлиника.

Зелена площ ул. Брянска

Кръгово кръстовище при Консултативна поликлиника

Кръстовището е едно от стратегическите в централната част на града, където се разпределят основни автомобилни потоци. В предходния си вид то беше четириклонно, със затруднена ритмичност на автомобилното движение, нарушена пропускателна способност и висок брой ПТП. С реконструкцията беше въведено кръгово движение, което постигна едновременно безопасност и подобряване естетиката на градската среда.

По проекта беше цялостно реконструирана и друга крайречна улица - благоустрояването на улица Дунав обхваща дейности по рехабилитация на настилки, оформяне на групи паркоместа, пешеходна и велосипедна алея, направа на кътове за отдых, екстериорно обзавеждане – парпети, ограждения, градински мебели и рехабилитация и оформяне на

зелени площи с подходяща растителност и улично осветление.

Спортна площадка ул. Дунав

В северната част на ул. Дунав е изградена осветена спортна площадка, на която има спортни съоръжения - фитнес на открито и оградено баскетболно игрище с изкуствена настилка.

Парк Маркотей

Изцяло осъвременен и реконструиран е емблематичният парк „Маркотей“, неподдържан повече от 20 години. Северна, централна и южна зона разделят парка. Архитектурните елементи на езерото (мостчета, пристан, кула, остров), парапети и бордюри са реставрирани, създадена е японска градина. Изградени са три обслужващи сгради, кътове за отдих, за спорт и за игра на открито. Монтирано е ново парково осветление и видеонаблюдение.

Паркът се превърна в атрактивно място за отдих и забавления.

Съществуващото спортно игрище до парк „Маркотей“ и ОУ „Иван Вазов“ се превърна в модерно съоръжение, чрез полагане на полиуретанова настилка на игралните полета, монтаж на нови спортни съоръжения, осветление, рехабилитация на настилките и съществуващите трибуни, нова ограда и порти, обособяване на паркинг и зелена

площ. Обособени са игрални полета за баскетбол, волейбол, тенис и футбол на малки врати.

Последно финансираните два обекта основно преобразиха облика на междублоковите пространства в кв. Колелото.

Обособени са общо 145 паркоместа за подобряване организацията на движение и паркиране и с цел създаване на вътрешноквартална зона за отдих и игри.

маси за пикник, беседка, уреди за фитнес и тенис маса. Извършена е пълна рехабилитация на настилките, ревизия на растителността и озеленяване; монтирани са табели, ограждения,

Монтирани са перголи, пейки, кошчета за смет, антипаркинг елементи, кашпи.

Изградени са нова спортна площадка с уреди за фитнес, стрийтбол, с подходящи настилка и частично ограждане, както и нова детска площадка с ударопоглътща настилка, обзаведена със съвременни съоръжения за игра за деца до 12 - годишна възраст.

Поддържане на критична инфраструктура

През месец юни стартира изпълнението на проект „Почистване от наноси на речните корита на реките Янтра, Синкевица и Паничарка на територията на град Габрово“. Проектът е на обща стойност 128 503,75 лв. Средствата са отпуснати от Европейската комисия от фонд „Солидарност“ за щетите от бедствията от 19 юни 2014 г. Финансовият ресурс е предназначен за почистване на

наносите от тиня, речен камък, пясък, строителни отпадъци и др. в 6 критични участъка от коритото на р. Янтра, 2 участъка от коритото на р. Синкевица и 1 участък от коритото на р. Паничарка. Към края на 2015 г. почистването приключи в 4 участъка от р. Янтра.

В изпълнение на изискванията на чл. 65 от Закона за защита при бедствия през 2015 г. бяха извършени следните дейности:

- След направените огледи и констатации на хидротехническите съоръжения беше подменен кран на основен изпускател на яз. Белчев дол;

- Почистени са сухите и мокрите откоси на съоръженията; Почистено бе речното легло на р. Паничарка в района на кв. Недевци и кв. Хаджи Цонев мост;

- Почистено бе и речното легло на р. Лопушница в района на село

Яворец. Река Лакавица, която създаваше особени проблеми при възникване на ледоход през зимните месеци, бе основно почистена. Сега връзката между язовира и р. Паничарка се осъществява по многократно по широко речно легло.

Благоустройствени мероприятия върху обекти общинска собственост по реда на публично-частни партньорства /ПЧП/

За пореден път през 2015 г. се проведе инициативата на Община Габрово под мотото **„Да превърнем сивото в зелено“**. Фокусът на кампанията е проектите за благоустрояване и поддържане на вътрешно-квартални, околблокови, алейни пространства да се реализират с безвъзмездния труд на кандидатстващите граждани и сдружения, като идеята е да се развие системата на доброволчеството, а Общинската администрация да осигури и достави необходимите строителни материали за благоустрояване и градинско обзавеждане - пейки, беседки и др. за подобрения и оформяне на зони за отдих.

Съобразно финансовите възможности на Община Габрово и след разглеждане и прецизиране на постъпилите през 2015 г. общо 18 предложения от граждани /граждански сдружения/ за участие по реда на публично-частно партньорство /ПЧП/ бяха одобрени 17 от тях. Община Габрово пое ангажимента да предостави материали на стойност 19635 лв., а гражданите да участват с доброволен труд на стойност не по-малко от 25% от общата стойност /съгласно условието на програмата за ПЧП/. За одобрените предложения бяха подписаха споразумения за финансиране и реализирани 16 обекта на обща стойност 24522 лв. В резултат на кампанията „Да превърнем сивото в зелено“ бяха извършени ремонти и изграждане на тротоарни настилки, оформяне на зелени площи и изграждане на площадки с обособени зони за отдих. Община Габрово осигури доставката на материалите на стойност 18 375 лв. за

изпълнение на обектите, а гражданите участваха с доброволен труд, на стойност 6147 лв. За сравнение през 2014 г. по реда на ПЧП бяха реализирани 11 обекта на обща стойност 18696 лв., Община Габрово осигури материалите за 14022 лв., а гражданите участваха с доброволен труд на стойност 4674 лв. Благодарение на кампанията бяха изпълнени благоустройствени мероприятия на бул. Трети март №29, ул. Селимица №25, ул. Видима №39 и ул. Даскал Алекси №4 и др.

Обект: „Изграждане на кът за отдих с алея и пейки” - бул. „Трети март” №29 /преди – след/

Обект: „Обособяване на кът за отдих с беседка” - ул. „Селимица” №25

Обект: „Изграждане на кът за отдих и алея ” - ул. „Видима” №39

Обект: „Обособяване на кът за отдих с беседка” - ул. „Даскал Алекси” №4

Обект: „Подобряване състоянието на градинката пред жилищен блок” - ул. „Брянска” №56

Обект: „Обновяване и подобряване състоянието на зоната за детски игри” в кв. Лисец

Обект: „Направа на тротоарна настилка” – бул. „Столетов” № 273

Обект: „Подмяна на бордюри, нова тротоарна настилка и подход” - ул. „Христо Ботев” №17

Обект: „Подмяна на тротоарна настилка и оформяне на зелената площ” - ул. „Стръмнина” №13

Обект: „Ремонт и подмяна на тротоарна настилка около жилищен блок” - ул. „Петър Падалски” №2

Обект: „Ремонт на настилката пред вход на жилищен блок и оформяне на цветна градинка” - ул. „Хризантема” №5

Обект: „Ремонт на стара увредена тротоарна настилка” - ул. „Мазалат” №23

В реализиране на благоустройствени мероприятия на терени – общинска собственост, по реда на ПЧП, се включиха и живеещите в по-малките населени места на Община Габрово - с. Стоманеците, с. Козирог, с. Яворец и с. Чарково. Изпълнени бяха следните обекти:

След извършения основен ремонт на стара неизползвана сграда в с. Стоманеците, финансиран от Община Габрово, и обособяването ѝ за административен център на селата, включени в състава на кметско наместничество с. Зелено дърво, общността се включи в облагородяване на околното пространство. Занемареният терен около сградата и старата чешма бе почистен и подравнен, изпълнена бе тротоарна настилка и монтирани пейки.

Обект: „Направа на тротоарна настилка, почистване и подобряване на пространството около административна сграда - с. Стоманеците, кметско наместничество Зелено дърво

Обект: „Изграждане на кът за отдих с беседка” - с. Козирог

Обект: „Ремонт на тротоарна настилка и кът за отдих” - с. Яворец

Обект: „Ремонт и обновяване на настилка на мост ” - с. Чарково

Газификация

В края на 2015 г. на инженеринг започна газифицирането на ОУ „Иван Вазов“ със средства от бюджета на училището. Прогнозната стойност е 49 000 лв. с вкл. ДДС. Това включва изготвяне на инвестиционен проект, изграждане на ново котелно помещение за отоплителни котли на гориво природен газ в преустроено за целта складово помещение, вътрешна газоснабдителна инсталация, площадков газопровод за присъединяване към ГРМ, вентилационна инсталация и автоматика, съгласно изискванията за пожарна безопасност. В началото на 2016 г. предстои приключването на строително-монтажните работи с възможност за преминаване на отопление в училището, ползващо природен газ. Очаква се намаляване на разходите за отопление, без това да се отрази на топлинния комфорт и намаляване на емисиите на парникови газове.

По данни на газовото дружество в Габрово през 2015 г. е изградена нова газоразпределителна мрежа с обща дължина 1 921 м. През годината са присъединени нови потребители както следва: 46 битови, 4 обществено-административни и 2 промишлени.

РЕМОНТ НА УЛИЧНА МРЕЖА

Уличната мрежа на територията на общината е 470 км, от които 189 км в града и 281 км в селата. Изграждането, ремонтът и текущата поддръжка на уличната мрежа се финансират от Община Габрово. Значителна част от уличните и тротоарните настилки в града все още не отговарят на желанията на гражданите и на стандартите за безопасност и качество, все още има и неизградени улици. Някои улици в кварталите са без износващ пласт и без тротоарни настилки. Всяка година Община Габрово работи на различни приоритетни обекти, с оглед натовареност, възможност за обслужване на сметосъбираща и снегочистваща техника, общински транспорт, население и др. В част от кварталите на града липсва канализация или е силно компрометирана. Нерешено е отводняването в много от високите части. Нужни са много финансови средства, които надхвърлят годишните бюджетни възможности. В същото време, ежедневната нужда от сигурност и грижа за гражданите определя необходимостта от предприемане на макар и временни мерки за подобряване на условията.

Улиците в селата също са компрометирани, някои от тях без износващ пласт, има и неизградени такива. Приоритетно се работи по най-лошите участъци, като се насипват и изкърпват съществуващите настилки.

Текущ ремонт на улици в града

Изпълненият текущ ремонт на улици в града през 2015 г. възлиза на обща стойност 365 921 лв. Ремонтът обхваща различни участъци в града, на база предварителен анализ и степенуване на нуждите – основно преасфалтиране и изкърпване на улици и тротоарни настилки. Положени са 2120 тона асфалтова смес, като са асфалтирани и преасфалтирани общо 24 271 кв.м от уличната мрежа, на улиците Стефан Караджа и Д-р Никола Василиади беше положена 173 кв.м хоризонтална маркировка.

Бяха цялостно ремонтирани и преасфалтирани възлови участъци от улици в центъра на града: ул. Стефан Караджа и ул. Д-р Никола Василиади в района на автогарата, ул. Станционна в участъка от ул. Васил Неделчев до ул. Д-р Никола Василиади, както и участък от ул. Цанко Церковски. Преасфалтирани и изкърпени бяха участъци от улиците: Македония, паркинга при Община Габрово, подхода за гробищния парк, ул. Зелена ливада, ул. Напредък, ул. П. Михов, ул. Младост, ул. Найдено Геров, ул. Светло бъдеще, ул. Лазурна, ул. Хризантема, ул. Чумерна, ул. Златна нива, ул. Ал. Константинов, ул. Мирни дни, ул. Кл. Охридски, ул. Иван Люцканов, ул. Елин Пелин, ул. Пролет, ул. Седянкова поляна, ул. Мир, ул. Лазурна, подхода за болницата, ул. „Доктор Илиев детския.

улици Ст. Караджа и Д-р Никола Василиади

ул. Цанко Церковски

При подготовката за ремонт на улиците в града бяха фрезовани $14\,042\text{ м}^2$ стара асфалтова настилка, като отпадъчния фрезован материал /приблизително 560 м^3 / беше вложен за насипване, подсушаване и подравняване на второстепенни улици без трайна настилка в града и крайните квартали. Новоизградени и ремонтирани са тротоарни настилки – 325 кв. м в участък от ул. Никола Войновски. Положени са 211 м пътни ивици и бордюри, за направа на трошенокаменна основа са вложени общо 309 м^3 трошен камък.

Основен ремонт на общинска пътна мрежа

Общинската пътна мрежа /ОПМ/ е 289 км . Изграждането, ремонта и поддръжката ѝ се извършват от Община Габрово със средства на републиканския бюджет (като целева субсидия). В последните няколко години поетапно беше подобро състоянието на ОПМ.

През 2015 г. тази дейност продължи, на база анализ на нейното състояние и обслужваното население.

Основните видове дейности бяха: изсичане на растителност, почистване и ремонт на водоотвеждащи съоръжения, оформяне на канавки, преснемане на банкети, подсилване и заздравяване на пътната основа и уширяване на пътното платно, изкърпване и цялостно преасфалтиране на настилки, укрепване и ремонт на съществуващи подпорни стени.

Изпълненият ремонт на общинска пътна мрежа с целева субсидия е на обща стойност 829 200 лв. Извършени бяха ремонти на участъци от **12 общински пътища**, /групирани в 5 обособени позиции с изпълнители ДЗЗД Димас – Лимк и Пътстрой-Габрово АД/, както следва:

GAB 1027- Етъра – Шумели – Ябълка;

GAB 2001 / Габрово – Иванили – Козирог;

GAB 3030 / Габрово – кв. Бойката – Мичковци; GAB 3089 / Седянковци;

GAB 2015 / Чавей – Поповци;

GAB 3122 / Донино – Царева ливада;

GAB 3079 / Беломъжи;

GAB 3040 / Съботковци;

GAB 3059 / Драгомани;

GAB 3065 /Костенковци– Колишовци;

GAB 3087 / Раховци – Тодорчета и

GAB 3060 / Орловци – Овощарци.

По общинската пътна мрежа са положени **5310** тона плътна асфалтова смес, с които са изпълнени **общо 50 300 кв. м асфалтови настилки**; почистени са **3 074 м канавки**, оформени са **15 904 кв.м банкети**, изсечени са **11 365 кв.м храсти** (За сравнение през 2014 г. са изпълнени **общо 48 856 кв.м асфалтови настилки**; почистени са **4 726 м канавки**, оформени са **18 153 м банкети**.) Изградена беше нова подпорна стена на пътя Етъра – Ябълка /при свлачище, активирало се в района на кв. Ябълка. Изпълнени бяха две нови и ремонтирани пет отводнителни съоръжения – водостоци в селата Драгомани, Колишовци, Беломъжи, Съботковци, на пътя за Царева ливада. Положени бяха 302 м пътни ивици и се преасфалтира пътен участък с дължина 300 м в района на етнографски музей „Етъра“.

Технически услуги

Във връзка с цялостното обновяване на инфраструктурата и подземните комуникации в Габрово, бяха извършени проучвателни процедури по подадени от граждани и фирми в Община Габрово искания за разкопаване на улични настилки, тротоари и озеленени площи при изпълнение на СМР за подземни инженерни мрежи и съоръжения (съгласно реда и условията на **Наредба №2** за използване и опазване на улиците, тротоарите, площадите, пътищата, мостовете, подлезите, парковете, лесопарковете и уличните насаждения на територията на община Габрово) и бяха издадени 64 разрешения.

Проучвателни и проектни работи /ППР/

Изготвен бе работен инвестиционен проект за обект „Благоустройство дворни площи на детска ясла „Славейче“ с изпълнител: АРК ПРОЕКТ ООД гр. Габрово, на стойност 3 333,33 лв. без ДДС. Изготвен бе работен инвестиционен проект за обект „Реконструкция ул. Бодрост и ул. Латинка, канализация и укрепване дере“ с изпълнител: ХПК БЪЛГАРИЯ ЕООД гр. София, на стойност 17 000 лв. без ДДС.

Процедури по отчуждаване

През 2015 г., на основание чл. 21, ал.1, 2 и 3 от Закона за общинската собственост са проведени процедури по отчуждаване на поземлени имоти, частна собственост на обща стойност 172 478,00 лв. за изграждане на общински обекти:

- Благоустрояване на част от ЦГЧ на гр. Габрово и реконструкция на кръстовище Шиваров мост на стойност 166 228,00 лв.;
- Благоустрояване VI участък – прилагане на уличната регулация, съгласно плана на град Габрово – III етап, II част - на стойност 6 250,00 лв.

Безопасност на движението

През 2015 г. за извършването на дейностите по безопасност на движението са изразходвани 83 875,24 лв., разпределени както следва:

- Поддържане на техническите средства на кръстовищата със светлинно регулиране, кулни часовници, декоративен фонтан, сух фонтан в Габрово – 26 928 лв. с ДДС;

- Поддържане на пътната сигнализация, ремонт на съществуващо и монтиране на ново крайпътно и крайулично оборудване на територията на Община Габрово - 19 920 лв.;

- Положена хоризонтална пътна маркировка по главните улици на гр. Габрово на стойност – 20 762.18 лв. с ДДС, в т.ч. напречна маркировка /пешеходни пътеки, стоп линии, площи, забранени за движение и стрелки/ с перли – 1 275,45 м²; пешеходни пътеки със студен пластик-200.95 м²; червен фон на пешеходни пътеки с перли - 97.71 м²; надлъжна маркировка с перли – непрекъснати – 584.80 м²; прекъснати - 105.90 м²

- Допълнителни дейности по безопасност на движението – 16 265.06 лв. с ДДС.

Според съответната необходимост от обезопасяване в града и различните кметства и кметски наместничества, бяха монтирани 64 бр. нови пътни знаци и 6 бр. изпъкнали огледала, 11 бр. знаци за направление и посоки;

- Доставени и монтирани на пешеходни пътеки са 16 бр. /на 8 пътеки/ светещи знаци Д17 – предупреждаващи за наличието на пешеходна пътека;

- Доставени и монтирани покрай пътното платно за движение са 15 бр. звена /30 м предпазни пана висок тип/ и 10 бр. звена /20 м предпазни пана нисък тип/, монтирани за обезопасяване по улиците в гр. Габрово и 3 бр. предпазни бетонни пана за обезопасяване на ул. Брянска;

- На ул. Лазурна /до ЦДГ Младост/, съгласно Наредбата за условията за изграждане или монтиране върху платното за движение на изкуствени неравности и други средства за ограничаване на скоростта за движение, беше изградена повдигната асфалтова пешеходна пътека с цел ограничаване скоростта на движение.

Ремонт на улично осветление

Изпълнените ремонти, свързани с уличното осветление през 2015 г. на стойност 20 000 лв. с ДДС, са насочени както следва:

- Разширяване обхвата на уличното осветление - изграждане на ново осветление на пътна отсечка от бул. Трети Март №25 до сградата на VI ОУ „Иван Вазов“ (в района на колодрума); ул. Изток; ул. Петкова Нива; ул. Роса;
- Изграждане и ремонт на осветление на пешеходни пътеки на ул. Лазурна и пешеходна пътека Драматичен театър;
- Подмяна и укрепване на ел. стълбове на ул. Емануил Манолов ; ул. Морава; ул. Зора; ул. Орловска; бул. Столетов; ул. Никола Войновски; ул. Никола Вапцаров; ул. Орловска; ул. Аврам Гачев;
- Ремонт на централизираното управление на уличното осветление.

За доставката на материали, свързани с поддръжката на уличното осветление на територията на община Габрово, бяха изразходвани 45 000 лв. Извършено бе рязане на клони от дърветата около стълбовете и осветителните тела по различни улици, както и просеки по въздушната мрежа ниско напрежение /НН/ и около осветителни тела в населени места – с. Здравковец, с. Музга, с. Камешица, с. Враниловци, с. Райновци, с. Михайловци, с. Новаковци, с. Драгановци и др. През 2015г. проектът „Модернизиране на уличното осветление в община Габрово“ приключи с изнасяне на 180 бр. табла улично осветление от трафопостовите по селата и подмяната им с ел. табла с управляващ блок за автоматизирано управление на УО по GSM/GPRS технология на предаване на данни. Въведената система за дистанционно управление чрез GPRS дава възможност за регулиране на времето на светене и избягване на преразход на електрическа енергия.

Поддържане и ремонт на жичната радиофикационна мрежа и радиотранслационните централи

За изпълнението на тази услуга са назначени двама души към Община Габрово. В обхвата на длъжността им влиза поддръжка, ремонт и профилактика на жична радиофикационна мрежа /РФМ/ и радиотранслационни централи на територията на общината – 318 км въздушна двупроводна и четирипроводна мрежа, 105 км подземна кабелна мрежа и 14 радиотранслационни централи. Използваните средства за закупуване на материали за поддръжка на РФМ и ремонт на усилвателни стъпала са в размер на 2 900 лв. Мрежата е силно амортизирана, на места се нуждае от сериозни инвестиции за възстановяването ѝ.

Съгласуване на инвестиционни проекти, учредяване право на преминавания

За 2015 г. са съгласувани 140 бр. инвестиционни проекти. За учредяване право на преминаване на мрежи от техническата инфраструктура през общински имоти са изготвени 13 заповеди.

Ремонт на сгради и съоръжения**Обекти, финансирани от Национален доверителен екофонд:**

Прилагане мерки за енергийна ефективност зали акробатика, лека атлетика и бокс в СК „Христо Ботев“, гр. Габрово

Стойността на обекта е 1 250 906 лв., с включен ДДС. Изпълнител е ПСГ АД. Изцяло обновена бе сградата с изпълнени енергоспестяващи мерки: подменена е старата дограма с нова AL дограма; положена е интегрирана топлоизолационна система по фасади, включително силикатни и мозаечни мазилки; топлоизолация в подпокривни пространства; зидарии от газобетонни блокчета, щендерна стена от гипсокартон в зала акробатика; вароциментови мазилки, шпакловки и

боядисвания по стени и тавани; обновени осветителни тела; изпълнена е нова отоплителна и вентилационно - климатична система; слънчева инсталация. Сградата е газифицирана.

Обект, финансиран от общинския бюджет и МТСП по Мярка M02 „Подобряване на социалната инфраструктура“ на Програма „Красива България“:

Благоустройство на дворна площ на ЦДГ "Перуника" - база 2, гр. Габрово на стойност 186 287,19 лв. без ДДС.

Демонтирани са старите детски съоръжения и метални огради, премахнати са старите настилки, положени са нови настилки (тротоарни и паркинг елементи на тревна фуга). Обособени бяха 5 нови площадки: три площадки за подвижни игри, площадка за тихи игри и природен кът за експериментални игри. Четири площадки за игри са оборудвани с нови комбинирани детски съоръжения за катерене, пръзляне, люлеене, пазене на равновесие.

Сменена бе настилка на двора, положена е нова цветна ударопоглъщаща настилка на 4 площадки, предвидена е нова паркова мебел. В природния кът са изградени подпорни стени и стъпала от дървени палисади, а настилка е от червен дървесен мулч. Извършени са дейности по отводняването на терена, санитарна сеч и почистване. Изградени са нови подпорни стени за оградите и стъпала, подменени са вратите и оградните пана на цялата ограда на двора, ремонтирана е минералната мазилка на оградата. Предвидено е естетическо осветление и

видеонаблюдение, изградена е поливна система.

Обекти, финансирани от общинския бюджет:

Преустройство на бивша детска градина на бул. Трети март в дневен център за деца и младежи с увреждания, гр. Габрово.

Стойността на обекта е 592 569 лв., с включен ДДС.

Изпълнител е Екострой-Трявна ООД. Изцяло преустроена и обновена бе сградата. Изпълнени са: покриване с керемиди и покривни водоотвеждания; монтаж на AL дограма; интегрирана топлоизолационна система по фасади. Положени са вътрешни мазилки; боядисвания; облицовки с фаянс по стени; подови настилки с полиуретаново покритие, керамични настилки. Сменени са ЕЛ, ВиК и ОВК инсталации. Изпълнена бе слънчева инсталация. Изграден бе външен асансьор и рампа за достъп на хора с увреждания. В дворното пространство е обособена детска площадка, обзаведена със съоръжения за игра. Сградата е газифицирана.

Благоустрояване на дворно пространство ЦДГ "Перуника 1", УПИ III, кв.29 по план на гр. Габрово на стойност 318 780,94 лв. без ДДС.

В изпълнение на дейностите по договора за строително-монтажни работи бяха изпълнени: демонтаж на старите детски съоръжения и метални огради, премахнати са старите настилки, положени са нови настилки (тротоарни и асфалтови). Обособени са няколко зони за игра според възрастта на децата и типовете игри: 5 площадки за подвижни игри с комбинирани детски съоръжения за катерене, пързаяне, люлеене, пазене на равновесие, обща площадка за творчески занимания, сцена, многофункционална спортна площадка. Запазен бе съществуващият екокът. Спортната площадка е предвидена за игра на футбол на малки вратички и баскетбол, оградена е с предпазна ограда. Настилната на спортното игрище е цветна вулканизирана рулонна каучукова настилка.

Ремонтирана е цялата ограда и е положена нова минерална мазилка. Изградени са нови подпорни стени с каменни облицовки и нови стъпала, подменени са вратите и оградните пана на цялата ограда на двора, положена е нова цветна ударопоглъщаща настилка на новите 5 площадки, предвидена е нова паркова мебел, ново озеленяване, предвидено е естетическо осветление и видеонаблюдение, дворът е отводнен и е изградена поливна система.

Преустройство на сграда на бивш магазин с. Стоманеците в административна сграда (инженеринг) Стойността на обекта е 24 999 лв., изпълнител е ЕТ Проектстрой - П.Петров. Изпълнени бяха: PVC прозорци със стъклопакет; AL врати с термопанел; система фасадна топлоизолация със структурна силикатна мазилка; преградни стени от гипсокартон; окачени тавани; настилки от ламинат и гранитогрес по подове; нови ЕЛ и ВиК инсталации.

Ремонт на общински сгради

Ремонт на посетителски информационен център м. Узана - стойността на обекта е 4 019 лв. Изпълнени бяха подмяна на компрометирани ламаринени обшивки и улуци, възстановяване мазилки по фасади, импрегниране с консерванти по дървени и метални повърхности, боядисване с акрилатни бои по фасади.

Санирание на Часовникова кула, пл. 1-ви май - стойността на обекта е 7 212 лв. Изпълнени са: почистване, префугиране и импрегниране с консерванти на стара каменна зидария; полагане полимерна акрилна мазилка по фасади.

Ремонт на Звено майка и бебе, ул. Ивайло № 13 - стойността на обекта е 6 052 лв. Изпълнени са: полагане хидроизолационна битумна мембрана, покрив и ламаринени обшивки по бордове; подмяна воронки.

Ремонт на козирка на планетариума

Стойността на обекта е 2 499 лв. Изпълнени са: полагане хидроизолационна битумна мембрана, ламаринени обшивки, възстановяване бучарда.

Ремонт на сграда в с. Враниловци

Стойността на обекта е 9 474 лв. Изпълнени са: полагане на хидроизолационна битумна мембрана покрив, подмяна водоприемници и водосточни тръби.

Ремонт на сграда на кметство, с. Кметовци

Стойността на обекта е 1 466 лв. Изпълнени са: подмяна на дървени прозорец и врата с AL такива; шпакловки, боядисване с латекс по стени и тавани.

Ремонт на детска ясла „Славейче”- 40 770, 45лв.

Направен е основен ремонт на офисите за разпределяне на храна и изливните помещения на 6 групи, като е подменена ВиК инсталацията, теракотната настилка, фаянсовата облицовка, санитарният фаянс и др. Положен е ламиниран паркет във физкултурния салон и прилежащите му помещения.

Ремонт на помещение Клуб на пенсионера на ул. Юрий Венелин №8 гр. Габрово – 10802,69 лв.

Направен е ремонт на тоалетните, канцеларията на персонала и помещението преди нея, като е подменена теракотната настилка, фаянсовата облицовка, санитарният фаянс и др. Направени са окачени тавани. Сменена е дограмата в тоалетните, монтиран е бойлер. Направен е ремонт на ел. инсталацията.

Ремонт на помещение на военноинвалидите на ул. Юри Венелин №8 гр. Габрово – 3587,08 лв.

Направен е ремонт на ЕЛ и ВиК инсталация. Положена е теракотна настилка и фаянсова облицовка. Помещението е боядисано.

Ремонт на сграда Бизнес инкубатор гр. Габрово – 2554,16 лв.

Направен е частичен ремонт на тоалетните, като подмяна на ел. лампи, ел. бойлер, тоалетни казанчета, мивки, окачени тавани и др.

Ремонт в Домашен социален патронаж – 3853,52 лв.

Подменена е дограмата на канцелариите на административната сграда. Извършени са бояджийски и други дейности.

Текущ ремонт на жилища – 39 794,18 лв. - направен е ремонт на 24 броя общински жилища.

Обект, финансиран от ЦСРИДАС "Келер"

Благоустрояване на дворно пространство ЦСРИДАС "Келер", ул. Ивайло № 13, гр. Габрово на стойност 11 883,62 лв. без ДДС. Основните

строително-монтажни работи, изпълнени по договора са: направа на основа и армирана

бетонова плоча под ударопоглъщаща настилка - 80 м2, детски съоръжения върху ударопоглъщаща настилка (комбинирано и люлка), парково обзавеждане (петоъгълна беседка с маса и пейки, включително фундамент, и кошче).

Обект, финансиран със средства от дарение за възстановяване на щетите след наводнението в с. Враниловци

Благоустройствени дейности за възстановяване на щети в с. Враниловци на стойност 7 994,90 лв. без ДДС. Основните строително-монтажни работи, изпълнени по договора са: почистване терена от саморасли дървета и храсти, нова тротоарна настилка, нова ограда, парково обзавеждане (шестоъгълна беседка с маса и пейки, включително фундамент, пейки и кошчета), спортни съоръжения (маса с бетонов плот за игра на шах и табла, баскетболно табло с ринг и мрежа).

Енергийна ефективност

В рамките на проект: „Внеряване на мерки за енергийна ефективност в Зала акробатика, лека атлетика и бокс в СК «Христо Ботев», гр. Габрово”, финансиран от Националния Доверителен Екофонд, по Инвестиционната програма за климата, през октомври започна изпълнението на енергоспестяващите мерки, посочени в изготвеното през 2012 г. обследване за енергийна ефективност на сградата. Тази инициатива цели намаляване на енергопотреблението на сградата и свързаните с това вредни емисии на парникови газове, което ще доведе до намаляване на разходите по поддръжката и експлоатацията на сградния фонд, както и до опазване на околната среда.

Основните видове СМР, свързани с прилагането на мерките за енергийна ефективност и тяхното финансово изражение със средства от проекта, са както следва:

- 418 кв. м подменена дограма на обща стойност 163 172 лв.
- 2395 кв. м реновирани фасади, чрез полагане на външна топлоизолация и инвестиция, възлизаща на 116 849 лв.;
- 2199 кв. м топлоизолирани покриви и тавани, на стойност 103 247 лв.;

Стойността на инвестицията по смрадните обвивки възлиза на общо 383 268 лв.:

- Извършен е основен ремонт на отоплителната инсталация и вентилационната инсталация на сградата, за което са вложени 522 946 лв., като в обекта са подменени източниците на топлина: монтирани са 2 броя нови отоплителни котли и горелки на гориво природен газ и нов термопомпен агрегат «въздух – вода».
- Подменени са осветителните тела 230 броя с нови нискоенергийни, за което са инвестирани 57 810 лв.
- Продължи използването на възобновяеми енергийни източници - изградена е слънчева инсталация за топла вода: монтирани са 35 бр. плоски слънчеви колектори, с обща площ 77 м²; стойността на инсталацията възлиза на общо 101 365 лв., вкл. автоматика и нови бойлери.

През месец юни стартира изпълнението на обект **„Преустройство на бивша детска градина на бул. ”Трети март” гр. Габрово в дневен център за деца и младежи с увреждания“**, финансиран със средства от бюджета на Общината. Резултатът при приключването на обекта е: топлоизолация външни стени - 993 м² на стойност 48 110 лв.; топлоизолации покрив и тавани - 776 м² на стойност 17 886 лв.; топлоизолация по подове – 312 м² на стойност 38 544 лв.; подменена дограма – 272 м² на стойност 62 397 лв.; подменени осветителни тела с нови 166 бр. нискоенергийни на обща стойност 26 351 лв.; слънчева инсталация с 9 панела, с обща площ 19 м² за 11 283 лв., вкл. автоматика; пълна реконструкция на отоплителна инсталация на стойност 43 122 лв.; котелна инсталация, вкл. газифициране на природен газ на стойност 39 334 лв.

През 2015 г. са изготвени обследвания за енергийна ефективност на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” и ОУ ”Цанко Дюстабанов”. Изготвено беше и обследване за енергийна ефективност, след изпълнени през 2010 г. енергоспестяващи мерки на Дома за възрастни хора с физически увреждания „Маркотей”.

РАЗДЕЛ 5

ОБРАЗОВАНИЕ, СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, СПОРТ.

Младите хора и тяхната успешна професионална, социална и личностна реализация са важен приоритет за Община Габрово, предмет на целенасочена политика в работата на Общинския консултативен съвет по въпросите за младежта за осигуряване на конструктивен диалог между младежките организации и органите на местната власт при осъществяване на младежките дейности.

Важен елемент от политиката в областта на образованието е създаването на условия за качествено и достъпно образование, насочено към развитие на индивидуалните способности на всяко дете и ученик, което успешно да съчетава националните ценности и традиции с европейските, с възможност да се учи и да израства като здрава, интелектуално и морално изградена личност, мотивирана според своите желания и възможности.

През 2015 г. Община Габрово продължи работата си в изпълнението на националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“. Прекратена е дейността на двете специализирани институции – Дом за медико-социални грижи за деца Габрово и Дом за деца, лишени от родителска грижа „Христо Райков“ Габрово. Разширен е и спектърът на предоставяните социални услуги – разкрити са нови интегрирани здравно-социални услуги, насочени към деца до 7 годишна възраст от уязвими групи, включително деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители. Продължи и работата за осигуряване на подкрепа и достоен живот на лица в тежко здравословно състояние с невъзможност за самообслужване и със затруднения при изпълнението на ежедневни дейности.

Община Габрово беше ангажирана с провеждане на политика, свързана с промоция на здравословния начин на живот и профилактика на хроничните неинфекциозни заболявания в детска и училищна възраст, гарантиране достъпа до качествено здравеопазване в детските заведения. Продължи и осъществяването на дейности, свързани с оказването на подкрепа на лица в тежко здравословно състояние, нуждаещи се от непрекъснати медицински грижи и на семейства/двойки с репродуктивни проблеми.

Основните приоритети в политиката на Община Габрово през 2015 г. по отношение на спорта бяха в различни направления: развитие на масовия спорт, чрез организиране и провеждане на масови състезания и спортни прояви; развитие на физическото възпитание и спорт в училищата, подпомагане на спортните клубове, както и подобряване на спортните бази и изграждане на нови такива.

ОБРАЗОВАНИЕ

Предучилищното и училищното образование осигурява обучение и възпитание на децата и учениците, съобразно обществените потребности и индивидуалните им способности и очаквания за успешна реализация, спазвайки принципите за качество и ефикасност, гъвкавост, достъпност и усвояемост.

Община Габрово реализира държавната образователна политика, като дейностите са насочени към: усъвършенстване на условията за равен достъп до образование, подобряване на качеството на обучение и възпитание на децата и учениците, по-пълнен обхват на децата и учениците, подлежащи на задължително образование, повишаване нивото на ефективност и взаимодействие с институциите, ангажирани с грижата за децата, подобряване на информационното осигуряване и квалификацията на работещите в системата на образованието. Във всяка образователна степен е осигурен равен достъп до образование за всички етнически групи, като се прилага стандартизирана програма за обучение, която дава необходимите знания за развитие и реализация.

При обучението и възпитанието на децата и учениците, е необходимо осигуряване възможност на всяко дете да реализира своя потенциал, възрастовата и индивидуална даденост, като формира основни ключови умения и навици, постигне на успешна реализация.

Ранното формиране на мотиви за учене гарантира трайно положително отношение към тази дейност и създава условия за формиране на мотиви за учене през целия живот.

Промените в изискванията за знания, умения и компетентности на хората и обществото като цяло, налага образованието да отговори на предизвикателството, като целта е модерна и динамично развиваща се образователна система, която да се превърне в основен фактор за икономическия растеж.

При анализ на образователната политика могат да се посочат следните силни страни, които община Габрово осигурява:

- подобряване на материално - техническата база;
- внедряване на мерки за енергийна ефективност на сградите на образователните заведения;
- обхват на децата от 5 до 16 години, подлежащи на задължително обучение;
- равен достъп до качествено образование
- съхраняване на традициите и опазване на културно-историческото наследство
- инициативи и дейности по интереси, организирани за свободното време на учениците;
- интеграция и социализация на деца и ученици от ромски произход и деца със СОП, чрез възможностите на съвместното им обучение и възпитание в детската градина и училището;
- въвеждане на интегрирани форми на обучение, изпълнение на мерки за превенция на отпадане от училище;
- повишаване квалификацията на педагогическия персонал;

- насърчаване на образователните институции за участия в програми и проекти и партньорства;

Слаби страни са:

- неудовлетворяване изискванията на бизнеса, относно подготвени и обучени кадри с определени професии и специалности;
- ограничено участие на бизнеса, по отношение на вложени инвестиции в образованието и обучението.

Делегираните бюджети в детските и учебни заведения са предпоставка за:

- целесъобразното и ефективно използване на средствата;
- повишаване на правомощията и отговорностите на училищата при разпределение на бюджетните средства;
- отговорно отношение към бюджета;
- ефективно използване на ресурсите;
- стимулиране на училищата да търсят допълнителни приходи.

Мрежа от детски и учебни заведения

На територията на общината функционират три детски ясли, десет детски градини/ три обединени детски градини и седем целодневни детски градини/, петнадесет училища, от които единадесет са общински /едно начално, шест основни училища, две средни общообразователни, една профилирана гимназия и едно помощно училище/ и четири държавни /три професионални гимназии и една профилирана гимназия/, Технически университет и обслужващо звено – Астрономическа обсерватория с планетариум.

В детските ясли са обхванати 231 деца на възраст от 10 месеца до 3 години, разпределени в 13 групи. В детските градини са обхванати 1791 деца (с 77 по-малко в сравнение с 2014/2015 година), разпределени в 75 групи и са разположени в 16 бази, четири от които са еднотрупни в населени места извън Габрово. Активно се работи по издирване и обхват на деца на 5 и 6 години, подлежащи на задължително обучение, като броят им е 888.

През септември започна да функционира новата сграда на ЦДГ „Слънце“, в която са настанени 3 групи с деца. Това е единствената пасивна сграда в страната, получила сертификат от института в Дармщат, Германия. Пасивните сгради са утвърдени като международно признат метод за енергийно ефективна архитектура, който предлага решения за устойчиво използване на природните ресурси. Разходите на енергия за отопление и охлаждане са най-малко 80% по-ниски от тези в традиционните сгради.

През учебната 2015/2016 г. на територията на общината се обучават 5408 ученици (с 41 по-малко от преходната година), разпределени в 246 паралелки. В общинските училища се обучават 3825 ученици (с 31 по-малко от предходната учебна година).

В сравнение с предходната година се запазва ръст на броя ученици, напуснали община Габрово, преместени в други населени места или заминали в чужбина. Заявените причини за напускане са лични, свързани с миграционни процеси, смяна на местопребиваването и местоживеенето и липса на финансови възможности.

Разпределението на учениците по видове и степени в общинските училища е както следва:

- начален етап – 1797 ученици, с 2 ученици повече, разпределени в 86 паралелки, като първокласниците са 453, с 3 ученици по-малко от предходната година, разпределени в 22 паралелки;
- прогимназиален етап – 1379 ученици, разпределени в 62 паралелки, като се запазва броят на учениците;
- в паралелките с непрофилирана подготовка учениците са 144, което е с 7 ученици по-малко от предходната година;
- в профилирано обучение в ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ се обучават 476 ученици, с 13 ученици повече, разпределени в 20 паралелки;
- в Помощно училище „Николай Палаузов“ се обучават 29 ученици, като се запазва броят на учениците, разпределени в шест паралелки.
- професионалните гимназии на територията на община Габрово с професиите, които предлагат, осигуряват потребностите на младите хора за образование и реализация и са свързани преди всичко с развитието на икономиката на общината.

Всички ученици от населените места на общината, в които няма училища, са обхванати и се обучават в четирите средищни училища: ОУ „Христо Ботев“, ОУ „Цанко Дюстабанов“, СОУ „Райчо Каролев“ и СОУ „Отец Паисий“, както и в приемащи училища. С решение на Общински съвет – Габрово и подкрепата на Регионален инспекторат по образованието, през учебната 2015/2016 г. са утвърдени 20 маломерни паралелки, които са с пълняемост под нормативния минимум, като в две от тях учениците са под 10.

Обучението и възпитанието на децата и учениците в общинските детски и учебни заведения е поверено на 518 висококвалифицирани специалисти. От бюджета на всяко учебно и детско заведение се заделят по 0.8% за квалификация на персонала. През годината са изразходвани средства в размер на 25 589 лева.

Училищната мрежа е оптимизирана и са създадени условия за обхват на всички деца и ученици в задължителна училищна възраст. През 2015 г. от училище са отпаднали трима ученици, от тях двама са неподлежащи на задължително обучение, а другият е подлежащ от ПУ „Николай Палаузов“. Двама ученици - неподлежащи, прекъснали обучението си, са продължили образованието си през учебната 2015/16 г.

Усилията на Община Габрово са насочени към поддържането на актуална база данни за обхвата на подлежащите ученици и преодоляване на тенденциите, свързани с преждевременно отпадане на подлежащите на задължително обучение. На родителите, които не осигуряват редовното присъствие на децата си в училище, съгласно Закона за народната просвета, се съставят актове и наказателни постановления. През 2015 г. са издадени 4 Наказателни постановления.

Самостоятелна, индивидуална и комбинирана форма на обучение на деца и ученици със специални образователни потребности /СОП/

В общинските училища в самостоятелна форма се обучават 45 ученици, на 15 ученици е осигурено индивидуално обучение в домашни условия, а един ученик е на комбинирана форма на обучение. В учебните и детски заведения интегрирано се обучават 94 ученици и 29 деца със

СОП (в сравнение с преходната година децата са с 5 повече, а учениците с 6). По проект „Включващо обучение“ се осъществява обучението на 5 деца от ОДЗ „Първи юни“ и 27 ученици от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и СОУ „Отец Паисий“. Чрез тези форми на обучение се удовлетворяват потребностите и желанията на децата и техните родители.

Логопедични кабинети

Диагностика, терапия и корекция на комуникативните нарушения на децата и учениците се осъществява в пет логопедични кабинета, разпределени на териториален принцип: ОУ „Христо Ботев“, НУ „В. Левски“, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, ЦДГ „Явор“ и ЦДГ „Мики Маус“. Подлежащи на обследване са 2028 деца и ученици. Логопедичните кабинети се посещават от 321 деца и ученици, с които работят логопедите, съобразявайки се както с типа на нарушение и степента на тежест, така и с индивидуалните темпове на усвояване и развитие на децата и учениците. Броят на децата с констатирани логопедични нарушения постоянно се увеличава, но ранната диагностика и работата с логопедите дават положителни резултати.

Психолог в детската градина

За формиране на най-важните ценности на детето – неговия характер, навици и нагласа, социална, когнитивна и емоционална интелигентност, през 2015 г. е назначен психолог, който по график работи с децата от всички детски заведения, подпомага адаптацията на децата в детската градина, осигурява психологически комфорт, провежда диагностика и профилактика, работи за превенция на агресивността и насилието при децата и се включва в разрешаването на възникнали конфликти между родители, деца и педагогически персонал. Това дава отражение във всички сфери на живота на детето – комуникативност, увереност в себе си, спокойно, хармонично развитие, справяне със стресови ситуации, умения за работа в екип без напрежение.

Хранене

Подобряват се условията за осъществяване храненето на учениците в училищни условия. Във всички училища има бюфети за закуски, както и съвременни автомати за закуски. Функционират шест училищни столове в които се приготвя топла храна на място, в три от училищата са обособени разливочни и се предоставя обедна храна под формата на кетъринг. Училищните столове и бюфети се поддържат от фирми – наематели, като обектите за хранене са регистрирани в Областната агенция по безопасност на храните и подлежат на периодичен контрол, относно безопасно и здравословно хранене на децата и учениците.

Децата на 5 и 6 години от подготвителните групи в детските градини и всички ученици от I до IV клас получават ежедневно подкрепяща закуска. За учебната година 2015/2016 г. са обхванати 2695 деца и ученици е предвидено финансиране на стойност 194 040 лв. През 2015 г. девет детски градини и седем училища се включиха в схемата „Училищен плод“. Това даде възможност на повече от 2600 деца и ученици да получават безплатно различни видове свежи плодове и зеленчуци по график. В схемата „Училищно мляко“, са включени седем детски градини, по която 750 деца получават мляко. Увеличава се броят на учениците, ползващи

обедно столово хранене в условията на училището. В общинските училища се прилага ПМС № 186 от 07.09.2010 г. за осигуряване целодневна организация на учебния ден за учениците от I – VI клас, като са обхванати 1797 ученици. Обедно столово хранене се предоставя на всички ученици от общинските учебни заведения. Тези, които са на целодневно обучение, ползват процент на поевтиняване на предоставяния обяд.

Транспорт на деца и ученици

На 179 ученици и 4 деца от подготвителните групи от населени места, в които няма училища или детска градина, е предоставен безплатен транспорт, който се осъществява чрез училищните микробуси, договор за специализиран транспорт и с ученически карти по междуселищната транспортна схема.

Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни

Най-важната дейност на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) е разглеждането на проявите на малолетните и непълнолетните. Основната цел на възпитателните дела е изясняване на причините за извършване на противообществените прояви и престъпленията, опазване личността на извършителите от последващи такива, преодоляване на деформации и дефицити в нравственото развитие на детето и прилагането на най-подходящата възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1 от ЗБППМН.

През 2015 година в МКБППМН са образувани 59 възпитателни дела, които са с 22 % повече в сравнение с предходната година, със 71 извършители – увеличението е със 7 % от 2014 година. Тридесет и три от малолетните и непълнолетните /46%/, с наложени възпитателни мерки, са от малцинствен произход. Спрямо 11 деца са образувани повече от едно възпитателни дела, като 6 от тях са от ромски етнос. От 41 извършители на противообществени прояви и престъпления, с които през годината работиха обществените възпитатели, 16 деца са от малцинствен произход. Пет от тях са извършвали последващо деяние. През годината на две деца са наложени най-тежките възпитателни мерки „настаняване във възпитателно училище-интернат“ и „настаняване в социално-педагогически интернат“.

Високият процент на безработица сред малцинствата, лошите жилищни условия, високият процент на неграмотност, високата зависимост от социално подпомагане и бедността са фактори, които неминуемо се влияят от ниската степен на образование или липсата на такова сред малцинствените общности. Друг сериозен проблем е постоянната смяна на местоживеенето на семействата, без да уведомят учебните заведения, без да променят адресната си регистрация, което налага отлагането и дори прекратяването на възпитателни дела, като по този начин децата остават с чувство за безнаказаност за извършеното деяние.

Все повече стават родителите, които не са в състояние да полагат необходимите грижи и да използват адекватни методи при възпитанието на собствените си деца. Това неминуемо води до прояви от страна на малолетните и непълнолетните. МКБППМН среща сериозни проблеми в работата именно с тези родители, по-точно с тяхната незаинтересованост и безотговорност по отношение развитието на децата им. Членовете на комисията и

обществените възпитатели провеждат множество консултации на родители и деца с проблеми. За съжаление точно тези, които имат най-голяма нужда от помощ и подкрепа, отказват срещите със специалисти и не считат, че това е необходимо. Въпреки постоянните усилия, които полагат и членовете на МКБППМН, и обществените възпитатели, и учебните заведения, не се постигат съществени резултати, когато няма подкрепа и желание за промяна от страна на семейството.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, съвместно с ЦОП, организира обучение на тема: „Специализирани подходи за работа с юноши с проблемно поведение“ с лектор д-р Златка Михова /доктор по психология, детски клиничен психолог и семеен психотерапевт/. Същото беше насочено към педагогически съветници, учители, специалисти, работещи с деца.

Друго обучение за членове на комисията, обществени възпитатели и педагогически съветници беше на тема „Превенция на виртуално и реално насилие чрез интерактивни методи в училище“. Обучители бяха специалисти от Центъра за безопасен интернет. Методиката е изпробвана с всички възрастови групи и се прилага в над 80 училища в страната. Наръчниците са разработени от Асоциация „Родители“ и Фондация „Приложни изследвания и комуникации“. Методологията включва 2 наръчника с общо 44 подробно разработени теми с времева рамка, ясни инструкции и допълнителни материали за учителите и обучителите.

Съвместно с Общинския съвет по наркотични вещества /ОБСНВ/, МКБППМН организира две дискусии по проблемите на наркотиците и наркоманиите с ученици и учители от ПМГ „Акад. Ив. Гюзелев“ и с родители, специалисти и представители на институции, работещи по проблемите на наркоманиите. Лектори бяха Веселина Божинова и д-р Иван Добринов. Съвместно с ОБСНВ бе организирано и представление на спектакъла „Спасителят“ на Сдружение „Театрална формация Улична банда“ и разговор с младежите по темата за зависимостите.

Приоритет за Община Габрово е преодоляването на негативните тенденции в образователната система, свързани с необхванатите и отпадналите от обучение подлежащи ученици. От години се поддържа база данни за пълния обхват на подлежащите. Членовете на МКБППМН оказват съдействие на дирекция „Образование и социални дейности“ при издирването на родителите и децата, непосещаващи училище или допускащи неизвинени отсъствия. Проведени са множество разговори с ученици, допуснали голям брой отсъствия и с техните родители, като целта е да се установят причините и проблемите и да се окаже помощ за преодоляването им. С част от тези деца започват да работят и обществени възпитатели или се насочват за консултации и участие в програми на Центъра за обществена подкрепа при Общината. По сигнали на учебните заведения се съставят актове и наказателни постановления на родителите, които не осигуряват редовното присъствие на децата си в училище, съгласно Закона за народната просвета. Във всички учебни заведения на територията на общината работят Училищни комисии за превенция на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Те планират дейността си за учебна година и я отчитат на срочните педагогически съвети и пред МКБППМН. Води се отчет за учениците, извършили противообществени прояви или престъпления, за тези със слаб успех и неизвинени отсъствия, като с тях и с родителите им се работи индивидуално. Провеждат се тренингови форми на

обучение за решаване на конфликти, здравно образование, общуване, кариерно развитие и други, според нуждите в определения клас или група ученици. Част от децата с проблеми в поведението се насочват от учебните заведения към МКБППМН или към Центъра за обществена подкрепа при Общината. МКБППМН работи в пряко взаимодействие с всички институции, имащи отношение към децата.

Материална база

В детските и учебни заведения материално-техническата база се обновява и обогатява, извършени бяха текущи ремонтни дейности на части от сградния фонд. За 2015 г. с Решение № 265/18.12.2014 г. на Общински съвет – Габрово, училищата на територията на общината бяха освободени от такса „битови отпадъци“, като средствата са използвани целево, за подобряване на материално - техническата база. Сумата възлиза на 157 319,42 лв. Средства в размер на 141 284,03 лв. от допълващ стандарт (по 25 лева на ученик) са използвани за извършване на ремонтни дейности и подобряване на материално - техническата база в учебните заведения. В детските заведения са вложени 29 466,76 лева за модернизиране на материалната база.

През 2015 г. бяха реновирани и обновени дворните площи в двете бази на ЦДГ „Перуника“. Поставени бяха подходяща настилка, съоръжения за игра и зонирание на участъците, според възрастови групи и типове игри. Площадките са достъпни и за ползватели с увреждания.

Национални програми и проекти

Чрез Община Габрово през 2014 г., учебните и детски заведения получиха допълнително финансиране по значителен брой национални програми на Министерство на образованието и науката и постановления на Министерски съвет:

- Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа“ - Модул „Оптимизиране на вътрешната структура на училищата“ – 177 576,67лв.;
- Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в училище“ – 2560 лв. за заплащане на интернет в учебните заведения и 33 925 лв. - средства за терминални решения;
- Национална програма „С грижа за всеки ученик“

Модул 1 „Осигуряване на обучението на талантиливи ученици за участие в ученически олимпиади“ - 12 350 лв.

Модул 2 "Осигуряване на допълнително обучение на деца от подготвителните групи" - общински училища и детски градини - 770 лв.

Модул 3 "Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка" – 6 930 лв.

Модул 4 "Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка" – 5 104 лв.

- Национална програма „На училище без отсъствия“;
- Мярка „Без свободен час“ – 4 228 лв.;
- Проект "Включващо обучение" за ранно откриване на деца, застрашени от обучителни трудности и успешното им включване в предучилищното и училищното образование, успешна социализация и интеграция. Получените средства за реализиране на проекта в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и СОУ „Отец Паисий“ са в размер на 48 417 лв.
- По Проект „Подобряване на качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневната организация на учебния процес“, който беше финализиран на 30.06.2015 г. - получените средства в средишните училища на територията на общината са в размер на 15 3716,32 лв.;
- ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ участва в Национална кампания „За чиста околна среда – 2014 г.“ на МОСВ и ПУДООС на тема „ОБИЧАМ ПРИРОДАТА – И АЗ УЧАСТВАМ“ и спечели с проект "Създаване на благоприятна екологична среда за обучение, възпитание и отдиш" на стойност - 4 995 лв.;
- По проект, съфинансиран от Община Габрово по Програма Култура, на стойност 4 830,00 лв. ТЕАТРАЛНА ФОРМАЦИЯ "ДВИЖЕНИЕ" получи покана за участие в IV-ти Международен фестивал на изкуствата "Балаганчик" в Торино, Италия;
- ОДЗ „Ран Босилек“ участва в Национална кампания „За чиста околна среда – 2014 г.“ на МОСВ и ПУДООС на тема „ОБИЧАМ ПРИРОДАТА – И АЗ УЧАСТВАМ “ и спечели с проект „С игри да опознаем вълшебната природа“ на стойност - 4 998 лв. В резултат на реализирането на проекта са монтирани 5 екокъта за игри с пясък за деца на възраст от 3 до 7 години, едно комбинирано съоръжение за катерене и пързаяне и едно съоръжение за катерене и баланс;

- През 2015 година ЦДГ „Явор“ продължи партньорството в международния проект „Act together – Be creative!“ – „Да творим заедно!“, с участието на образователни институции за деца от Румъния, Латвия, Турция и Унгария. Заведението е избрано чрез електронната платформа за сътрудничество между учебни общности в Европа „eTwinning“. Инициативата се финансира чрез европейската програма за образование, обучение, младежта и спорта „Еразъм+“ по ключова дейност „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“ – дейност „Стратегически партньорства“. Проектът е на стойност 12 900 евро;
- На учениците от I до VII клас и на децата от подготвителните групи бяха предоставени безплатни учебници и учебни помагала на стойност 143 201 лева.

Инициативи

За втора година през месец юни Община Габрово чрез МКБППМН организираха „Летни занимания“ за учениците от първи до четвърти клас. В групи на всички общински учебни заведения бяха обхванати около 360 деца, което е с около 120 повече от миналата година.

За децата, записани от родителите си в „Летни занимания 2015“, бяха закупени различни спортни пособия, книжки, блокчета, моливи, бои, гипсови фигурки за оцветяване, пъзели, 3D пъзели, занимателни игри, дискове с игри и много други на обща стойност 13 091,70 лв. Тази година, съобразявайки се с препоръките на част от родителите, беше изготвен график за двата месеца за посещения на РБиблиотека „Априлов – Палаузов“, Исторически музей, НМО, ДХС, Художествена галерия, ПП „Българка“, АЕК „Етър“, АИР „Боженци“, местностите Градище и Узана, Дряновски манастир, „Боженски чифлик“ – с. Съботковци, където децата вървяха „по пътя на хляба“, Интерактивен музей на индустрията и гр. Трявна. През месец юли в организирания излети до Узана се включи и туристическото дружество, като децата бяха водени на походи до „Марков стол“, обяснени им бяха правилата при походи в планината, разказано им бе за флората и фауната в Балкана. Чрез Детската природна академия на Узана за

децата бяха организирани забавни образователни игри. Всички посещения бяха безплатни за децата, обезпечени от МКБППМН.

На тържествен концерт в навечерието на 24 май бяха обявени и вписаните в Почетната книга „Дарования и постижения“ постижения на 202 ученици и две формации, заедно с техните ръководители, допринесли за

престижното представяне на национални и международни състезания, конкурси и олимпиади в областта на науката, изкуствата и спорта.

На 453 първокласници, прекрачили за първи път училищния праг, бяха подарени занимателни комплекти от кмета на община Габрово.

Израелско-българския институт организира ученическото литературно състезание за есе върху книгата на проф. Михаел Бар-Зоар „Извън хватката на Хитлер“, по повод отбелязване на годишнината от спасяването на българските евреи през Втората световна война.

Класираните на първо и второ място, възпитаници от ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ бяха наградени с посещение в държавата Израел.

В навечерието на 24 май, тържествено бяха наградени участниците в Международния конкурс “С очите си видях бедата”, в които взеха участие със своите рисунки деца и ученици

от детски и учебни заведения и обслужващи звена в системата на Министерство на образованието и науката, както и от специализирани паралелки, училища и школи по изобразително изкуство.

В практическото състезание по „Бедствия, аварии и извънредни ситуации“, участваха отбори от 9 общински училища. Отборът на ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ беше класиран на първо място на областното и номиниран за участие в националното състезание.

През лятната ваканция всяко учебно заведение изготви програма за ангажиране и оползотворяване свободното време на учениците, която дава възможност за занимания с желани дейности, намаляване негативното влияние на улицата и предпазване на децата от извършване на противообществени прояви и престъпни посегателства. За подлежащите първокласници функционираха и „летни училища“.

Младежки дейности

При провеждане на общинската политика за младежта в организиране и провеждане на младежки инициативи с привличане на младежите в обществения живот и стимулиране на участието им в събития, свързани с техните интереси активно участва Общинският консултативен съвет по въпросите за младежта (ОКСВМ). През 2015 г. са проведени седем информационно-консултативни срещи, свързани с изготвяне на Общински план за младежта за 2015 г., предприемане на инициативи, ориентирани към изграждане и реализиране на последователна и устойчива младежка политика в община Габрово.

По Програма за младежки дейности за 2015 г. от страна на членовете на Общинския консултативен съвет по въпросите за младежта бяха предложени дейности, ориентирани към насърчаване на инициативност и таланти, креативност, изграждане на активна гражданска позиция, подпомагащи личностното развитие на младите хора и тяхното участие в социално-икономическия живот на община Габрово, при изготвяне на проектопредложения. В обявената конкурсна сесия от подадени 14 проекта, шест бяха класирани и допуснати за финансиране от бюджета за 2015 г. на община Габрово: Народно читалище "Христо Смирненски 1949" – проект "IMPROV"; Национална Априловска гимназия - проект "Гласът на нашите сърца"; Сдружение "ИМКА" - проект "Опознай и избери"; Народно читалище "Светлина 1927" с. Жълтеш - проект "Здрави, силни и активни в унисон с природата"; Сдружение "Социален диалог 2001" – проект "Активни днес за успешно утре" и Сдружение "Обществен комитет "Васил Левски" – Габрово – проект „Дестинация Успех. П.К. 5300“.

- по проект "IMPROV" беше създадена студия за импровизационен театър. В дейностите, заложи в проекта, бяха включени базисни обучения на участниците в проекта и изнасянето на представления в салона на читалището и в Национална Априловска гимназия. Представеното на сцената от младите артисти беше без предварително изготвен сценарий;
- по проект "Гласът на нашите сърца" бяха записани и разпространени безплатно дискове със запис на текстове и есета, написани от ученици на Национална Априловска гимназия и публикувани в хуманитарния сборник "Денница" и запис на фолклорни песни, изпълнени от училищен хор към гимназията. Дисковете бяха подарени на институции, работещи с деца и младежи;
- по проект "Опознай и избери" беше предоставена възможност на 80 млади хора от Габрово да се запознаят с дейността на различни местни организации и институции, като придобият опит и умения за ориентиране в професионална среда и да повишат познанията си за различни професии. Участващите младежи преминаха през 3 предварително разработени маршрута и се запознаха с месторазположението и

дейността на различни местни организации и институции, придобивайки минимален опит при пребиваване в реална среда;

- по проект "Здрави, силни и активни в унисон с природата" беше промотиран здравословният начин на живот и зависимостта от природата;
- по проект "Активни днес за успешно утре" включените дейности бяха с цел изграждане на активна гражданска позиция по значими обществени проблеми, насърчаване на здравословния начин на живот, като алтернатива на рисковото поведение и насърчаване на доброволчеството сред младежите;
- по проект „Дестинация Успех. П.К. 5300“ бяха създадени поредица от видео портрети на предприемачи и техния бизнес в Габрово, като интервютата бяха изготвени от ученици от Национална Априловска гимназия, изучаващи журналистика.

На младежите, участващи в проекта беше предоставена възможност да се запознаят с габровските фирми и с тяхното производство, за да направят правилен избор за своето кариерно развитие. По време реализиране на дейностите, беше приложена система за мониторинг, контрол и проследяване в детайли постигането на заложените цели, както и ефективността на разходваните финансови средства.

През август 2015 г. Община Габрово в партньорство с общинската администрация на побратимения белгийски град Аалст осъществиха проект за младежки обмен по програма „Еразъм+“, Ключова дейност 1: Образователна мобилност за граждани.

Проектът „Частици от миналото“ е финансиран от Европейския съюз и е на обща стойност 10 041.23 лв. Той се базира на опита на Община Габрово от провеждането на инициативата „Приеми ме на село“ през последните две години, като надгражда и развива постигнатите резултати от осъществения младежки обмен през 2013 и 2014 г. между двата побратимени града. В изпълнение на проектните дейности 16 габровски и белгийски младежи, заедно с двамата си ръководители, живяха в селата Стоевци и Гъбене при приемни баби и дядовци от 24 до 28 август 2015 г. Имаха възможност да научат за непознати или позабравени български народни обичаи, традиции, фолклорни песни и танци. Опитаха местни ястия и деликатеси, пробваха уменията си сами да приготвят храна и участваха в ежедневието на българското село. Организиран бяха вечери на българската и белгийска традиционна кухня, на българските и белгийски празници и обичаи.

Част от проектните дейности включваха запознаване на младите хора с историческото и културно наследство на Габрово и региона. Участниците развива умения за работа в екип, общуване в мултикултурна среда и подобриха своите комуникативни, езикови, творчески и организационни умения. Проектът „Частички от миналото“ формира у младежите нагласи за толерантност, приемане на различни култури, опознаване и съхранение на

собственото национално културно наследство. Един от основните резултати, отчетен от Община Габрово, е изграждането на устойчиво партньорство между Габрово и Аалст чрез реализиране на дейности за младежки обмен.

Инициативата «Приеми ме на село» се проведе за трета поредна година, като бе разширена и с „Приеми ме на село“ – Джуниър – за деца на възраст от 9 до 14 години. С подготовката и осъществяването на „Приеми ме на село“ през 2015 г. бяха ангажирани Местната комисия за борба с противообществените прояви /МКБППМН/, Центърът за обществена подкрепа /ЦОП/ и Общинският съвет по наркотични вещества /ОБСНВ/ към Община Габрово, поради факта, че основните направления, по които работят посочените общински структури, са превенция на рисковото поведение сред децата и младите хора, промотиране на здравословен начин на живот и предоставяне на възможности за включването им в алтернативни дейности за свободното време. Общо участниците в „Приеми ме на село“ бяха 67, от които 54 деца и младежи в села в община Габрово. „Внучета назаем“ имаше от всички краища на България – София, Стара Загора, Пловдив, Самоков, Благоевград, Априлци, Трявна, Варна, Бургас и др.

Програма „Активиране на неактивни лица“

В Община Габрово от месец май 2015 г. по Националната програма „Активиране на неактивни лица“ работи младежки медиатор. Програмата се осъществява от дирекции „Бюро по труда“ и се реализира от младежките медиатори, като обхваща младежи до 29 год., които са застрашени от отпадане от образователната система и младежи, на които им предстои да започнат трудова дейност. Младежкия медиатор е ангажиран да провежда трудови консултации във връзка с успешното реализиране на младежите на пазара на труда. Предоставя информация за актуалните програми за безработни лица и за свободните работни места. Предлага добри практики за представяне на интервю и подпомага оформянето на документи за кандидатстване за работа. През 2015 г. в резултат на осъществените трудови консултации от младежкия медиатор с безработни лица са регистрирани 124 младежи в дирекция „Бюро по труда“ град Габрово. Броят на безработните младежи до 29 години /включително/ е 57. Лицата, които са регистрирани до 24 години /включително/ са 79

безработни. От общия брой десет младежи са с висше образование, а дванадесет с начално. След проведени множество мотивационни разговори с младежкия медиатор двама младежи са се върнали в системата на образованието след няколкогодишно прекъсване. Едното лице е записано в 7-ми клас самостоятелна форма на обучение, а другото в 9-ти клас вечерна форма на обучение. До края на 2015 г. 27 от консултираните и регистрираните от младежкия медиатор лица в дирекция „Бюро по труда“ са устроени на работа.

През 2015 г. младежкия медиатор проведе информационни срещи с учениците от 11 и 12 клас на тема „Подготовка за трудова реализация“ – подготовка на документи за кандидатстване за работа, съвети при явяване на интервю /често срещани въпроси/, същност на работно портфолио и предоставяне на сайтове с безплатни уроци за самоподготовка при кандидатстване във висши учебни заведения. Младежкия медиатор се включи в реализацията на следните проекти: „Опознай и избери“ и „Цветен град“, с цел достигането до по-голям брой младежи и тяхното активизиране, както в трудово-образователно отношение, така и за включването на младежката общност в културния живот на града. Младежкия медиатор работи в пряко взаимодействие с всички институции и организации, имащи отношение към младите хора.

СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

През 2015г. Община Габрово продължи да води изключително активна политика в областта на социалните дейности и социалните услуги. Продължи дейността си в изпълнение на националните приоритети в социалната политика. В резултат на реализирането на редица мерки и дейности, изпълнението на проекти, финансирани със средства по оперативните програми, се разшири спектърът на предоставяните социални услуги в общността и се прекрати дейността на специализираните институции за деца. Закрити бяха Дом за медико-социални грижи за деца Габрово и Дом за деца, лишени от родителска грижа „Христо Райков“. Със закриването на двете специализирани институции на територията на община Габрово няма действаща институция за деца, лишени от родителска грижа. Паралелно, като част от процеса на реформиране и закриване на Домовете бяха разкрити нови социални услуги в общността, насочени към подкрепа на деца в ранна възраст с проблеми в развитието/увреждания и техните семейства, а именно:

- Дневен център за деца с увреждания до 3 години;
- Център за ранна интервенция;
- Център за детско и майчино здраве.

Разкрита е и нова услуга за деца и младежи с тежки множествени увреждания, нуждаещи се от постоянни медицински грижи и наблюдение от специалисти – Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи.

В изпълнението на проект „ПОСОКИ - предоставяне в общността на социално-образователно консултиране и интегриране“, финансиран със средства от Световната банка за възстановяване и развитие, бе разкрит „Комплекс за интегрирани услуги за деца и

семејства“. В Комплекса се предоставят социални, психологически, здравни и образователни услуги в подкрепа на родители и бъдещи родители, изпитващи затруднения в отглеждането на децата си.

През цялата година продължи работата на специалистите с потребителите на всички социални услуги на територията на общината:

- Дневен център за възрастни хора с увреждания;
- Дневен център за деца и младежи с увреждания;
- Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания;
- Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания;
- Център за социална рехабилитация и интеграция за хора с различни по вид и степен увреждания;
- Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от аутистичния спектър;
- Звено „Майка и бебе“;
- Дневен център за стари хора;
- Център за обществена подкрепа, предоставян от ИМКА – Габрово;
- Център за обществена подкрепа при Община Габрово;
- Дом за възрастни с физически увреждания;
- Наблюдавано жилище
- Заведения за социални услуги: Домашен социален патронаж, Клуб на инвалида, Клуб на пенсионера и Социален асистент.

През 2015г. е разработен Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в община Габрово във връзка с разработването на Областна стратегия за социалните услуги за Област Габрово 2016-2020 г. Въз основа на събраната аналитична информация и статистически данни е изведена необходимостта от разкриването на конкретни социални услуги в общността, като и разширяване дейността на съществуващи услуги.

Анализирайки извършените дейности в областта на социалната политика на Община Габрово, могат да се изведат следните

Положителни акценти:

- Разширен спектър на предоставяните социални услуги в общността за лица, деца до 7 годишна възраст и техните семейства;
- Закриване на територията на община Габрово на специализираните институции за деца, лишени от родителска грижа;
- Изграждане на нова, модерна, отговаряща на изискванията материална база за нуждите на Дневен център за деца и младежи с увреждания – стартиране на строително-ремонтни дейности в сграда общинска собственост на бул. Трети март № 5.
- Устойчивост на партньорството и сътрудничество между Община Габрово и неправителствения сектор;

Недостатъци и слабости:

- Аналогично на 2014 г. и през 2015г. е недостатъчен капацитетът на социалните услуги в домашна среда за възрастни хора, самотноживеещи хора и хора с увреждания, които не са в състояние да се грижат сами за себе си. Услугите „личен асистент“ и „социален асистент“ се предоставят посредством реализацията на проекти с външно финансиране. Заложените капацитети не покриват до голяма степен реалният брой на нуждаещите се от грижа и подкрепа възрастни хора;
- И през 2015г. средствата по единните разходни стандарти за част от социалните услуги са недостатъчни, като в най-голяма степен проблемът е изразен в двата центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания, Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания и Звено „Майка и бебе“;
- Необходимост от подобряване на координацията между отделни министерства по отношение регламентирането и предоставянето на иновативни интегрирани услуги за деца и техните семейства.

Реализирани дейности в областта на социалните услуги:**Разширяване на спектъра на предоставяните на територията на община Габрово социални услуги в общността**

- Считано от 01.04.2015 г. разкритите през 2014г. два Центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания в кв. Борово и кв. Трендафил се финансират като делегирана от държавата дейност. Капацитет на всеки един от Центровете - 14 места.
- През месец април 2015г. стартираха дейността си **три нови социални услуги** в подкрепа на деца с увреждания до 3 години и техните семейства:
 - Дневен център за деца с увреждания до 3 години;
 - Център за ранна интервенция;
 - Център за майчино и детско здраве.
- През месец октомври 2015г. бе разкрита и социалната услуга в общността **Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания** с потребност от постоянни медицински грижи

Горепосочените четири социални услуги са разкрити в изпълнението на проект „Разкриване на иновативни услуги за деца и семейства в Община Габрово“.

- Месец април 2015 г. по проект „ПОСОКИ – предоставяне в общността на социално-образователно консултиране и интегриране“ е разкрит **Комплекс за интегрирани услуги за деца и семейства**.

Дневен център за деца с увреждания до 7 г. – седмична гража

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи

Реформиране, реструктуриране и разширяване на предоставяните социални услуги в общността и специализирани институции на територията на община Габрово:

- В изпълнение на националната политика за деинституционализация на децата с Постановление № 208/10.08.2015г. на Министерски съвет **Дом за медико-социални грижи за деца Габрово, считано от 01.10.2015 г. е закрит.** Към момента на закриването в институцията бяха настанени три деца с тежки множествени увреждания. Няма възможност децата да се отглеждат в домашна среда, предвид здравословното им състояние и необходимостта от непрекъснати медицински грижи. Същите са настанени от 01.10.2015 г. в новоразкрития на територията на община Габрово Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи.
- На територията на община Габрово до 30.10.2015 г. се предоставя специализираната институция **Дом за деца, лишени от родителска грижа „Христо Райков“ Габрово.** с Решение № 234/01.10.2015 г. на Общински съвет Габрово и Заповед № РД01-1576/23.10.2015г. на Изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане специализираната институция, **считано от 01.11.2015г. е закрыта.**

Към момента на стартиране на процедурата за закриване на специализираната институция, в Дома бяха настанени 3 деца, които са в роднинска връзка (сестра и двама братя). През месец октомври, със заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“- Габрово - отдел „Закрила на детето“ и трите деца бяха настанени в подходяща социална услуга в общността.

- През цялата 2015г. продължи предоставянето на услугата „социален асистент“, като местна дейност. Услугата е разкрита през 2014 г. във връзка с изискването за осигуряване на устойчивост по проект „Подкрепа в домашна среда за достоен живот“ за срок от една година след одобрение на окончателния доклад. Същият бе одобрен през месец септември 2014г.
- Предвид трайното увеличаване на потребителите, са предприети необходимите действия, съобразно изискванията на Закона за социално подпомагане и правилника за неговото приложение за увеличаване капацитетите на социалните услуги:
 - Дневен център за деца и младежи с увреждания – увеличаване капацитета на услугата от 20 на 40 места, считано от 01.01.2016 г.;
 - Дневен център за възрастни хора с увреждания – увеличаване капацитета на Центъра от 20 на 40 места, считано от 01.01.2016 г.;
 - Център за обществена подкрепа – увеличаване капацитета от 20 на 25 места от 01.01.2016 г.

Към момента в Община Габрово няма получени положителни становища на Агенция за социално подпомагане относно предложенията за увеличаване на капацитетите на горепосочените услуги. Увеличенията не са планирани и в републиканския бюджет за делегираните от държавата дейности за 2016г.

- През 2015г. продължи предоставянето на **социалната услуга „Обществена трапезария“**:

Община Габрово от няколко години, с финансовата подкрепа на „Криейшънс“ ООД Габрово, предоставя ежедневно на 37 лица топла храна, включваща супа, основно ястие и хляб. На 21.08.2015 г. ръководството на фирмата информира Община Габрово за невъзможността да продължи да финансира предоставянето на храната, поради промени в политиката им. За периода от 24.08 – 30.09.2015 г. Община Габрово с подкрепата на местни организации и средства, отпуснати с Решение № 228/17.09.2015 г. на Общински съвет – Габрово, продължи дейността на трапезарията. Считано от 01.10.2015 г. дейността ѝ е прекратена.

Паралелно, в подкрепа на лица и семейства в тежко социално-икономическо положение, в периодите 01.01 – 30.04.2015 г. и 01.10-31.12.2015 г. се предоставя услугата „Обществена трапезария“. Услугата се финансира от Фонд „Социална закрила“, към Министерство на труда и социалната политика, въз основа на сключен договор с Община Габрово. Обществената трапезария е с капацитет 70 места, като в рамките на горепосочения период всеки работен ден на включените лица се предоставя топла храна - супа, основно ястие и хляб. Потребители на услугата Обществена трапезария са: лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане; лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии; скитащи и бездомни лица.

Обучения на специалистите, ангажирани в социалната сфера

Периодично през календарната 2015 г. специалистите, ангажирани в социалните услуги, са участвали в различни обучения, курсове или семинари с цел повишаване на квалификацията и професионалните им компетенции; периодично се провеждат индивидуални и групови супервизии на специалистите.

Предоставяне управлението на социални услуги на външни изпълнители:

Проведен бе конкурс за възлагане управлението на социалната услуга в общността, резидентен тип „Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания“ през периода месец 01.2015 г. – месец 02.2015 г., съгласно разпоредбите на Закона и правилника за социално подпомагане. В рамките на определения срок за кандидатстване в Община Габрово постъпи единствено кандидатурата на Сдружение „SOS Детски селища България“. След проведената конкурсна процедура, на 27.02.2015 г. се сключи договор за възлагане управлението на социалната услуга „Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания“ между Община Габрово и Сдружение „SOS Детски селища България“, срок на договора 3 години.

• Въз основа на сключени договори с Община Габрово продължи предоставянето на следните социални услуги в общността от външни доставчици:

- Център за обществена подкрепа – услугата се предоставя от ИМКА Габрово;
- Център за социална рехабилитация и интеграция – предоставя се от „Съюз на слепите в България“;
- Дневен център за деца и младежи с увреждания – предоставя се от Фондация „Грижа за деца с увреждания“;
- Дневен център за възрастни с увреждания - услугата се предоставя от Сдружение „Бъдеще и закрила за лица с интелектуални затруднения“;
- Дневен център за стари хора - предоставя се от „Слънчев дом“ ЕООД Габрово.

Ремонтни дейности

С подкрепата на Съюз за подпомагане Тун – Габрово е извършен ремонт на кухненския блок в Звено „Майка и бебе“ – изградена и оборудвана е нова кухня за нуждите на потребителите. Подменена е и мебелировката на 4 от стаите за потребителите. Със средства предоставени от

Клуб „Приатели на Белгия“, представлявано от Марияна Башева и Дружество "Bulgarienhilfe" E.V. с представител Мария Витих са осигурени нови детски креватчета, легла за майките, гардероби и др. мебели от първа необходимост. Извършен е ремонт на покрива на Звеното със средства от Община Габрово.

За нуждите на Дневен център за деца и младежи с увреждания бяха извършени строително-ремонтни дейности в сграда, общинска собственост на бул. „Трети март“ /бившия Междучилищен център по трудово политехническо обучение /МУЦТПО/, където предстои да бъде преместен Дневният център.

Други дейности

През месец април 2015 г. с Решение на Общински съвет – Габрово е приет **План за развитие на социалните услуги на Община Габрово за 2016 г.**, съгласно изискванията на чл. 36 б, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане.

През месец април 2015 г. с Решение на Общински съвет – Габрово е приета **Общинска програма за закрила на детето за 2015 г.**, съгласно изискванията на чл. 3 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето.

През месец декември 2015 г. бяха направени социални оценки на домакущите в **Дом за възрастни с физически увреждания в гр. Габрово** – 36 лица. Оценките се извършват ежегодно като имат за цел да определят възможността на лицата за интеграция в общността, чрез ползването на социална услуга или реинтеграция в семействата им или семействата на близки

и роднини. На база изготвените оценки, комисията е констатирила, че към момента няма лица, подходящи за извеждане от специализираната институция. Предвид заболяването си, едно лице е подходящо за настаняване в Дом за лица със сетивни увреждания.

През 2015г. **продължи издаването на „Карти за преференциално паркиране за хора с увреждания“**, съгласно чл. 99а от Закона за движение по пътищата и изискванията на стандартизирания модел на общността от Приложение към Препоръка 98/376/ЕО на Съвета на Европейския съюз от 04.06.1998 г. Картите се издават на лица и деца, жители на община Габрово, с определена от ТЕЛК степен на увреждане. През 2015 г. са издадени 321 карти за паркиране, а от стартиране на услугата през 2013 г. до края на 2015 г. са издадени общо 1 259 карти.

През месец юли 2015 г. Община Габрово подготви и внесе **проектно предложение „Подкрепа за независим живот на възрастни и лица с увреждания“** - процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.002 „Независим живот“; Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020 г. След оценка и одобрение на проектното предложение на 11.12.2015 г. Община Габрово подписа договор за безвъзмездна финансова помощ с Министерство на труда и социалната политика. Срок за изпълнение на проекта – 18 месеца. Реализирането му ще започне през 2016 г. Основна цел на проекта е създаване на условия за постигане на независим живот и социално включване на лица с увреждания и възрастни хора. С реализацията на проекта ще се надгради дейността на услугата „Социален асистент“, предоставяна чрез „Заведения за социални услуги“, както и предоставянето на социалната услуга „Личен асистент“, реализирана по проект „Нови възможности за грижа“. Потребители на услугите **„Личен асистент“** и **„Социален асистент“**, които ще се предоставят по проекта, са лица с увреждания и техните семейства и лица над 65 г. с ограничения или в невъзможност за самообслужване. Предвидено е услугата „Личен асистент“ да бъде за период от 18 месеца и да се предоставя на 56 потребители, обслужвани от 56 лица. Услугата „Социален асистент“ планира 10 лица да се грижат за 40 потребители в период от 18 месеца.

През месец декември 2015г. е проведено заседание на Обществения съвет при Община Габрово относно осигуряването на **подслон през зимния сезон на бездомните лица**. Проведена бе кампания за набиране на вещи и стоки от първа необходимост за оказване на подкрепа на бездомните и безпризорни лица, жители на общината. В кампанията се включиха голяма част от социалните услуги на територията на Община Габрово и в резултат на това бяха осигурени тоалетни принадлежности, облекло, вещи от първа необходимост и др. Предоставено бе помещение - общинска собственост, в което бездомните лица да прекарат зимните месеци. Предвид по-високите температури през месец декември, приютяването на бездомните лица започна на 30.12.2015 г. За периода на пребиваване в общинското помещение е осигурена ежедневно топла храна. Осигурена е и 24-часова охрана на помещението - 2 лица са ангажирани по граждански договор и ежедневно се извършват проверки от полицейски патрул. В предоставеното помещение бяха настанени 15 бездомни лица.

Дейности при изпълнението на програми и проекти

Предоставянето на социалната услуга в общността **„Личен асистент“** продължи и през 2015 г., посредством изпълнението на проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Предвид приключване през месец 12.2014 г. на изпълнението на проект „Подкрепа за достоен живот“, финансиран по ОПРЧР и на основание Постановление на Министерски съвет № 4/15.01.2015 г., в края на месец януари 2015 г. бяха сключени нови трудови договори с личните асистенти, ангажирани по проекта. Срокът на трудовите договори бе 24.04.2015г.

Паралелно, през месец април 2015 г., Община Габрово стартира изпълнението на проект „Нови възможности за грижа“, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014–2020г., процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Нови алтернативи“; Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“. Бенефициент по проекта е Агенция за социално подпомагане, а Община Габрово е партньор на основание партньорско споразумение с АСП. Проектът е с продължителност 13 месеца, като реално услугата „Личен асистент“ ще се предоставя 10 месеца – от 01.05.2015г. до 29.02.2016 г. Основна цел на проекта е превенция на зависимостта от институционален тип грижи, подобряване качеството на живот на деца и възрастни хора с увреждания и тежко болни лица с ограничения или в невъзможност за самообслужване и създаване на възможности за социално включване. Потребители на услугата Личен асистент са лица и деца от следните целеви групи:

- Хора с увреждания и ограничения или невъзможност за самообслужване;
- Хора над 65 години с ограничения или в невъзможност за самообслужване;
- Семейства на деца с увреждания;
- Самотно живеещи тежко болни лица.

За периода на предоставяне на социалната услуга – месец 05 - месец 12.2015г. общо 88 лични асистенти обслужваха 89 потребители на социалната услуга. Социалната услуга Личен асистент е изключително необходима и все повече хора заявяват желание да се възползват от нея. *Като недостатък на проект „Нови възможности за грижа“ отново може да се посочи недостатъчният брой часове, отпуснати за Община Габрово, както и невъзможността да бъдат подавани заявления от кандидати за потребители или лични асистенти по време на реализиране на дейностите. Към момента 101 лица са включени в списъка на лицата, желаещи да ползват услугата и чакат назначаване на личен асистент.*

В подкрепа на деца в риск, лишени от родителска грижа и през 2015 г. продължи реализирането на **проект „И аз имам семейство“**, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013, схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Приеми ме“, финансиран със Заповед № РД 08-55 от 30 септември 2011 г. на Ръководителя на Договарящия орган. Бенефициент по проекта е Агенция „Социално подпомагане“, а Община Габрово е партньор по проекта, съгласно сключено партньорско споразумение. При реализирането на проектните дейности Община Габрово си партнира със Сдружение „SOS Детски селища България“. Основната цел на проекта е **предоставяне на социалната услуга «Приемна грижа»** и разширяване възможностите за

развитие на приемната грижа, чрез увеличаване броя на приемните семейства и желаещите да предоставят тази социална услуга в национален мащаб. През 2015 г. не са приемани заявления от кандидати за приемни родители, поради изпълнение на заложените индикатори по проекта.

През годината по проекта са настанени 2 деца от общността в приемни семейства – едното е изведено спешно от родното семейство, а второто е настанено от родилно отделение. За същия период са изведени 3 деца, като 2 са осиновени в България, а 1 дете е реинтегрирано в родното му семейство. Няма деца, които да са изведени от приемни семейства и настанени в специализирана институция.

От стартиране изпълнението на проекта в община Габрово са обучени, оценени и одобрени от Комисия за детето към Регионална Дирекция „Социално подпомагане“ 13 приемни семейства, от които 11 професионални и 2 доброволни. Към момента в 9 /осем професионални и едно доброволно/ приемни семейства са настанени 10 деца със заповед на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - 3 деца от 0 - 3 години; 4 деца от 3 – 7 години и 3 деца над 7 годишна възраст. През четвъртото тримесечие на годината, 2 професионални приемни семейства, чийто доставчик на социалната услуга „приемна грижа“ бе Дирекция за „Социално подпомагане“ - Габрово, с подадено заявление преминаха към проект „И аз имам семейство“. Едното приемно семейство полага грижи за едно дете до 3 години. В другото приемно семейство няма настанени деца.

С цел осигуряване устойчивост на постигнатото по проекта, Община Габрово е сред 82-те общини, одобрени като партньор на Агенция за социално подпомагане, която е конкретен бенефициент по проект „Приеми ме 2015“, по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.003 „Приеми ме 2015“ – по ОП РЧР 2014-2020 година, стартиращ от 01.01.2016 г. Новият проект допълва и надгражда проект „И аз имам семейство“, чийто срок на изпълнение бе до 31.12.2015 г.

Община Габрово, в качеството си на партньор, има отговорността да реализира проекта на общинско ниво чрез планиране, организиране, контролиране, координиране и отчитане пред Агенция социално подпомагане. Целта на проект "Приеми ме 2015" е да се усъвършенства и да се разшири обхватът на услугата "приемна грижа" и да се затвърди нейното предоставяне на местно ниво като алтернативна форма за отглеждане на деца в риск в семейна среда. Акцентът е поставен към развитие на специализирана приемна грижа за деца с увреждания; деца, жертви на насилие или трафик; деца, които са непридружени бежанци.

През цялата 2015 г. Община Габрово продължи изпълнението на проект **„ПОСОКИ - предоставяне в общността на социално-образователно консултиране и интегриране“**.

Проектът се финансира от Министерство на труда и социалната политика със заем от Международната банка за възстановяване и развитие. Срокът за изпълнение на проекта бе 31.12.2015г.

Основна цел - превенция на социалното изключване и ограничаване предаването на бедността между поколенията чрез въздействие и инвестиции в ранното детско развитие.

В изпълнение на проекта през месец април 2015г. е разкрит **Комплекс за интегрирани услуги за деца и семейства**, ситуиран в ремонтирани и обзаведени за целта помещения в гр. Габрово, ул. „Ивайло“ №13. Потребители на Комплекса са

лица - деца до 7 годишна възраст и техните семейства в риск от общността. Услугите/дейностите, които се предоставят в Комплекса за предоставяне на интегрирани услуги за деца и семейства в община Габрово включват:

Услуги за деца от 0 до 3 години и техните родители:

- Формиране и развитие на родителски умения;
- Семейно консултиране и подкрепа;
- Здравна консултация за деца;

Услуги за деца от 3 до 7 години и техните родители:

- Семейно консултиране и подкрепа;
- Здравна консултация за деца;
- Допълнителна подготовка за равен старт в училище;
- Индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания.

От стартиране дейността на Комплекса до края на годината 251 лица са подали заявления за ползване на услугите. За осигуряване устойчивост на постигнатото по проекта, в срок до 31.01.2016 г. Община Габрово трябва да разработи и внесе за оценка проектно предложение по

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 - 2020, процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Услуги за ранно детско развитие“.

Реформиране на специализираната институция „Дом за медико-социални грижи за деца“ – Габрово /ДМСГД/

В периода месец 02 – месец 11.2015 г. Община Габрово реализира проект **„Разкриване на иновативни услуги за деца и семейства в Община Габрово“**, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007 - 2013. Основна цел на проекта е постигане на устойчив модел на деинституционализация на деца от 0 до 3 години, настанени в /ДМСГД/, чрез предоставяне на иновативни интегрирани социални услуги в община Габрово. В изпълнение на проектните дейности през месец април бяха разкрити **три нови услуги в общността**:

- Център за майчино и детско здраве – капацитет 50 места;
- Дневен център за деца с увреждания от 0 до 3 години – капацитет 20;
- Център за ранна интервенция – капацитет 15 места.

Предвид разногласия между Министерство на труда и социалната политика и Министерство на здравеопазването, относно статута на Центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания, с потребност от постоянни медицински грижи, същият бе разкрит от началото на месец октомври 2015 г. Центърът е разкрит като местна дейност въз основа на Постановление на Министерски съвет № 208/10.08.2015 г. за закриване на домовете за медико-социални грижи и решение на Общински съвет - Габрово. Услугите се предоставят в ремонтирани, оборудвани и обзаведени за целта помещения в сградата на бившия Дом за медико-социални грижи за деца – гр. Габрово, кв. Велчевци. След приключване изпълнението на проекта, с оглед осигуряване устойчивост, считано от 01.12.2015 г., с Решение на Общински съвет – Габрово, е разкрит Дневен център за деца с увреждания до 7 години, като местна дейност, който обезпечава дейността и на Центъра за ранна интервенция. Със Заповед № РД01-1706/24.11.2015 г. на Изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане, считано от 01.01.2016 г., Центърът се финансира като делегирана от държавата дейност.

През месец март 2015 г. приключи изпълнението на проект **„Подобряване на грижата за деца с увреждания чрез разкриване на социална услуга в община Габрово“**, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013. Общата цел на проекта е реализиране на устойчив модел на деинституционализация на деца с увреждания, чрез създаване на нова форма на социална услуга в общността. По проекта през месец април 2014 г. на територията на общината бяха разкрити две социални услуги, резидентен тип - „Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания“ – в кв. Борово и кв. Трендафил. Потребители на двата центъра са:

- Деца и младежи с увреждания, настанени в специализираните институции за деца с умствена изостаналост и физически увреждания и в домовете за медико-социални грижи ;
- Деца с увреждания в общността;
- Семейства на деца с увреждания.

Към момента в центровете са настанени 25 деца/младежа с увреждания – съответно 13 в ЦНСТДМУ кв. Трендафил и 12 в ЦНСТДМУ кв. Борово. През 2015 г. един младеж е напуснал единия Център по лично желание след навършване на пълнолетие. Децата/младежите с увреждания, съобразно възрастта и възможностите си, посещават различни услуги и заведения:

- 1 дете – посещава ЦДГ „Младост“;
- 18 младежи посещават редовно Помощно училище „Н. Палаузов“ – Габрово;
- 2 деца – специална група в ОДЗ „Първи юни“;
- 21 деца/младежи ползват почасово услугите на социални услуги в общността –

Дневен център за деца и младежи с увреждания, Дневен център за възрастни хора с увреждания, Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от аутистичния спектър и Ресурсен център. Със Заповеди на Изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане, считано от 01.04.2015 г., двата Центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания се финансират като делегирана от държавата дейност. Капацитет на всеки един от центровете - 14 места.

Като част от социалната политика на Община Габрово през 2015 г. могат да бъдат отличени и следните дейности:

- По проект „Шанс за работа - 2015 г.“, изпълняван от Конфедерацията на независимите синдикати в България, бе проведено обучение на 12 младежи за работа като социални асистенти в двата центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания и 15 на лица за работа като социален асистент – болногледач в Дом за възрастни с физически увреждания. След приключване на обученията, 5 от младежите за срок от три месеца бяха ангажирани по трудов договор за работа на длъжността „социален асистент“. Към момента един от тях продължава да работи в единия Център като детегледач. От обучените в Дом за възрастни с физически увреждания 5 лица, също за три месеца, бяха трудово ангажирани.
- Извършвани са периодични проверки на всички социални услуги, предлагани на територията на община Габрово, както и на цялостната документация;
- Оказвана е системна методическа подкрепа и съдействие при възникнали проблеми и въпроси в пряката работа на всички работещи в сферата на предоставяне на социални услуги.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

През календарната 2015 г. в областта на здравеопазването дейността беше насочена към координация, контрол и подкрепа функционирането на 29 здравни кабинети, на територията на детските и учебни заведения, детските ясли, продължаване реализирането на дейности и мероприятия за превенция и профилактика на здравето, посредством изпълнението на редица проекти и програми. Продължи и активната работа за подобряване на координацията и сътрудничеството между здравните институции, разширяване на междусекторното сътрудничество, активно участие и включване на

неправителствения сектор в провеждането на мероприятия и кампании, касаещи здравето.

В обобщение на реализираното и постигнатото през годината, може да се акцентира положително върху:

- Устойчива политика на Общината в подкрепа на лица/семейства с проблеми и трудности от различен здравословен характер: лица в тежко здравословно състояние, нуждаещи се от непрекъснати здравни грижи; лица/семейства с репродуктивни проблеми;
- Предоставяне на качествени здравни грижи за деца в детските ясли.

Като слабост от реализираните дейности може да се определи:

- Необходимост от подобряване материалната база в здравните кабинети в училища и детски градини.

През 2015г. във всички детски и учебни заведения се извършват дейности по оказване на първа долекарска помощ, профилактика на здравния статус на деца и ученици:

- извършени профилактични прегледи на 2 039 деца до 7 години, като най-голям относителен дял на новооткритите заболявания (48%) се пада на острите заболявания на горните дихателни пътища, следвани от хронични заболявания на тонзилите (12%) и пневмонии (7%);
- извършени профилактични прегледи на 5 419 деца в училищна възраст, като най-голям относителен дял на новооткритите заболявания (23%) се пада на заболяванията, свързани с проблеми с наднорменото тегло на учениците, следвани от смущения в зрението (22%) и алергичен ринит (6%);
- ежедневни дейности, свързани с профилактика на заболяванията и промоция на здравословния начин на живот при деца и ученици – беседи, информационни кампании, изготвяне на информационни табла, раздаване на брошури.

Провеждане на кампании, мероприятия и работни срещи, свързани със световни и международни дни за борба срещу различни видове заболявания и утвърждаване на здравословен начин на живот:

- През месец март 2015 г. съвместно с Асоциация „Жени без остеопороза“ беше проведена информационна кампания на тема „Не е късно да спрем остеопорозата“, както и скринингово измерване на костната плътност при лица над 60 годишна възраст.
- През месец април 2015 г., съвместно с Областен съвет на БЧК – Габрово, се проведе обучение на медицинските специалисти на тема „Оказване на първа медицинска помощ“ във връзка с обновените критерии при подготовката на учениците за участие в състезания.
- Съвместно с РК на БАПЗГ гр. Габрово беше проведено обучение на медицинските специалисти, работещи в училищно и детско здравеопазване на тема: "Начин и стил на хранене. Хранене на подрастващи и възрастни от гледна точка на промоция на здравето. Лектор бе д-р Стела Георгиева - гл. асистент ФОЗ, Плевен "Емоционална интелигентност" и доц. Макрета Драганова - ФОЗ, Плевен

- През месец юли бе проведена работна среща с представители на програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН“, с цел осигуряване на устойчивост на програмата на територията на община Габрово.
- През месец октомври, в рамките на националната инициатива „Запазете костите си здрави!“, организирана от Асоциация „Жени без остеопороза“ в рамките на месеца за профилактика на остеопорозата, със съдействието на Община Габрово, се проведе кампания за определяне на личния риск от остеопороза и скринингово изследване на костната плътност.
- През месец октомври, съвместно с РЗИ - Габрово, във връзка с реализиране на „Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка в РБ 2012 – 2016 г.“, се проведе родителска среща за училищата, намиращи се на територията на община Габрово.
- Община Габрово, съвместно с РЗИ – Габрово, участва в дейности, свързани с набиране на доброволци и информиране на населението във връзка с реализиране на „Областна програма за намаляване на въздействието на радон върху здравето на населението 2013 – 2017 година“

Извършени ремонтни дейности в детските ясли:

- Детска ясла „Славейче“ – ремонт на изливните помещения във всички яслени групи;
- Детска ясла „Първи юни“- извършен е частичен ремонт на терасите към яслени групи;
- Детска ясла „Зора“ – подменена е електрическата инсталация в складово помещение, сменена е вратата на входа на котелното помещение.

През 2015 г. продължи дейността на „Детска млечна кухня“ – услугите на кухнята се ползват от 246 деца. Храната се разпределя за раздаване в 8 пункта. Ежедневно се приготвя разнообразна, здравословна, съобразена с възрастовите особености храна за децата. На поредица от работни срещи бе обсъдено стартирането на нова услуга в детска ясла на територията на община Габрово – почасово гледане на деца, регламентирано в Наредба за определянето и администрирането на местните такси, цени на услуги и права на територията на Община Габрово.

През годината продължи изплащането на пътни разходи на пациенти с бъбречни и сърдечни трансплантации – 2 лица. През 2015 г. са предоставени средства в размер на 40 000 лв. за финансова подкрепа на пациенти, ползващи услугите на Регионален хоспис ЕООД – Габрово, стационар гр. Дряново. С финансовата подкрепа на Община Габрово, услугите на Регионален хоспис са ползвани от 71 лица в тежко здравословно състояние. През годината общият брой на преминалите пациенти е 222 лица, като разпределението по общини е посочено в таблицата по-долу:

ОБЩИНА	Брой пациенти	Относителен дял от всички преминали
ГАБРОВО	71	31,9%
ДРЯНОВО	42	18,9%
СЕВЛИЕВО	9	4,05%
ТРАВНА	25	11,25%
НА СВОБОДЕН ПРИЕМ	75	33,8%
	222	100%

За реализирането на четвърта фаза на програма “Здрави деца в здрави семейства” – детска компонента на Общинска програма за борба с неинфекциозни заболявания „СИНДИ”, през 2015 г. Община Габрово предостави средства в размер на 1 000 лв. Програмата е насочена към профилактика на хроничните неинфекциозни заболявания. В изпълнение на дейностите е проведено обучение на медицинските специалисти относно рисковите фактори, влияещи върху здравето на деца и ученици.

През 2015 г. Община Габрово предостави средства в размер на 20 000 лв. за финансово подпомагане на двойки и лица, живеещи на семейни начала, с репродуктивни проблеми на територията на община Габрово. Общият брой на двойките, кандидатствали за оказване на подкрепа са 30: от тях одобрени за финансиране са 27. Две от двойките са подали заявления след заседанието на комисията през месец декември, които ще бъдат разгледани на следващото заседание.

Инициативи

На 01.10.2015 г. Община Габрово и Айхелп България ООД подписаха договор за сътрудничество, във връзка с реализирането на проект iHELP на територията на общината. Проектът се изразява в интегриране на система – софтуер и мобилно приложение за бързо известяване при спешна нужда от помощ, както и за сформирание на екипи от доброволци и мрежа от ползватели на системата. Сферите на дейност на договора се изразяват в дейности: за популяризиране на проекта и намиране на партньори, доброволци и ползватели на системата; повишаване на информираността на жителите на община Габрово по отношение на сърдечно-съдовите заболявания (сърдечен арест) и възможните начини за реакция и подпомагане на пострадалите при спиране на сърдечната дейност; свързване на жителите на община Габрово за оказване на взаимна помощ при спешни случаи; включване на доброволци и помощници на проекта iHELP и създаване на мрежа от спасители и потребители („iHELP спасители“ и „iHELP потребители“), което ще повиши доверието на хората и ще засили чувството им за сигурност. Дейностите, които предстои да се реализират са иновативни, имат социална насоченост, целят повишаване на здравната подкрепа в кризисна ситуация и не са реализирани на територията на друга община в България.

По проекта е постигнато партньорство с мобилен оператор и други водещи компании в България и е получената подкрепа от страна на здравни заведения и институции на територията на община Габрово.

СПОРТ

През 2015 г. общинската политика в областта на спорта се реализира от екипите на специалистите в Община Габрово, Спортните клубове, Общински спортни имоти. Тя беше насочена към организиране, обезпечаване, провеждане на прояви от спортния календар и мероприятия, организирани от спортните клубове. Община Габрово подобри спортно-материалната база на територията на града, чрез поддържане и реновиране на спортните бази и същевременно изгради нови спортни площадки, предназначени за масов спорт. През 2015г. от общинския бюджет бяха подпомогнати финансово спортните клубове на територията на общината. Също така ежегодно, чрез второстепенния разпоредител Общински спортни имоти, беше осигурявана издръжката, поддръжката и обновяването на спортната база, която се използва безвъзмездно от спортните клубове за тренировъчна и състезателна дейност. За 2015г. са предоставени средства в размер на 622 129,00 лв.

Провеدهа се турнири по различните видове спорт:

- **футбол** - Открит турнир по футбол на малки врати за Купата на Община Габрово в Спортна зала „Орловец“; Общински турнир „Малки лъвчета“, Детски футболни турнири по футбол 7 и футбол 9; Аматьорски турнир по футбол на малки врати „Каменица Фен Купа“; турнир в памет на „Йордан Христов“; турнир в памет на „Павел Бурмов“;
- **колоездене** - колоездачно състезание по случай 110 годишнината от създаване на колоездачен клуб Янтра Габрово за купата „Руси Михайлов, Кольо Михайлов, Димитър Пенчев“; Gabrovo Challenge city DH 2015; Държавен шампионат по високопланинско изкачване, купа „Буката, Чанлиев, Маню“; планинско колоездене в местността Узана; гр. Габрово беше част от третия етап на 64-та международна колоездачна обиколка на България – кметът на община Габрово предостави финансова награда на участника, който пръв премина през града;
- **лека атлетика** – VIII турнир „Н. Вълчанов“;
- **баскетбол** - турнир за купата на Община Габрово в памет на Христо Донков; през ноември се проведе турнир на новата спортна площадка зад блок Дунав 2, в която взеха участие габровски отбори от различни възрастови групи;
- **ръгби** – Международен турнир по ръгби Р7;
- **хандбал** – Община Габрово беше домакин за провеждането на Междуконтинентални финали на турнира “IHF TROPHY 2015” за мъже и жени в спортна зала „Орловец“. В турнира взеха участие отбори от Колумбия, Кабо Верде, Фарьорски острови, Таити, Узбекистан, Гваделупа, Сенегал, Нова Зеландия и България;
- През месец април се проведе демонстративна мото обиколка, с която официално се открива мото-сезон 2015 от МТК “Габровските Ковачи“, а през юни се проведе мото събор в приключенски парк „Незабравка“ – с. Поповци;
- В чест на Деня на българския спорт - 17 май, на 12 май 2015 г. бе проведен традиционния спортен празник с децата от детските градини. В щафетните игри

участниците показаха спортни умения, демонстрираха старание и желание за изява пред многобройната публика;

- През месец май на стадион „Априлов“ се проведе областно състезание между младежките противопожарни отряди “Млад огнеборец” от област Габрово, в което се включиха отбори от общинските училища – ОУ „Иван Вазов“, ОУ „Цанко Дюстабанов“, СОУ „Райчо Каролев“ и СОУ „Отец Паисий“;
- В края на месец май, с финансовата подкрепа на Община Габрово, в спортна зала „Орловец“ се проведе турнир по карате шотокан за Националната купа;
- През юни тържествено се отбеляза 139-та годишнина от гибелта на Никола Войновски – военен командир от четата на Христо Ботев. За целта бе организиран туристически поход от ТД „Узана“, с подкрепата на Община Габрово, до лобното място на Никола Войновски и поднасяне на венец на паметника в Габрово и в родното му с. Бойновци;
- През юни, с финансовата подкрепа на Община Габрово, се проведе 4-ти кръг от BG-X ENDURO Шампионат;
- През юли Община Габрово оказва съдействие на сдружение „I RUN“ за осъществяване на спортно, любителско /непрофесионално/ мероприятие – свободно, горско /природно/ бягане на територията на Област Габрово;
- През септември се проведе състезание по екстремн OFF ROAD – Master Trial 4X4 Габрово 2015 на мотополигона в кв. Ябълка;
- През декември в спортна зала „Орловец“ се проведе турнир по вдигане на тежести „Михаил Петров“;

Община Габрово се включи в реализирането на кампанията Европейска седмица на спорта с инициативата „ПАНОРАМА НА СПОРТА – ГАБРОВО“. Събитието се проведе на 18.09.2015 г. в спортна зала „Орловец“ и на терените на открито пред нея - проведеха се демонстрации по различни видове спорт и спортни игри. В инициативата се включиха всички спортни клубове на територията на община Габрово, ученици, младежи, настоящи и бивши спортисти и спортни дейатели. Учебните и детски заведения се включиха с организирането на спортни прояви със собствени инициативи.

Община Габрово изготви писмо за партньорство за дейностите по проекти: „Програма за развитие на спорта за хора с увреждания“ на ССК за хора с увреждания „Бялата лястовица“; Програма „Спорт за децата в свободното време“ на ТК „Габрово“, ФК „Янтра 1919“ и ХК „Бъки“; Община Габрово се включи и подкрепи инициативата на Министерството на младежта и спорта и Българския спортен тотализатор, даващи възможност за обновяване, модернизиране и адаптиране на спортната инфраструктура на местно ниво.

Община Габрово организира церемонията „Спортист на годината на Община Габрово за 2015 г.“ След гласуване на спортните клубове, в категория мъже/жени призовото място зае Теодор Кабакчиев, а в категория девойки/юноши бе отличен Християн Стоянов. За първа година се отличиха спортисти в категория ветерани/мастърс и хора с увреждания. Титлата треньор на годината посмъртно бе присъдена на Васил Шандурков.

През учебната 2014-2015 г. състезанията от Ученическите игри се проведоха по традиция в четири етапа, като най-масови бяха вътрешно-училищните и общинските.

В първия етап от Общинските ученически игри взеха участие 109 отбора в 8 вида спорт /волейбол, баскетбол, хандбал, футбол, лека атлетика, тенис на маса, шахмат, бадминтон/ в три възрастови групи – V-VII клас, VIII-X клас и XI-XII клас.

Във възрастовата група V-VII клас броят на участниците е бил общо 509, от които 331 момчета и 178 момичета. Във възрастова група VIII-X са участвали 428 ученици (294 юноши и 134 двойки) и XI-XII клас 252 (181 юноши и 71 девойки). Общо 1189 ученици са взели участие в общинските първенства на Ученическите игри.

В областните състезания (втори етап) от Ученическите игри във възрастова група V-VII клас взеха участие 96 ученици (57 момчета и 39 момичета), а при юношите и девойките VIII-X и XI-XII клас, участваха 180 ученици (116 юноши и 64 двойки).

В зоналните състезания (трети етап) участваха 184 ученици от 8 училища.

За финалите на Ученическите игри се класираха следните отбори:

- СОУ „Райчо Каролев” – момичета - V-VII клас – хандбал – 1 място,
- ПМГ „Акад. Иван Гюзелев”- девойки - VIII-X клас – волейбол – 8 място
- СОУ „Отец Паисий”- девойки - VIII-X клас – хандбал – 1 място
- НАГ – девойки - XI-XII клас – баскетбол – 8 място
- ПМГ „Акад. Иван Гюзелев”- девойки – баскетбол - XI-XII клас – 10 място
- ПМГ „Акад. Иван Гюзелев”- девойки - хандбал – 2 място

Отборите по хандбал за момичета на СОУ „Райчо Каролев” и девойки на СОУ „Отец Паисий” се класираха на първо място в своите възрастови групи и станаха държавни училищни първенци. Ива Иванова Георгиева от хандбалния отбор на СОУ „Отец Паисий” спечели приза най-добър реализатор.

- През 2015 година за изпълнение на спортни проекти по ПМС 129 бяха получени и изразходени финансови средства в размер на 15 017,00 лв. за закупуване на спортни уреди и съоръжения, за учебно-тренировъчна и спортно-състезателна дейност;

- Дейността на лицензираните спортни клубове бе подпомагана с финансови средства, утвърдени от Общинския съвет в размер на 200 000 лв. Съгласно утвърдени критерии и правила, същите бяха разпределени между лицензирани спортни и футболни клубове на територията на община Габрово.

- През месец октомври започна ремонтът на халето в спортен комплекс „Христо Ботев” по одобрен за финансиране проект „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в зала за акробатика, лека атлетика и бокс в комплекс „Христо Ботев”. Целта е да се подобрят условията за спортните клубове, които провеждат тренировките си там.

Постигнатите спортни резултати и доброто представяне на габровските спортисти в държавни и международни първенства и турнири са един добър атестат за работата на спортно-педагогическите кадри в Габрово.

РАЗДЕЛ 6**КУЛТУРА И ТУРИЗЪМ**

Годината премина под знака на 155-годишнината от обявяването на Габрово за град. Инвестиран беше значителен ресурс в реализиране на стойностни културни инициативи и в подкрепа на качествени културни продукти. Продължихме целенасочените си действия за превръщането на културата и туризма във фактори за икономическо развитие и привличане на интерес към Габрово като атрактивна туристическа дестинация. Постигната беше наситена събитийност чрез интегриран подход при планирането и организирането на културния календар. Акценти продължиха да бъдат традиционните фестивали, свързани с основната характеристика на Габрово като град на хумора. Търсени бяха нови, атрактивни и провокативни елементи в темите, съдържанието и формата.

Продължихме политиката за подкрепа и насърчаване създаването на стойностни културни продукти, като предоставихме значителен финансов ресурс за реализиране на проекти по Програма Култура. Работихме в тясно сътрудничество с общинските, регионални и държавни културни институти за обвързване на туристическия продукт с културни атракции, които го осмислят като същност, предизвикват участие, стимулират творчество, провокират нови идеи.

Поддържахме диалог и търсихме широк обществен дебат по въпросите на културната политика на общината с културни и образователни институти, неправителствени организации, творчески съюзи, индивидуални творци и др. заинтересовани страни.

Габрово премина във втората фаза на програмата „Пилотни градове“ към Комисията по култура на Световната организация на градовете и местните власти. Международният фестивал на хумора и сатирата получи отличие за европейско качество – лейбъл „Европейски фестивал“ от Европейската фестивална асоциация. В резултат на целенасочените усилия на създадения през 2014 година Туристически информационен център за изграждането на нови партньорски мрежи, прилагайки съвременни маркетингови подходи за популяризиране на община Габрово като привлекателна туристическа дестинация, Габрово вече е част от световната мрежа за туризъм и инвестиции New Destinations, със седалище в Ливърпул и представители в цял свят.

Усилията в ресора бяха насочени към: утвърждаване на марката Габрово; създаване на възможност за активен културен и социален живот на местното население чрез разширяването на кръга целеви групи и привличането на нови такива; развиване на образователната политика в областта на културата и изкуствата сред деца и младежи; поддръжка на паметниците на културата; постигане на по-добра координация, качество и иновативност при организиране на културни събития; подобряване управлението на културните институти и творчески формации, с оглед създаването на съвременен културен и туристически продукт и финансова стабилност.

КУЛТУРА

Качество и иновативност на културните събития

С четирите си успешни издания, Международният фестивал на илюзионното изкуство „Магична среща Златна котка“, който се организира от „Куик Хендс Проджект“ и Община

Габрово, се превърна в емблематично за града събитие и утвърди Габрово като балканска столица на магията. С всяка изминала година фестивалът трупа все повече популярност не само сред зрителите, но и сред професионалистите, занимаващи се с илюзионно изкуство. Целенасочената работа на екипа и неотлъчната подкрепа на Община Габрово успешно постигат своите цели за популяризиране на магията и издигането ѝ до световните върхове. През

2015 г. гост и лектор на събитието бе президентът на най-голямата световна магична организация I.B.M. – International Brotherhood of Magicians, двукратният световен шампион - Шон Фаркуър, който лично покани „Куик Хендс Проджект“ да стане част от световното семейството на I.B.M. За международното признание на фестивала и изграденото доверие говори фактът, че за 2016-та година „Златната Котка“ е вече част от календара на събитията на I.B.M.

Успешно бе осъществено поредното издание на **Международния фестивал на хумора и сатирата с традиционния Габровски карнавал** и съпътстващите го: Биг бенд парад, Национален карнавал-ревию и конкурс за красота на живи котки, Национален детски фестивал „Смехоранчета“, Детски мини карнавал, Открита сцена на пл. „Възраждане“, Международно биенале на хумора и сатирата в изкуствата, Фестивал на уличната магия и уникалната за страната ни предизвикателство – габровският маг Дани Меджикс спря времето и дъха на публиката с атрактивния си номер на 31 метра височина.

155-та годишнина от обявяването на Габрово за град беше бляскаво ознаменувана със зрелищно светлинно 3D мапинг шоу и фойерверки. За нарастващия интерес към събитието и възможностите за развитие на фестивален туризъм, говори ръстът на туристите, които дойдоха в града за Карнавала. Фестивалът на хумора беше широко отразен от национални и специализирани

медии, а телевизия BTV отдели на Габрово специално предаване в неделния си сутрешен блок. Габровският карнавал „гостува“ под различни форми (карнавални работилници, рекламни материали, макети, фотоизложби) в София, Русе, Балчик, Паневежис – Литва, Тун – Швейцария.

Международният фестивал на хумора и сатирата получи отличие за европейско качество – лейбъл „Европейски фестивал“ от Европейската фестивална асоциация. Лейбълът е знак за качество, предлагащ международно признание за работата на фестивалите и предоставящ подобър достъп до информация за тези фестивали на техните партньори и публики.

Община Габрово утвърди присъствието на джаза в културния си календар, като организира, в партньорство с „Клуб на будителите“ – Габрово, джаз фестивала „Габрово джаз“. Организаторите избраха нов формат и фестивалът се проведе в рамките на три дни през месец юли. Осигурено бе жанрово разнообразие, което привлече голяма публика, а това съответно даде по-висок финансов резултат.

Новото във фестивала, извън партньорството на двете организации, бяха съпътстващите събития. Кинолектории, прожекции на филми, изложба и открит урок „Джаз-пиано за деца“ придадоха на събитието по-висока стойност и завършеност. Анализът на фестивала сочи, че той задоволява интересите и потребностите на една не малка общност от хора, които дават минимума от постоянна публика, има своето място в културния календар на града и потенциални възможности да се развива. Търсенията ще продължат в посока доразвиване на **възможните партньорства** – вътрешни и външни. Изграждане на ясни правила в двустранните отношения, както и регламентиране на конкретните ангажименти и осъществяване на контрол по изпълнението им. Изграждане на качествени и съдържателни отношения с други градове-домакини на подобни събития, обмяна на опит, постигане на конкретни договорености за сътрудничество, работа в мрежа. Бюджетът на събитието надхвърли 15 000 лева, а приходите са почти 3 000 лв. Този факт дава основание да се мисли в посока търсене и на още един вид партньорство - с рекламодатели и спонсори.

Водени от стремежа да съхраним интереса към **стойностното кино** и да създадем у младото поколение положителна нагласа към некомерсиалните филмови продукции, продължихме инициативата „На кино в зала „Възраждане“ с прожекции за възрастни и деца.

За шеста поредна година Община Габрово, съвместно с Арт фест, реализира кинофестивала **София филм фест на път**, а 5-дневната програма даде възможност на ценителите на седмото изкуство да се докоснат до най-добрите нови български, европейски и световни продукции.

Нови и атрактивни акценти се откриха и в програмата на **Международния фестивал на комедийното кино „Смешен филм фест“ 6. Увеличен времеви и програмен диапазон**, 31

филмови заглавия, разпределени във фокуси: „Кино и кухня“, „Испанско и латиноамериканско кино“, „100 години българско кино“, „Световен екран“, „Златни комедии“, „Детско кино“.

Единадесет конкурсни продукции бяха оценявани от тричленно жури с председател проф. Николай Лазаров. Специални гости на фестивала бяха **грузинската режисьорка Нана Джорджадзе** и **сръбската писателка и сценарист Владислава Войнович**. И тази година фокусът „Златни комедии“ беше с вход свободен и премина под формата на филмови лектории с лектор Деян Статулов – Дидо. В модула „Страна на фокус“ попадна Испания – с 5 филма. За първи път участва филм от Аржентина. Фестивалната програма беше съпътствана от събития, тематично свързани със седмото изкуство и смеха: концерт от филмова музика, литературни срещи с Джеки Стоев, драматурга Марин Дамянов и сръбската писателка Владислава Войнович. Партньори в тяхната реализация бяха оркестър „Габрово“, Музей „Дом на хумора и сатирата“ и Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“. Макар и с атрактивна и жанрово

експериментална програма, регистрирахме спад в зрителския интерес в сравнение с предходните издания. Причините са комплексни и на базата на анализ на анкетното проучване сред зрителите, могат да бъдат открити следните: откриването на „Кинополис“ Габрово, който предлага най-новите световни продукции и привлече „жадната“ за хитови заглавия публика; невъзможността за адекватно ползване на местата за поставяне на афиши, тъй като провеждането на фестивала съвпадна с предизборната кампания; изместване на тематичния комедиен център. Спадът в посещаемостта, в известна степен, е причинен и от разширяването на времевия и програмен обхват – от 7 на 8 дни, с програма от 18 платени прожекции.

Предстои преосмисляне на формата, съдържанието и рекламирането на фестивала с цел провокиране на по-широк публичен интерес, както и търсене на възможности за представяне на селектирана фестивална програма в други градове.

Продължихме успешното партньорство с **чуждестранните дипломатически представителства** и културни институти в България. Съвместно с **Унгарски институт „Балаши“** реализирахме изложбата пачуърк „Дебрецен – градът на цветята“ и дадохме възможност на габровци и гости на града да се докоснат до унгарската култура и традиции. Със съдействието на **Чешки център – София** представихме творчеството на чешката художничка -

Андреа Тахеци. Почитателите на класическата музика имаха възможност да се насладят на песенния концерт на Тил фон Орловски от програмата „Австрийски музикални седмици“ на **Австрийското посолство**. По време на фестивала „Смешен филм фест“ **Н. Пр. г-жа Аник Ван Калстър, посланик на Кралство Белгия** откри изложбата „Свобода на словото: Независимостта на медиите през погледа на белгийски и български карикатуристи“, в рамките на Дните на Белгия в България. Със съдействието на **Японско посолство** представихме демонстрации на калиграфски техники. Три фотоизложби представиха побратимените на Габрово градове: Шеки (съвместна инициатива с посолство на Азербайджан), Нови Сонч - Полша и Митвайда - Германия.

Две изложби: „**Съхранени реликви за Габрово**“, експонирана в **Българска академия на науките** и „**Габровски хумор**“ в **Народното събрание на Република България**, представиха културно-историческото наследство и традиции на града ни пред академичната общност, политици, дипломати, медии и широката общественост.

Градът ни стана **снимачна площадка** на сцена от филмовата продукция на Vo films - Белгия и Art fest - България с работно заглавие "Роял кебап". Стотици габровци имаха възможност да участват като статисти в масовката и да надникнат в „кухнята“ на филмопроизводството.

Габрово беше един от тринадесетте града, избрани да се включат в **кампанията на БНТ „Откривай България“**, свързана с международния музикален конкурс **Детска Евровизия**. Инициативата имаше за цел да представи красотата, културата и традициите, природните и исторически забележителности на страната ни и да я популяризира като гостоприемна и атрактивна туристическа дестинация.

В рамките на **Есенен салон на изкуствата** общината стана средище на приложното и музикалното изкуство. Тези културни събития обхванаха както широки целеви публики, така и по-специфични аудитории:

Международен панаир на народните занаяти в АЕК „Етър“ и съпътстващата го Международна научна конференция „Занаятите – минало, настояще и бъдеще“ - посетителите имаха възможност да наблюдават демонстрации на различни занаяти, както и да се насладят на богата фолклорна програма.

Международен музикален фестивал „Дни на камерната музика“ в последните си

издания се опитва да разчупи рутината и стереотипите чрез смесване на различни изкуства и музикални жанрове, като запази баланса между музикалните предпочитания на постоянната си публика и в същото време провокира интереса на младите хора – бъдеща публика на фестивала. Като изключително успешен може да бъде оценен авторският концерт на джаз-виртуоза **Милчо Левиев** и

Габровски камерен оркестър. **Два концерта на открита сцена** зарадваха не само музикалните ценители, а и случайно преминаващите граждани. Интересът към тях ни дава основание да търсим нови музикални провокации в открити пространства, адресирани към по-широка публика.

За 13-а година беше проведен **Международният музикален фестивал „Празник на духовната музика“**, посветен на духовната закрилница на Габрово - Св. Петка, където си дадоха среща едни от най-добрите хорове за църковни песнопения от страната и чужбина. Фестивалът се реализира в партньорство между Община Габрово, НЧ „Габрово - 2002“, Архиерейско наместничество - Габрово и Министерство на културата.

Все по-голям интерес от страна на габровци, местни и национални медии се забелязва към **Откриването на карнавалния сезон** на 11 ноември в 11.11 часа. През 2015 г. беше създадено място за карнавални идеи с атрактивна артпейка и скулптурно изображение от живи цветя на царицата на карнавала – габровската котка. Фотографии от флашмоб „Дъждобран“ на 1 април и откриването на Карнавалния сезон - 11 ноември, влязоха в рубриката „Аз, репортерът“ и „Времето“ на BTV.

С подкрепата на Община Габрово, градът ни стана част от юбилейното турне на световноизвестния грузински балет „**Сухишвили**“, който завладя над 1 500 зрители с виртуозни танцови изпълнения.

С **30 пана нова светеща украса** заблестя бул. „Могилъв“ през празничния декември. С помощта на **дарител** беше украсена **коледната елха на пл. „Възраждане“**. Традиционното коледно градче беше обогатено с три нови макета на популярните сред децата миньони и героите от филма „Замръзналото кралство“ (подарък от клуб „Веселящите“ – Русе). За жалост, и тази година макетите не бяха пощадени от посегателства и голяма част от тях бяха повредени.

Културният афиш на **коледно-новогодишните празници** включваше театрални постановки, изложби, концерти, благотворителни изяви, прожекции на детски филми. Концерт на габровския рапър **Криско и групата Ice Cream** заредиха с много енергия и настроение младежката публика от града и региона. С вълнение и нетърпение малки и големи очакваха пристигането на Дядо Коледа в Габрово. Зрелищно илюминационно шоу на площад „Възраждане“ беляза първите минути на Новата 2016 година.

В резултат на усилията ни за разнообразяване на културния живот в града и анализ на обществените нагласи и потребности, реализирахме концерти, театрални спектакли, филмови прожекции, от които генерирахме приход в размер на **15 380 лв.**

Зала „Възраждане“ продължи да се утвърждава като важен сегмент от културната инфраструктура на нашия град и предпочитано място за разнообразни по вид изяви: музикални и танцови концерти, театрални постановки, кинопрожекции, читалищни, училищни и детски изяви, публични срещи, презентации, конференции, дискусии, изложби и др. Наред с традиционното **популяризиране на събития**, чрез печатни рекламни материали (афиши, флаери, дипляни) и прессъобщения в медиите, използвахме възможностите, които предоставят **рекламно-информационните елементи на спирките.**

Активно популяризирахме събития и инициативи на **лед екраните** в града. Туристически информационен център – Габрово ежесечно издаваше **събитиен бюлетин**, изпращан до културни институти, хотелиери и туроператори. Продължи директното разпространяване на рекламни материали до фирми, учреждения, обществени организации, детски и учебни заведения, туристически обекти, обществен транспорт и др. Широко беше използвано интернет пространството и предимствата на социалните мрежи. В разпространението на информационни материали и подпомагащи дейности при реализиране на събития, бяха ангажирани **доброволци от Общинския съвет по наркотични вещества – Габрово**. Участието на младите хора в подобен род дейности не само провокира интереса им към събитието, а възпитава у тях чувство на отговорност и съпричастност към случващото се в града.

Продължиха **образователните инициативи** на ДФА „Габровче“, Габровски камерен оркестър, оркестър „Габрово“, Регионален исторически музей, ХГ „Хр. Цокев“, Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“, АЕК „Етьр“, АИР „Боженци“, Интерактивен музей на индустрията и активната работа с деца и младежи, за приобщаване към различните видове изкуства и традиции. Културните институти на територията на общината, Посетителски център „Узана“ и Туристическо дружество „Узана“ се включиха в **летните занимания**, организирани от Община Габрово, като разработиха и изпълниха тематични програми, по които децата едновременно да учат и играят, за да се запознаят с дейността на конкретната институция, да се превърнат за един ден самите те в творци, екскурзоводи, научни работници.

Програма Култура – 155 години Габрово град

През 2015 г. Община Габрово, с решение на Общински съвет - Габрово, осигури чрез Програма „Култура“ финансиране в размер на 100 000 лева за проекти в областта на изкуството и културата. Бе проведена една конкурсна сесия с приоритет „155 години Габрово град“, в която постъпиха 28 проектни предложения. Финансирани бяха 11 проекта, а общата стойност на изплатените средства е 99 444 лева.

Проектите и организациите - изпълнители са, както следва:

„155 години Габрово град“ на Регионален исторически музей – Габрово;

„Балкански фолклорен фестивал „Сватбата – единство и многообразие“ Габрово 2015“ на АЕК „Етьър“ – Габрово;

„155 причини да харесаш Габрово“ на Сдружение „Куик Хендс Проджект“- Габрово;

„Българският МанчестАРТ – Изкуство, труд и постоянство“ на Сдружение „Обществен комитет „Васил Левски“ – Габрово;

„ART TIDE Международна Културна Борса“ на Клъстер „Творческо Габрово“ ООД – Габрово;

„Габрово – град с минало, град с бъдеще“ на фондация "Граждански форум" – Габрово;

„Памет – минало, памет – днес, памет – бъдеще“ на НЧ „Христо Смирненски 1949“ – Габрово;

„Патиланско царство“ на „Елмазови“ ООД – Габрово;

„Познатото и непознато Габрово – на фокус“ – на РБ „Априлов-Палаузов“.

В рамките на **дейност Мобилност** бяха финансирани и проектните предложения:

„Габровски фолклорни посланици“ на НЧ "Габрово-2002" – Габрово;

„Четвърти международен фестивал на изкуствата „Балаганчик“ Торино, Италия" на ПМГ "Акад. Иван Гюзелев" Габрово.

Отчетът за реализацията на проектите сочи изпълнение на заложените в тях цели и постигане на предвидените резултати. Габровските неправителствени организации, читалища и културни институти, изпълняващи проекти в сферата на културата в последните години, бележат ръст по отношение на капацитет, както при създаването на идейни концепции, така и при реализация на дейности, създаване на партньорства и постигане на устойчивост. Благодарение на Програма Култура на Община Габрово, в годината, в която градът навърши 155 години, тук се реализира първата по рода си **Международна борса за културни продукти**, създадена бе първата онлайн познавателна игра за Габрово, бяха дигитализирани стотици културни единици

и различни артефакти, създадени фотоизложби, допълнени онлайн-портали, проведени запомнящи се фестивали – един с участници от балканските страни и нов фестивал, който предстои да се превърне в традиционен за града, посветен на творчеството и личността на видния габровец, познат на България като Ран Босилек. Габровски формации взеха участие в Международни танцови и театрални фестивали, като популяризираха местните традиции и фолклор и занесоха славата на Габрово в различни краища на света. За нарастването на интереса към възможностите, които дава Програма Култура на местните културни оператори, категорично може да се говори като за устойчива тенденция.

Културни институти

Засилва се тенденцията за координация и партньорство между културните институции. Редица събития бяха реализирани със съвместни усилия и успех, което показва израстване на вижданията в посока на сътрудничество и общи действия в дългосрочен план. Съобразно с принципа им на финансиране, бе осигурен необходимият финансов ресурс за общинските културни институти и творчески формации, с цел нормално функциониране и осъществяване на дейностите им. Регистриран е ръст в приходите на културните институти и творчески формации. Най-голям брой посетители през 2015 г. са отчетени от АЕК „Етьр“ и Музей „Дом на хумора и сатирата“.

АЕК „Етьр“

За първи път в историята на музея, през 2015 г. приходите на институцията надвишават сумата от един милион лева, а именно 1 030 059.83 лв. Това представлява ръст от 18,7% спрямо 2014 г. Най-голям дял имат приходите от входни билети – 584 784.10 лв. с ръст от 29,33%, следвани от приходите от сувенири – 152 266.80 лв. с ръст от 11,75% спрямо 2014 г. Завишение има и при хотелските

услуги със 779 нощувки и 6,49% приходи в сравнение с 2014 г., но все още хотелът не може да достигне средната за страната пълняемост. Музеят реализира богат културен календар с различни инициативи: празници, събития, възстановки, конкурси, изложби. Най-отговорната задача беше провеждането на XIII-то издание на Международния панаир на народните занаятите, под патронажа на председателя на Народното събрание на Република България г-жа Цеца Цачева. Постигнат беше своеобразен рекорд с най-многобройни чуждестранни занаятчийски участия. За първи път, благодарение на сътрудничеството с Музикална компания „Родолубие“, се организира и осъществи среща на майсторите-производители на народни музикални инструменти. Разработен, утвърден и въведен в действие беше нов статут, който по-добре регламентира организацията и провеждането на панаира. Поставено беше началото на

„Кевис” - експериментален младежки симпозиум за арт инсталации, задвижвани с вода. Инициативата даде възможност за по-активна работа с млади хора, за търсене на нови интерпретации на експонираните музейни ценности, както и за провокиране интереса на посетителите с нетипични, но близки до традиционните водни съоръжения. АЕК „Етьър” е партньор на успешни прояви със студенти по етнология като национална студентска конференция и теренни проучвания.

Започнаха процедури по отдаване под наем за срок от 5 години на повечето занаятчийски работилници и на механата в хотел „Странноприемница”. Значителни усилия се положиха по ремонтно-реставрационни дейности на някои от водните съоръжения: воденица-караджейка, гайтанджийска одая, тепавица, валявица. На територията на целия комплекс бяха почистени зидовете, обновени оградите и пейките, импрегнирани дървените фасади на повечето от музейните обекти, изрязани изсъхнали дървета и клони.

В края на годината с решение на Общински съвет – Габрово започна процедура по преименуване на институцията в Етнографски музей на открито „Етьър”. Продължава работата и по окончателно придобиване правата върху марката „Етьър” от страна на музея.

През 2015 г. АЕК „Етьър” посрещна 13 - милионния посетител от началото на своето създаване.

През годината музеят е разгледан от 187 010 туристи, от които 23 813 са чужденци, а 163 197 - българи. Чуждестранните туристи са от 123 държави, като за първи път музеят се посещава от туристи от Кабо Верде, Намибия, Непал и Пуерто Рико. В сравнение с 2014 г. увеличението на посетителите е с 31 734 души или с 20,44%. Близко три пъти повече са децата до 7 години, разгледали музея, два пъти и половина повече са студентите. За първи път през 2015 г. са продадени и повече абонаментни карти – 73, от които 50 са закупени от учаци се и пенсионери. Абонаментните карти дават възможност за многократно посещение на символични цени. През годината АЕК „Етьър” бе отличен със сертификат от големия туристически сайт „TRIPADVISOR” за споделени добри отзиви.

Музей „Дом на хумора и сатирата”

Приходите на музея за изминалата година са в размер на **96 504 лв.** **Посещаемост:** **36 300** посетители (от тях: чужденци – 1 800 от 38 държави). **Посетителите са с 2 680 повече от 2014 г.** – 33 620. Екскурзоводите изнесоха 291 беседи (срещу 261 през 2014 г.) Сключените договори с туроператори за организирани посещения са **39**. На 12 август 2015 г. **ДХС посрещна 3-милионния си посетител** от Тайван. МДХС продължи активната си дейност за популяризиране на Габрово като българска столица на хумора и туристическа дестинация. **Организирани общо 43 международни, национални и местни събития**, включени в Националния културен календар на Министерството на културата и в Общинския културен афиш.

Сред тях се открояват:

- **22-то Международно биенале на хумора и сатирата в изкуствата** - получени за участие са 1565 творби от 713 автори от 55 страни, организирани в 7 изложби;
- **16-та Национална среща-наддумване „Благолаж“**
- Програма за честване на 1 април – Международен ден на хумора и 43-я рожден ден на МДХС и планетата Габрово;

- Отбелязани със специални събития бяха следните важни годишнини: 155 години от обявяването на Габрово за град, 50 години от провеждането на Първата седмица на хумора в Габрово и 80 години от поставянето на скулптурата на Рачо Ковача на скалата „Грамадата“ в р. Янтра;
- Организирани - 36 „Весели четвъртъци“, като синтез на хумористични изкуства; гостуващи изложби на ДХС в др. градове – 8: Народното събрание - София, Двореца – Балчик, РИМ – Видин, Библиотеката – Асеновград, ИМ - Ботевград, ИМ - Своге, РИМ – Благоевград; приети изложби в ДХС – 19; осъществени изложби от фонда – 8.

Дарения за фонда „Хумор на народите“: 956 дарения от 439 дарители (от тях 769 дарени художествени творби от 321 творци). Публикации за МДХС: 1270 публикации в регионални, национални и чуждестранни печатни и електронни медии. Научни публикации – 8, участие в научни конференции – 10.

Издателската дейност на МДХС включва 4 издания:

- **Каталог албум „22-ро Международно биенале на хумора и сатирата в изкуствата“**, изд. Музей „ДХС“, Габрово, 2015, съст.: Татяна Цанкова, Йорданка Шиякова, Галина Бонева (двуетичен, цветен);
- **Сборник „Благолаж“**, кн. 9, изд. Дом на хумора и сатирата, Габрово, 2015. Съставителство : В. Козарева и Т. Цанкова. Илюстрации: Й. Шиякова;
- **Габровски хумор 2**. Преработено и допълнено издание, изд. Дом на хумора и сатирата, Габрово, 2015. Съставителство : В. Козарева и Т. Цанкова (илюстриран);
- **„ФЕКО – 30 години обединени карикатуристи“** – двуетична брошура, съпровождаща едноименната изложба, изд. Дом на хумора и сатирата, Габрово, 2015. Съставителство: Г. Бонева, Й. Шиякова (двуетична, илюстрирана, цветна).

Регионален исторически музей

Двойно увеличение бележи ръстът на **приходите** от билети, наеми и други такси, които за 2015 г. са в размер на **7 134,20 лв.** Двете експозиции на музея са разгледани от 9 805 посетители. РИМ - Габрово продължи да изпълнява основните си функции за издирване, изучаване, опазване и представяне на културни ценности и образци с познавателна, образователна и естетическа цел. Музеят получи **финансиране по 2 проекта**: „Съвременни подходи за проучване, представяне и достъп до книжовното културно-историческо наследство на област Габрово“ с партньор РБ „Априлов - Палаузов“ по **Програма BG08 „Културно наследство и съвременни изкуства“**, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство в размер на 199 884 евро и проект „155 години Габрово град“ по Програма „Култура“ на Община Габрово. Експонирани са 45 изложби, две от които посветени на отбелязване - 155 годишнината от обявяване на Габрово за град: „Съхранени реликви за Габрово“ - съвместно с АЕК „Етър“, МДХС, ХГ „Христо Цокев“, НМО, РБ „Априлов-Палаузов“ - гостувала в БАН-София и „155 години Габрово град“, гостувала в София, В. Търново, Стара Загора. Фондовете на музея са увеличени с 1459 културни ценности и вещи или общо 100 232 културни ценности и вещи.

РИМ – Габрово, съвместно с ВТУ „Св. Св. Кирил и Митодий“ и АЕК „Етър“, организира Международна научна конференция „Старопланинският регион в историята на българските земи и културният туризъм“ с 56 участника, между които учени от български университети, Полша и Македония. Издадени бяха том първи и том втори от известията на РИМ-Габрово. Уредниците на музея взеха участие в 12 научни форума в страната. Дадени са 55 интервюта в местни и национални медии, и информация за 534 интернет сайтове.

АИР „Боженци“

През 2015 г. АИР „Боженци“ отчете собствени **приходи** в размер на **99 427 лв.** Ръстът на приходите спрямо 2014 г. е 25%. През изминалия период бяха положени усилия за подобряване на цялостния туристически продукт, който предлага АИР „Боженци“, в резултат на което беше увеличен броят на туристите, посетили резервата. Посетителите от България и чужбина са 34 052, като 7 472 от тях посетиха и музейните обекти. Ръстът на посетилите спрямо 2014 г. е 15%. Музеят стопанисва 6 къщи за гости – недвижими културни ценности, в които са реализирани 2 690 нощувки. Близко 17% е ръстът на реализираните нощувки спрямо 2014 г.

АИР „Боженци“ гостува с изложби в Плевен и Русе. През пролетта телевизия „Дестинация България“ направи два филма за събития на АИР „Боженци“, а през есента БНТ 2 засне филм за Боженци.

Културният календар включваше възстановки на обичаи и фолклорни концерти – гостуваха ФА „Загоре“, ДФА „Габровче“, ФА „Сивек“, Школа по народни танци "Девет осми БГ", „Детски танцов състав при НЧ "Априлов - Палаузов 1861".

Продължиха образователните инициативи и работата с деца. За 29-ти път се проведе национален детски пленер „Сбъдната приказка“. По традиция за най-малките имаше

куклен театър в дните около първи юни. Резерватът стана домакин на Европейските дни на художествените занаяти. Автентичната възрожденска обстановка и добрите условия направиха резервата отново предпочитано място за провеждане на сватби и тиймбилдинги. В края на 2015 г. Общински съвет - Габрово даде съгласие да се открие процедура за промяна наименованието на организационната форма на АИР „Боженци“ от Архитектурно-исторически резерват „Боженци“ на Музей на Архитектурно-исторически резерват „Боженци“.

Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“

Показателите за регистрираните читатели, посещенията, справките и собствените приходи са по-високи от 2014 г. **Собствените приходи са в размер на 18 301,71 лв.** През 2015 г. екипът на Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“ – Габрово продължи да работи за утвърждаването на библиотеката като модерен регионален културен институт в област Габрово и информационен център за местната общност на базата на рационално използване на традиционни и нетрадиционни технологии в областта на събирането, разкриването, съхраняването и предоставянето на библиотечни документи и информация, чрез научно организирани колекции, достъп до външни бази данни и създадената в библиотеката библиографска информация

В края на 2015 г. библиотечният фонд на РБ „Априлов – Палаузов“ е **252 297 б.е.** Старопечатният книжен фонд „Редки и ценни издания“ включва 362 заглавия в 631 тома. Библиотеката притежава и няколко ръкописа. През годината като покупка и дарение са постъпили 2836 библиотечни единици /б.е./ на стойност 24 356, 78 лв. Направен е абонамент за 71 заглавия - периодични издания на стойност 5908 лв. Още 40 заглавия са получени като дарение, между които всички местни издания, юбилейни вестници и единични листове. През отчетната година са регистрирани **3218** читатели (до 14 години 833). Посещенията в библиотеката са **69 184**, от тях 7 173 на деца до 14 години. Посещения за ползване на Интернет във всички отдели – 6 832, като 692 от тях са на деца до 14 г. Заетите библиотечни материали са **103 585**. През годината са направени **1 739** справки и 1 279 консултации, както и 75 справки по имейл. Направени са 45 информационни списъка за новополучена литература, 62 витрини за нови книги, 90 витрини и тематични лавици, 12 виртуални изложби за актуални събития (по

календарния план). Проведени са 8 срещи и са представени книги и периодични издания. Проведено е обучение на граждани за придобиване на начални компютърни умения, индивидуално обучени и консултирани потребители – 312. Библиотеката е партньор на РИМ – Габрово в проект „Съвременни подходи за проучване, представяне и достъп до книжовното културно-историческо наследство на област Габрово“ по програма BG-08 „Културно наследство и съвременни изкуства“ мярка 2 „Документиране на културната история“ за създаване на дигитални центрове в двете институции и дигитализиране на старопечатни издания.

Други проекти, реализирани от библиотеката са: „Познатото и непознато Габрово: на фокус“, финансиран по Програма „Култура“ 2015 на стойност 1700 лв. и „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност 2015“ на Министерство на културата на стойност 1 600 лв.

Библиотеката беше партньор в проектите: „155 години Габрово град“ на РИМ – Габрово, финансиран по Програма Култура на Община Габрово, „Габрово – град с минало, град с бъдеще“ на фондация „Граждански форум“, „Опознай и избери!“ на ИМКА, финансиран по Програма Младежки дейности на Община Габрово.

В партньорство с фондация „Глобални библиотеки – България“ бяха проведени три обучения на библиотекари през октомври. Библиотеката участва в националната кампания „Бисерче вълшебно 2015“, в националната кампания „Чети с мен“, в националната кампания „Читател на годината 2015“, в националната кампания „Забавното лятно четене“ (и е сред петимата финалисти).

Художествена галерия „Христо Цокев“

През 2015 г. ХГ „Христо Цокев“ бе посетена от 9 383 души, бяха отчетени **собствени приходи** в размер на **3 287, 50 лв.**

Организиран бяха 37 изложби, 3 от които с международно участие, 5 гостуващи в рамките на проект „Изкуство от центъра“ и една изложба на габровски художници, посветена на 155 години Габрово град в Арт център – Плевен.

Стартиралият през 2013 г. проект „Изкуство от центъра“, представляващ пътуваща изложба на 30 автори от различни възрастови групи от Габровска област, използващи различни техники в живописа, гостува в Добрич, Ловеч, Плевен, Кюстендил, Севлиево. Изложбата бе представена и пред габровската публика. През 2015 г. Министерство на културата финансира проекта на галерията за издаване на първия досега каталог, представящ галерията и фонда. Беше одобрен и проект по програма „Мобилност“ на Национален фонд Култура, чрез който пътуващата изложба „Изкуство от центъра“ ще бъде представена в БКИ град Варшава, Полша. Галерията обнови фонда си със 112 творби, рамкирани бяха около 100 творби, основно от фонд живопис. Беше подписан договор за сътрудничество с фондация - IANZA-ART inter - cultural, Румъния.

Амбицията на екипа на галерията да се представят съвременни художници и да се популяризира изкуството на младите творци се доказва отново с изключително успешната изложба на студенти и преподаватели от Националната художествена академия. Участник и куратор на изложбата бе Христина Дренска - Тита от Габрово. Галерията се включи като партньор на РИМ – Габрово, РБ „Априлов – Палаузов, НЧ „Христо Смирненски“.

Екипът на галерията взе участие в 5 научни конференции в страната. Образованието в сферата на изкуството и културата продължи да бъде приоритетна област в дейността на галерията. Организиран бяха беседи, игри и уъркшопове, свързани с конкретни поводи. Обособени бяха отделни модули, съобразени с възрастта и потребностите на децата. За трета поредна година бе реализиран регионалният конкурс за Коледна картичка „Подари коледна усмивка“ в подкрепа на благотворителната инициатива на Президента на Република България – „Българската Коледа“. В конкурса се включиха над 500 деца от Габрово и региона.

Интерактивен музей на индустрията

През 2015 г. музея са посетили 5 082 души. Спрямо посещенията през 2014 – 3 686 души (за 9 месеца) се наблюдава 32% ръст. **Приходите** на ИМИ Габрово през 2015 г. са **16 906 лв.**, с 43% повече в сравнение с 2014 г. Наблюдава се трайна тенденция за увеличаване на посещаемостта и приходите на музея. През 2015 г. целите и приоритетите на ИМИ Габрово бяха силно фокусирани върху посетителите и ползвателите на музея и неговото утвърждаване като място, където се пресрещат култура, почивка, забавления, туризъм и образование. Акцент в работата на ИМИ ще продължи да бъде привличането на публики чрез достъпна интерпретационна и презентационна програма с добър вътрешен баланс между традиционализъм и дигитални

средства за комуникация, както и осигуряването на устойчив туристически поток, който да доведе до увеличаване на популярността на града като туристическа дестинация.

ИМИ партнира на редица инициативи на Община Габрово и различни организации, а именно: Нощ на музеите; летни занимания, в които се включиха около 200 деца; дискуссионна среща на туроператори от цялата страна за промотиране на Габрово и региона като туристическа дестинация. Музеят беше домакин на проведен по инициатива на Сдружение „Фабриката“ дебат на тема „Има ли място за младите хора в

Габрово“, както и част от програмата на годишна среща, организирана от Търговско-промишлена палата - Габрово.

Дом на културата „Емануил Манолов“

Собствените приходи са в размер на **29 077 лева**. (от наем – 20 803,14 лв., от такси – 8 274 лв.). В тази емблематична за Габрово сграда се помещават трите общински творчески формации - ДФА „Габровче“, оркестър „Габрово“, Габровски камерен оркестър, администрацията на ДТ „Рачо Стоянов“, НЧ „Габрово –2002“, както и наематели.

През 2015 г. в Дома се проведеха 37 мероприятия - общоградски събития, аукциони, празници, чествания на училища и фирми, театрални спектакли, концерти, семинари, презентации на книги, изложби. С партньорството на НЧ „Габрово-2002“ беше организиран юбилейният концерт „Живот, отдаден на музиката“, по случай 70-годишнината на известния акордеонист и автор на фолклорна музика Димитър Кротев. Концертът беше заснет от екипа на телевизия „Дестинация България“ и излъчен в предаването

„Фолклорни пътеки“. По случай 70-годишнината от създаването на ДТ „Рачо Стоянов“, Камерната зала в Дома на културата беше именувана на известната габровска актриса Ружа Николова. ДК „Ем. Манолов“ предостави и възможността за изява на външен културен продукт, съобразен с предпочитанията на габровската общественост.

Общински творчески формации

Усилията на трите формации: **ДФА „Габровче“, оркестър „Габрово“, Габровски камерен оркестър**, основно бяха насочени към разширяване на репертоара, осъществяване на успешни концертни изяви в Габрово и страната, участие във фестивали и конкурси и привличането на нови публики. От трите формации **ДФА „Габровче“** е с най-много собствени приходи - **17 500 лв.** Общият брой на участията е 32, а зрителите - над 17 100. Ансамбълът изнесе 8 самостоятелни, 3 образователни концерта и взе участие в редица общински мероприятия и празници. Музикалният отдел на ансамбъла участва в два национални конкурса в Ст. Загора и Котел и завоюва 2 първи, 6 втори и 3 трети награди. Младежката танцова формация завоюва 2 Гран-при на Националния конкурс в София и Международния младежки фолклорен фестивал в Приморско. Детската танцова формация стана носител на Голямата награда на кмета на Община Разград от Националния конкурс „Децата на България танцуват“. Ансамбълът е носител на званието „Представителен“ на националната секция на ЦИОФФ. Над 200 деца взеха участие в **IX Регионален музикално-фолклорен конкурс „Златен славей“**, организиран от ДФА „Габровче“.

Габровски камерен оркестър представи пред габровската публика общо 391 произведения, като 71 от тях - премиери. **Реализираните концерти са 55.** От тях: първи изпълнения в България – 11, световни премиери – 1 (Песен из филма „Тайната градина“ – оркестрация за соло цигулка и струнен оркестър Иван Стоянов). Най-важни реализирани инициативи: **Бароковата опера „Дидона и Еней“ от Хенри Пърсел** /съвместна продукция със Старозагорската опера/. **Авторски концерти на Милчо Левиев, Любомир Денев, Димитър Христов**, гостуването от Япония на контрабасистката Маргарита Калчева и гостуване от Барселона на пианиста Веско Стамболов. **Приходи – 4 557 лева, брой посетители – около 7 840.**

Утвърждаването на Дните на камерната музика като авторитетен фестивал в България, провокира нуждата от повишена цена на билета за концертите от фестивалната програма. Въведеният модел - безплатен вход за редовните концерти за ученици, студенти и пенсионери не се отрази съществено на посещаемостта. Необходими са по-активни действия от страна на Камерния оркестър за привличане на младежка публика. Развиване на образователните програми в посока съдържание, с включване в репертоара на по-популярни произведения, познати на детската и ученическа аудитория, и в търсене на нови пространства за изява. Реализиране на концерти на открито в летните месеци и разширяване на целевата публика.

Оркестър „Габрово“ изнесе 10 самостоятелни концерта в зала „Възраждане“ и на открити сцени, взе участие в над 15 чествания и инициативи на Община Габрово, проведе 4 образователни концерта. Активно се включи в инициативата „Хоро за хората“. Реализира концерти в Русе, Елена и селища в област Габрово. Успешно организира и проведе Биг бенд парад, в рамките на Международния фестивал на хумора, в който се включиха 6 оркестъра от страната. В сравнение с предходната година **приходите** на оркестъра бележат двукратно увеличение и са в размер на **2 078 лв.** Една от основните задачи на оркестъра през 2016 г. е разширяване на целевите публики, концерти на открито и привличане на добри музиканти и специалисти. На база на горепосоченото, може да се направи изводът, че през отчетния период

в сферата на културата се запазва тенденцията за устойчивост и стабилност по отношение дейността на културните организации - движение на персонал, обогатяване на фондовете, брой на изяви и посетителите, ръст на собствените приходи.

Паметници

През 2015 г. регулярно беше извършвано почистване на паметници и пространствата около тях, подмяна на липсващи надписи, почистване на графити върху емблематични за Габрово монументи и др. Извършена беше основна рехабилитация и укрепване на фигурата и постаментата на емблематичния за Габрово паметник на Ран Босилек на ул. „Николаевска“. Беше изготвен и представен за съгласуване в НИНКН проект за цялостна рехабилитация на Паметника на загиналите във войните в двора на църквата в с. Боженци. Проектът е изготвен съгласно изискванията от лицензиран реставратор и вече е съгласуван и одобрен от Министерство на културата. Ще се реализира през 2016 г.

Читалища

32 са действащите читалища на територията на община Габрово за 2015 г. и 2 са в процес на регистрация. Годишната държавна субсидия беше 284 540 лв. Ръст на завишение спрямо предходната година – около 8%. Читалищата през периода работеха за съхраняване и обогатяване на националните традиции, чрез реализацията на празнично-обредния календар. Много от тях осъществяваха и съвместни инициативи, други успешно реализираха проекти по Програма Култура на Община Габрово. Участие във фолклорни фестивали и събори имаха множество читалищни състави и индивидуални изпълнители.

ТУРИЗЪМ

През 2015 г. усилията на Община Габрово в областта на туризма бяха насочени към осигуряване на устойчиви решения по отношение на рекламата на дестинация Габрово, към откриване на нови таргети туристи, установяване и поддържане на ефективни партньорски отношения в регионални и международни измерения, към изпълнение на поставените цели по основните приоритети, свързани с развитието на туризма на територията на община Габрово.

По основните приоритети, заложи в Програма за развитието на туризма на територията на община Габрово през 2015 г. бяха реализирани следните дейности:

В рамките на дейностите по устойчивост на направените интервенции по Проект „Подкрепа за развитие на регионален интегриран туристически продукт в общините Габрово,

Трявна и Севлиево“, финансиран по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013, съвместно с общините Трявна и Севлиево, бяха реализирани комплекс от маркетингови дейности, с цел запазване и допълнително нарастване на ефекта от изпълнението на проекта. Реализирана бе кампания с платена реклама по национални TV канали, като в рамките на кампанията са излъчени 55 бр. рекламни клипа, в каналите „Нова ТВ“, „Диема“, „Кино Нова“, с които са постигнати общо 127,59 TRPs (целеви рейтингови точки). Реализирана е кампания с платена реклама по национални радиостанции, чрез излъчване на 40 аудиоклипа с дължина 30 секунди, по БГ Радио.

Публикувани са 3 пълноцветни публикации на една цяла страница, в три последователни издания на списание "Bulgaria On Air The Magazine", през месеците юни, юли, август на 2015 г. Публикациите представиха региона като атрактивна дестинация, чрез снимки от трите общини и текст на български и английски език. Списанието е двуезично и се разпространява на борда на самолетите на авиокомпания „България Ер“.

Изработените рекламни материали по проекта са претиражирани, както следва:

- Пътеводител/гид в тираж 1 500 бр., от които 1 000 бр. на български език и 500 бр. на английски език;
- Брошура в тираж 1 500 бр., от които 1 000 бр. на български език и 500 бр. на английски език;
- Карта на регион Габрово, Трявна, Севлиево в тираж 7 500 бр., от които 5000 бр. на български език и 2500 бр. на английски език.

За популяризиране на дестинацията са изработени и поставени три билборда, два на автомагистрала Хемус и един в Търново, в рамките на два рекламни периода – 30 дни. Публикувани са PR статии и рекламни банери в интернет. За осъществяване на контакти с туроператори и за популяризиране на района, през 2015 г. е взето повторно участие на планираните по проекта туристически борси и изложения:

1. Туристическо изложение ITB Берлин – март 2015 г.
2. Международна туристическа борса "Културен туризъм", Велико Търново – април 2015 г.
3. Туристическо изложение TTR – Букурещ, Румъния – март 2015 г.
4. Международна туристическа борса "Ваканция и спа", София – февруари 2015 г.
5. Туристическо изложение „Уикенд-туризъм“, Русе – май 2015 г.
6. Туристическо изложение MAP, Париж – март 2015 г.
7. Туристическа борса "Вашата Ваканция", Бургас – април 2015 г.
8. Фестивал на устойчивия туризъм и здравословно хранене „Зелени дни“, София – април 2015 г.

През 2015 г. бяха отпечатани и разпространени планираните в туристическа програма рекламни и информационни материали: туристическа карта на гр. Габрово - 6000 бр., рекламни визитки за 12 забележителности и туристически обекти - 12 000 бр.; информационни флаери със схеми на Узана - 3000 бр. Преиздаден беше луксозен каталог: „Габрово. Приключение с усмивка“ - 3000 бр.

В рамките на програмата за развитие на туризма беше подкрепено събитието Еко фест „Зелените идеи в действие“, което се проведе на 24-26 юли в местността Узана.

През месец ноември бе партнирано на Българска фондация „Биоразнообразие“ в организирането и провеждането на туроператорска обиколка в Габрово с участието на 20 български туроператори, с фокус - възможности за ученически и

приключенски туризъм в Габрово и местността Узана. Събитието бе с първостепенната цел популяризирането на новосъздадената Детска природна академия на Узана, но бяха представени и другите възможности за туризъм в региона. Екипът на ТИЦ - Габрово разработи специални предложения за туроператорите според техните нагласи и търсения: едnodневни турове, програми за зелени училища, както и систематизирана полезна информация.

По поддържане на съществуващите екопътеки на територията на община Габрово през 2015 г. бяха извършени дейности по почистване на екопътеките: Градище-Кметовци; Трявна-Боженци; Градище-Пазителката на прохода; Боженци-Източник; Люляци-Дебел дял.

През 2015 г. информационното обслужване на туристите се осъществява от Туристически информационен център (ТИЦ) – Габрово, както и от Посетителски информационен център – Узана. Към АЕК „Етър“ и АИР „Боженци“ също функционират центрове, които ориентират и информират туристите. Основните дейности на ТИЦ през 2015 г. бяха насочени в следните направления:

- Осъществяване на информационно обслужване: на място в центъра, по телефон и онлайн и търсене на различни информационни канали за популяризиране на дестинацията;

- Ежемесечно изготвяне на справки и водене на статистики, отразяващи туристическата активност;
- Ежемесечно приемане и обработване на справки - декларации от местата за настаняване и оказване на съдействие на собствениците на места за настаняване;
- Екипът на ТИЦ - Габрово бе ангажиран с дизайн и разпространение на рекламни материали и дигитални рекламни и информационни продукти. В резултат бяха произведени следните продукти: 34 бр. рекламни клипове за лед екран; 6 бр. презентационни клипове; 11 визии за плакати; 6 визии за флаери; 3 визии за рекламните пана на спирките; 27 визии за други рекламни материали (визитки, флаери и др.);
- Поддържани и актуализирани са туристическите сайтове: www.visit.gabrovo.bg и www.gocenter.bg ;
- Ежемесечно се изготвя и разпространява събитиен бюлетин за град Габрово и се помага за популяризиране на събитията на територията на община Габрово;
- Осъществяване на работни срещи със собственици на места за настаняване;
- Логистика и участия на експерти от ТИЦ - Габрово на туристически изложения и форуми;
- Комуникация с институции, организации, туроператори, културни оператори, местния туристически бизнес и др.;
- Изготвяне на специфични туристически предложения и насочването им към таргет потребители: туроператори, организации, училища и др.;

- През 2015 г. бяха изработени сувенири за продажба на място в ТИЦ (тениски, чаши, магнити) и преиздаден луксозен каталог и през 2016 г. Туристическия център ще ги разпространява чрез продажба.

През 2015 г. бе официално открита Детска природна академия към Посетителски информационен център – Узана. Академията е специфичен образователен и туристически продукт, даващ отлични възможности за ученически туризъм. Към момента има назначен експерт, отговарящ за развитието на академията. Разработени са 10 интерпретативни програми и туристически предложения, предоставени на таргет от туроператори.

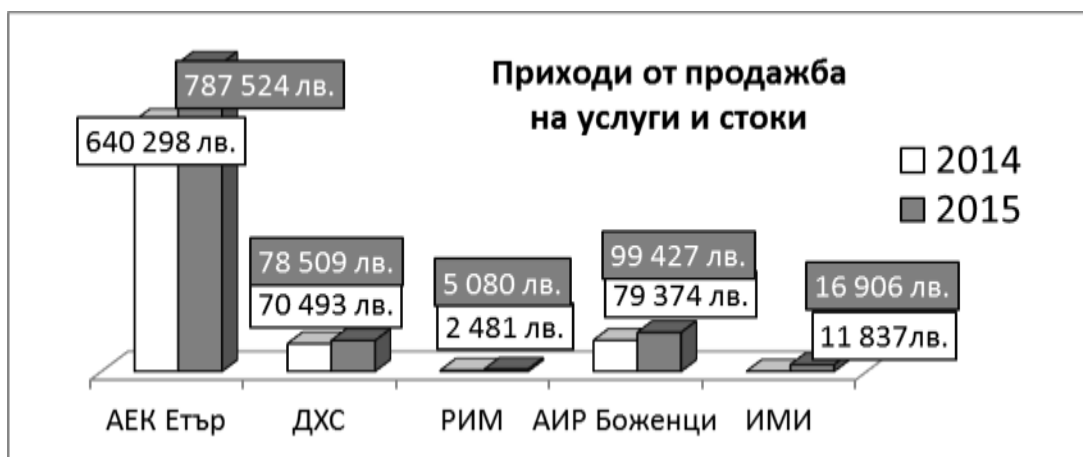
През 2015 г. се търсиха възможности за международни партньорства и участия в партньорски мрежи, имащи отношение към развитието на туризма. Такова партньорство бе създадено с включването на Габрово в международната мрежа за туризъм и инвестиции New Destinations. Габрово е промотиран като туристическа дестинация в различни информационни и рекламни канали на мрежата, получава се и експертно

съдействие от екипа на организацията, чието седалище се намира в Ливърпул.

Културен туризъм и туристическа активност

Анализът на посещаемостта на културните институти и туристически обекти в Габрово през 2015 г. отчита положителна тенденция - повишен интерес на туристите към забележителностите ни. Всички културни институти отбелязват ръст в броя на посетителите за 2015 г., като най-голям ръст бележи Националният музей на образованието с 41%, следван от 22% при Народна астрономическа обсерватория и планетариум и 20,44 % на АЕК Етър. Музей Дом на хумора и сатирата отбелязва 8% ръст, а АИР Боженци - 5%. При Интерактивен музей на индустрията се наблюдава 32% ръст (за периода на сравнение).

През 2015 г. се наблюдава ръст в посещенията на българи и спад при чужденците. Същата тенденция се наблюдава и относно броя на туристите и броя на реализираните нощувки в местата за настаняване. Ръстът при броя посетители на културните институти дава отражение и при приходите им за 2015 г. По показател приходи от продажби на услуги и стоки ръстът е отразен в диаграмите, както следва:

Проведените рекламни кампании през 2014 г. и 2015 г. по проект „Подкрепа за развитие на регионален интегриран туристически продукт в общините Габрово, Трявна и Севлиево“, както и работата с туроператори, търсенето на различни гъвкави модели за маркетинг и промотиране на дестинацията от страна на отделните културни институти, са оказали влияние за последните резултати.

Събитийен и спортен туризъм

Привличането на таргети чрез качествени събитийни продукти е важен стимул за туристическата индустрия в Габрово. През 2015 г. мащабни прояви, които оползотвориха максимално капацитета за настаняване на територията на община Габрово бяха: Карнавал и Празник на хумора и сатирата, Международен панаир на занаятите в АЕК „Етър“, Еко фест. През 2015 г. се проведеха и значими спортни събития, които се отразиха положително на туристическата активност.

На базата на работния процес през годината, осъществени наблюдения и анализ се констатира следните тенденции :

- В областта на информационното обслужване и рекламата особено внимание следва да се обръща на онлайн информационните канали и създаването на добра онлайн репутация. Това следва да е процес, в който всички участници в туристическата индустрия да обединят усилията си.
- Фокусирането в определен тематичен ресурс е важен фактор за постигането на устойчиви продукти и резултати. Овлабяването на потенциала от ресурси, с който разполагаме, следва да се случи именно чрез обединяване на усилията на всички участници в туристическата индустрия в конкретни фокус рамки. Екипът на Туристически информационен център - Габрово следва да координира подобни процеси.
- В предлагането на туристически продукти следва да се търсят иновативни подходи, да се предлага повече усещане и преживяване. Хората търсят именно това - искат да преживеят мястото, не просто да го видят.
- Прилагането на регионалния принцип в туристическото предлагане е от особено значение. Реализираният проект „Подкрепа за развитие на регионален интегриран туристически продукт в общините Габрово, Трявна и Севлиево“, както и дейностите по осигуряване на неговата устойчивост, са добра стъпка в тази посока, но има нужда от разширяване на регионалната рамка и от повече съвместни усилия със съседните общини.
- Ефективен подход е активната работа с туроператори. Следва да се работи гъвкаво с тях и да се търсят новаторски канали на взаимодействие, не само от страна на Общината, а от страна на всички участници в туристическата индустрия. Особено важно е предлагането на качествени и иновативни продукти.
- При работа с туроператори пречка за по-доброто разгръщане на потенциала на Габрово като туристическа дестинация се оказва липсата на четиризвезден хотел. Фирмите, търсещи оферти за тийм билдинг и обучения, обичайно търсят големи хотели със СПА и басейн, а на територията на община Габрово липсва такъв. Затова развитието на

конгресен туризъм в Габрово се оказва трудна задача. От друга страна, тази липса не се приема като недостатък, а като профил на дестинацията, чиято идентичност се свързва с природата, традициите и занаятите.

- Към момента има необходимост от подобряване на връзката между отделните участници в туристическата индустрия (хотелиери, ресторантьори, туроператори, културни оператори, институти). Това е тенденция, която се наблюдава и в национален мащаб. Следва да се търсят пътища за подобряване на комуникацията и за работа в мрежа. Общото познаване на отделните проблеми води и до общо намиране на решения, до генериране на нови идеи и продукти. Овлабяването на потенциала в една мрежа на взаимосвързаност би повлияло положително в различни аспекти.
- Има нужда от повишаване капацитета на работещите в областта на туризма, за да се усвоят водещите тенденции (например - прилагането на дигитален маркетинг). Онлайн платформите са водещ фактор и следва да бъдат добре познати като възможности. Има нужда и от подобряване капацитета по отношение на работата с резервационни системи, качество на обслужване, предлагане на конкурентни пакети, работа с туроператори и др. Изводите посочват необходимост от обучителни инициативи.
- Положителен факт е, че Габрово се разпознава като дестинация с изявена идентичност, което е важен фактор при реализирането на маркетингови стратегии. Габровският хумор е безспорен бранд, природата, традициите и занаятите са ключови ресурси, които отварят добри възможности за развитие и трайно позициониране.
- Осигуряването на видимост и разпознаваемост на Габрово сред международни таргети е от особено значение: от една страна - за достигане до нови пазари, от друга - за откриване на добри практики и партньори, с които да се взаимодейства на експертно ниво.

Туристическа активност и тенденции

Статистическите данни, отразяващи брой реализирани нощувки и брой туристи, пренощували на територията на община Габрово за 2015 г., са изведени на база: 1. подадените от собствениците на места за настаняване месечни справки декларации по чл. 116, ал. 4 от закона за туризма и 2. информацията за приведения туристически данък за 2015 г. по обекти към 30 януари 2016 г.

Към момента, общият брой категоризирани места за настаняване на територията на община Габрово е 139.

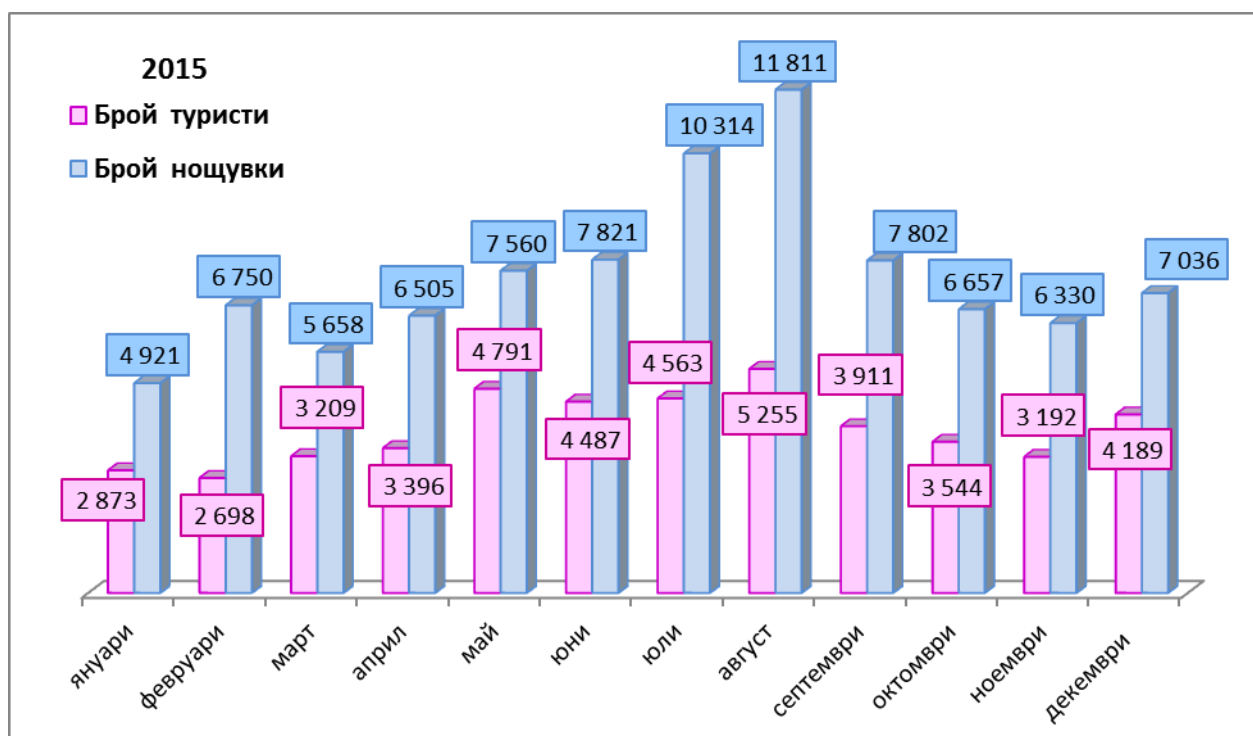
Общият брой туристи, пренощували на територията на община Габрово през 2015 г., е 46 108. Общият брой нощувки е 89 165.

По показател „съотношение българи и чужденци“ се наблюдава тенденция на увеличаване посещенията от страна на българи.

	Брой туристи			Брой нощувки		
	българи	чужденци	общо	българи	чужденци	общо
2014 г.*	34 409	4 633	39 042	70 537	10 011	80 548
2015 г.	40 976	5 132	46 108	78 880	10 285	89 165

*Данните за нощувките през 2014 г. са съобразно подадените от собствениците на места за настаняване месечни справки декларации по чл. 116, ал. 4 от закона за туризма.

С най-висока туристическа активност са месеците юли и август, а януари е с най-ниска такава. Концентрацията на почивни дни и националните празници се отразяват на туристическата активност. Преобладават уикенд почивките. Често търсени в дестинация Габрово са предложенията за ваканция на село. Увеличава се сериозно интересът към възможностите за ученически и образователен туризъм. Онлайн резервациите и сайтовете за групово пазаруване са сред най-често ползваните канали от туристите.

РАЗДЕЛ 7**МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО, ПРОТОКОЛ, ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА.**

Пред 2015 г. фокусът на дейността остана насочен към изграждане на положителен публичен образ на общината и утвърждаването на Габрово като място с висок стандарт на жизнената среда, богато на туристически и културни атракции, привлекателно за бизнес, инвестиции и реализация. Продължиха и целенасочените усилия за промотиране на резултатите от дейността Община Габрово, насочени към отговорно, ефективно и прозрачно управление.

В областта на международното сътрудничество продължиха започнатите проекти и се изпълняваха залегналите в двустранните споразумения мерки за сътрудничество с партньорските градове във всички сфери на общественно-икономическия живот - култура, образование, здравеопазване, благоустрояване, туризъм, ландшафтна архитектура, заимстване на добри модели и практики.

Институцията продължи да работи за развитието на хармонични взаимоотношения и пълноценни връзки с потребители и партньори, в посока осигуряване публичност на процесите, управление на проблемите, отзивчивост към обществените потребности, чувствителност към публичния отзвук, висока управленска отговорност и обслужване на обществените интереси.

Важен акцент в ефективния диалог с гражданите бяха проведените публични обсъждания, събития и кампании, с цел постигане на двупосочност на комуникацията.

Изпълнени бяха всички дейности за координиране и обезпечаване на официалната събитийна и протоколна дейност на организацията, в т.ч. срещи и събития, чествания и церемонии, мероприятия от протоколен характер, както и текущото отразяване работата на администрацията. За положителния публичен имидж на града и институцията допринесе ефективната комуникация с медиите. Използвайки етични комуникационни техники, а при усложнена метеорологична обстановка и инструментите на кризисния ПР, Община Габрово продължи да обезпечава необходимия актуален и своевременен информационен поток към гражданите.

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

В областта на международното сътрудничество продължиха започнатите проекти и се изпълняваха залегналите в двустранните споразумения мерки за обмен и коопериране с партньорските градове във всички сфери на общественно-икономическия живот - култура, образование, здравеопазване, благоустрояване, туризъм, ландшафтна архитектура, бизнес, заимстване на добри модели и практики. С партньорска подкрепа, бе поставено началото на първия Start Up, а инициативите с всички градове – побратими, както и отбелязване на кръгли годишнини от установяването на двустранните отношения бяха посветени на **„155 години Габрово - град“**.

Тържествено посрещане на делегации от побратимените градове по повод Деня на Габрово

Аалст, Белгия

Традиционно и през 2015 г. продължи успешното сътрудничество с Фондация Хора в помощ на България: Аалст – Габрово и Клуб Приятели на Белгия. В рамките на съвместните проекти бяха реализирани следните инициативи:

- Звено „Майка и бебе“ получи поредните дарения за дообзавеждане на жилищните си помещения;
- За хората без подслон на територията на общината бе осигурен топъл обяд и дрехи;
- Група младежи от Аалст участваха в международното издание на инициативата „Приеми ме на село“, финансиран по програма „Еразъм+“;

- Продължи обмена на медицински кадри между МБАЛ Д-р Тота Венкова и OLV Clinic, а за откриването на проекта „Изграждане на регионален център за ранна диагностика на онкологични заболявания“ в МБАЛ – Габрово пристигнаха и директорите на болниците в Аалст и Гент;
- Делегации от двата града осъществиха посещения по време на Карнавалите в Аалст и Габрово.

Тун, Швейцария

Съгласно подписаната Програма за сътрудничество между Габрово и Тун за 2015 г. година бяха реализирани следните проекти и инициативи:

- Бе организирано първото посещение от габровска страна на Карнавала в Тун;
- Проектът за подпомагане на бизнес инициатива на млад предприемач Start Up, съфинансиран от двата града, навлезе в активната си фаза. Получени бяха 30 предложения, от които след няколко етапа на оценка, 3 бяха представени пред публика. Носителят на наградата бе оповестен по време на Българо – швейцарския бизнес форум, домакин на който беше Габрово, в присъствието на посланика на Конфедерация Швейцария в България, кмета на гр.Тун, както и делегация от бизнесмени от Швейцария и България;
- В Габрово пристигнаха представители на Клуба по ориентиране от Тун, с цел организиране на обмен;
- Габровската художничка Ива Пенчева участва в традиционната Нощ на културата в Тун, където представи част от своята най-дълга копринена картина и направи уъркшоп с хора от различни възрасти в замъка Шлос.

Мъйтици, Русия

Продължена бе инициативата за обмен на опит в областта на здравеопазването. През месец септември, в рамките на официалните тържества, свързани с отбелязването на Деня на града, на посещение в Мъйтици бе директорът на

ДКЦ – 1 - Габрово д-р Нели Ноева. Специално внимание в програмата бе отделено на откритата преди две години детската поликлиника, която е образец за такъв тип лечебно заведение.

Паневежис, Литва

Положено бе началото на успешно сътрудничество между фотоклубовете от двата града. През месец юни фотографи от Габрово участваха в Международното биенале по фотография, провело се в Паневежис на тема „Човекът и градът“. Специалната награда на журито бе отредена на габровския представител Емил Михов.

В рамките на същия форум, седмица преди откриването, колекция с избрани постери от последния габровски карнавал бе изложена в Галерията по фотография.

Митвайда, Германия, Шеки, Азербайджан и Нови Сонч, Полша

В рамките на отбелязването на 10 годишнините от установяването на партньорски връзки с Шеки и Нови Сонч бяха организирани изложби, представящи градовете – побратими с помощта на художествената фотография.

Творбите на професионален фотограф от Митвайда допълваха интериора и атмосферата по време на изнесеното заседание на Българо – швейцарската търговска камара

Могильов, Беларус

За Габрово и Могильов 2015 г. бе изключително интензивна и наситена с посещения от двете страни. За Международния панаир на занаятите в Етъра пристигнаха 7 майстори, показващи уникални и автентични занаяти, характерни за Беларус. Църковният хор при храм „Успение на Света Богородица“ участва в Международния фестивал „Магутный Божа“ и взе трета награда.

Гост - изпълнител на 13-то издание на Празника на духовната музика в Габрово бе хорът на студентите от филиала на Беларуската музикална академия с ръководител Ирина Пекарская.

Петах Тиква, Израел

Със съдействието на председателя на Фондация „Израел - България“, г-н Яков Джераси, възпитаничките на ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ Цветина Колева и Виктория Ангелова отпътуваха за Израел заедно с още 13 ученици от други български градове. Посещението бе част от наградата за победителите в общинските кръгове в конкурса за есе, посветен на спасяването на българските евреи през Втората световна война. Габрово бе първият град, в който бяха отличени победителките сред единадесет финалисти от регионалния кръг. През месец август бизнес делегация от Габрово, водена от кмета на града, посети Петах Тиква и се запозна на място с възможностите, които градът предлага. Програмата включваше посещение в Индустриалния парк, детска болница Шнайдер, обекти от спортната и културната инфраструктура, както и няколко големи компании.

ПРОТОКОЛ, ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

През изминалата година продължихме да отразяваме работата на администрацията, спазвайки принципите за публичност и прозрачност. Присъствието на Община Габрово в медийното пространство се осъществяваше чрез ежедневни публикации на официалния сайт на институцията, брифинги, публични обсъждания, събития и общоградски кампании. Във връзка с поредица от инициативи и национални програми, които имаха за цел да достигнат до максимален брой граждани, бяха провеждани общоградски срещи, а по време на кампанията за плащане на местни данъци, всеки жител на общината получи допълнителна волжка към данъчното си известие, чрез която бе предоставена информация за въвеждането на двукомпонентното разделение на отпадъците, в изпълнение на проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Габрово“. Чрез серия от материали и публикации, през месец април, бяха популяризирани кампаниите за пролетното почистване на града „Мисия отпадък“ и „Да превърнем сивото в зелено“ – за финансиране на благоустройствени мероприятия по реда на публично-частните партньорства.

Изграждането на положителен публичен имидж и реклама на града и институцията бе ключов момент от работата на ангажираните с тази задача служители, като за целта бяха използвани най-популярните и знакови събития за Габрово като Карнавала, както и превърналите се в емблема Магична среща „Златна котка“, два филмови фестивала, Есенен салон на изкуствата и др. Във връзка с отбелязването на годишнината **„155 години Габрово – град“** всички културни, спортни и образователни инициативи преминаваха под това мото. За целта бе създаден и специален сайт, на който се помещаваха актуални новини и съобщения. По време на традиционния коледен прием на кмета на община Габрово бе оповестена нова

инициатива, по повод 130 години от рождението на българския писател Ран Босилек, свързана с изграждане на бронзова скулптура в близост до неговия паметник в Габрово.

Отбелязване на традиционни чествания и годишнини

- Тържествено отбелязване на Националния празник на Република България на 3 март;
- Подготовка и провеждане на тържествената сесия на Общински съвет – Габрово, посветена на Деня на града и 155 години от провъзгласяването на Габрово за град;
- Организация, провеждане и участие в традиционния габровски Карнавал;
- Национално честване на годишнината от боевете на връх Шипка;
- Церемония по награждаване на 10-те най – добри спортисти на годината;
- Коледен прием на кмета.

Други събития и инициативи

- Тържествено отбелязване на Деня на славянската писменост и култура - 24 май;
- Откриване на учебната година – 15 септември;
- Откриване на карнавалния сезон на 11.11.2014г.;
- Екобазар на площад „Възраждане“, посветен на Деня на Земята;
- Екологичен фестивал на Узана - „Зелените идеи в действие“;
- София Филм Фест и Смешен Филм Фест – съвместно с отдел Култура;
- Магична среща Златна Котка 2015 - съвместно с отдел Култура;
- Отразяване на проектите по Програма Култура на Община Габрово;
- Провеждане на първото издание на Международна борса за културни продукти „ARTtide“;
- Есенен салон на изкуствата – съвместно с отдел Култура;

- Церемония по встъпване в длъжност за втори път на кмета на община Габрово;
- Демонстрация на японска калиграфия, съвместно с посолството на Япония в България;
- Международен песенен конкурс Детска Евровизия – домакинство на Габрово в рамките на Националната кампания „Откривай България“.

Посещения на високо държавно равнище и представители на изпълнителната власт

Посещение на **Президента на Република България** господин Росен Плевнелиев, по повод Националното честване на 138-годишнина от боевете на връх Шипка.

Официално откриване на XIII Международен панаир на занаятите в Етъра под патронажа на **Председателя на Народното събрание** на Република България г-жа Цецка Цачева.

Церемония по откриване на всички реконструирани обекти от Интегрирания проект за водния цикъл на град Габрово в присъствието на **премиера Бойко Борисов, министъра на околната среда и водите Ивелина Василева, заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев.**

Официално откриване на Регионалното депо за битови отпадъци от **министрите на околната среда и водите и европейските фондове и икономическата политика.**

Посещение на **вицепремиера по европейски фондове и икономическа политика Томислав Дончев, министъра на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова и министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски** по повод инспектиране на трасето на обходния път на Габрово, като част от довеждащата инфраструктура на тунела под връх Шипка.

Работна среща на **министър Лиляна Павлова** в Габрово по повод официалния старт на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

Обсъждане на проблемите в образованието заедно с **министъра на образованието и науката проф. дпн Тодор Танев.**

Официално откриване на Детската природна академия в Узана и Екофест "Зелените идеи в действие" в присъствието на **министъра на околната среда и водите г-жа Ивелина Василева.**

Работно посещение на **министъра на енергетиката Теменужка Петкова** по повод проверка на готовността на електроразпределителните дружества и Електроенергийния системен оператор да посрещнат предизвикателствата на зимата.

Приключването на проект Изграждане на регионален център за ранна диагностика на онкологични заболявания в МБАЛ – Габрово, част от Средносрочната рамкова инвестиционна

програма на Министерството на здравеопазването, в присъствието на **министъра на здравеопазването** д-р Петър Москов, министъра по управление на средствата от ЕС Томислав Дончев и директорите на болниците в Аалст и Гент, Белгия.

Протоколни визити на представители на чужди дипломатически мисии и представители на ЕК

Първо посещение на новоназначения **търговски съветник към Австрийското посолство** г-жа Улрике Щрака. Бяха обсъдени възможностите за инвестиции на австрийски компании на територията на община Габрово, продължаване на доброто партньорство и съвместни инициативи между Общината и Австрийското посолство в България. Разгледани бяха възможностите за сътрудничество в областта на туризма, както и ползите от дуалното образование.

Работна обиколка на **директора на Дирекция „Изграждане на административен капацитет“** в Генерална дирекция „Регионална политика“ на Европейската комисия, г-жа Витория Алиата ди Вилафранка. Посещението включваше запознаване с проекта за обходния път за тунела под връх Шипка, строящото се Регионално депо за битови отпадъци и най-голямата инвестиция на Община Габрово по ОП „Околна среда“ – Интегриран проект за водния цикъл на гр. Габрово.

Откриване на изложба с фотографии от гр. Шаки в Габрово от извънредния и пълномощен **посланик на Република Азербайджан** в Република България Н.Пр. г-н Емил

Каримов. Събитието се организира по повод 11-годишнината от установяването на партньорски взаимоотношения между двата града.

Посещение на Нейно Превъзходителство **посланика на Кралство Белгия** г-жа Аник Ван Калстър във връзка с откриването на изложбата „Свобода на словото“ - съвместна работа по темата на български и белгийски карикатуристи.

Откриване на алея към обновения Руски паметник в района на старите гробища на ул. „Петър Падалски“ в присъствието на **генералния консул на Руската федерация** в гр.Русе г-жа Татяна Грушко.

Посещение на посланика на **Република Индонезия** г-н Бунян Саптомо като част от прощалната си обиколка в страната ни.

Публичност и визуализация на проекти

И през 2015 г. Община Габрово се стремеше да провежда добра медийна политика, ежедневно планиране и координация на информационните потоци по отношение на изпълняваните от администрацията проекти, финансирани със средства от програмите на европейските структурни и инвестиционни фондове. Годишната се отличава с висока информационна наситеност предвид финализиране на проектите от стария програмен период 2007 - 2013 г. и стартиране на новия. Основна цел на мерките за информация и публичност бе да се повиши обществената осведоменост за осъществяваните дейности и постигнатите резултати, гарантиране на прозрачността в процеса по усвояване на европейските фондове и изпълнението на финансираните проекти. Акцент в работата бе представянето на предстоящите инициативи и проектна готовност за новия програмен период 2014 – 2020 г. Във връзка с подготвената инвестиционна програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на общината, регулярно бе подавана подробна информация за заложените дейности. За широката общественост бяха организирани редица публични прояви и обществени обсъждания, публикации в местни и национални печатни и електронни издания, интервюта, срещи с проектантите и експерти, достъп до обществена информация и т.н.

На сайта на Община Габрово www.gabrovo.bg, **секция „Проекти и програми“**, се публикуваше актуална информация за статуса, хода на изпълнение на текущите проекти и напредъка на планираните резултати. Продължи изнасянето на информация в традиционния брифинг на кмета, както и в пресконференции по различни теми. Община Габрово съобщаваше за всички възможности за участие на обществеността в различни конкурси в контекста на европейската тематика. Информацията за работата по изпълнение и управление на проекти с европейско финансиране на местно ниво бе придружавана от данни за държавната политика в тази сфера, както и паралелно с новостите от Европейската комисия. При провеждането на събития и инициативи по проекти, Община Габрово се стремеше да увеличава популярността на града в местен и национален мащаб.

Благодарение на активната работа по отразяване на подготовката и управлението на проекти, Община Габрово има постоянно присъствие в местните медии: вестниците „100 Вести“ и „Габрово ДНЕС“, Общинско радио „Габрово“, „Дарик радио“, радио „Бумеранг“, информационните интернет портали „GabrovoNEWS“, „Gabrovo-BG.com“, „ГАБРОВО.НЕТ“, „ГабровоПлюс“, „Габровци“, „ZAGABROVO.EU“, „Елате в Габрово“, „Виртуално Габрово“, „ГабровоСега“, „Габрово Daily“. Разпространението на информацията обхваща и медиите от останалите три града в областта – Севлиево, Трявна, Дряново.

За отчетния период чрез различни интервюта и публикации е организирано медийно присъствие в национални печатни издания, сред които: вестниците „Труд“, „24 Часа“, „Монитор“, „Стандарт“, „Капитал“, списание „Инфраструктурно строителство“, бюлетини на НСОРБ, „ЕкоЕнергия“, информационните интернет портали „СЕВЕР.БГ“, „SityBuild.bg“, „Kmeta.bg“, „Дестинация Дряново“, „Севлиево Онлайн“, „Фрамар“, „Турист медия“, „Peika.bg“ и др. Продължава поддържането на традиционно доброто сътрудничество с изданията на медийното обединение „Градът Медия Груп“, където се публикува информация за най-актуалното от инфраструктурните дейности на Община Габрово. В различни периоди от реализацията на проектите са излъчени репортажи и е предоставяна информация на кореспондентите на национални радио и телевизионни медии – БНР, БТА, БНТ, TV7, TV7News, VTV, „Нова телевизия“, радио „Стара Загора“, „Дарик радио“, информационните агенции „Фокус“, „Медиапул“, БГНЕС.

Сред реализираните инициативи и специални събития по проекти през 2015 г. можем да отличим:

- Кръгла маса за добрите практики и предизвикателствата пред деинституционализацията на деца, настанени в домове за медико-социални грижи с участието на министъра на труда и социалната политика Ивайло Калфин, вицепремиера по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев и ръководителя на екипа за България в отдел Румъния, България, Малта /ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК/ Кирил Киряков;
- Конференция „Европейско бъдеще за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ – съвместна инициатива с Областен информационен център – Габрово;
- Участие на Община Габрово в борса на общински проекти, финансирани от ЕС, в рамките на Годишна среща на местните власти от Югоизточна Европа /17-19 май 2015 г., гр. Пловдив/;
- Церемония по откриване на регионално депо за отпадъци по проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Габрово“ с участието на министъра на околната среда и водите Ивелина Василева и вицепремиера по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев;
- Церемония по откриване на реконструирани обекти от Интегриран проект за водния цикъл на гр. Габрово с участието на министър-председателя на Република България Бойко Борисов, министъра на околната среда и водите Ивелина Василева и вицепремиера по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев;

- Участие на Община Габрово в националната кампания „Деветте пътя към еврофондовете 2015-2020“, организирана от вестниците „24 часа“ и „Труд“;
- Първа работна среща на Национална мрежа за устойчиви и иновативни обществени поръчки по проект „Региони на устойчивите обществени поръчки /SPP Regions/“;
- Информационен ден по проект „Разкриване на иновативни услуги за деца и семейства в община Габрово“;
- Отбелязване на Международните дни на пасивните сгради с ден на отворените врати в ЦДГ „Слънце“ – единствената сертифицирана пасивна сграда в страната, изградена по проект ПОСОКИ;
- Обучение „Зелени обществени поръчки в действие“ по проект SPP Regions с участието на представители от 15 български общини;
- Публично представяне на проект „Цветен град“ с участието на ръководителя на екипа на Балкански институт по труда и социалната политика в Швейцарското междинно звено Димитър Матев;
- Церемония по откриване на обектите от „Интегриран проект за изграждане на привлекателна, достъпна и зелена градска среда на Габрово“ с участието на министъра на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова и председателя на УС на Агенция „Пътна инфраструктура“ инж. Лазар Лазаров и др.

РАЗДЕЛ 8

ОБЩИНА ГАБРОВО – АКТИВНА И ИНОВАТИВНА

И през 2015 година работата на общинската администрация беше забелязана и отличена. Получихме награди и признания в сферата на доброто управление, културата и разумните инвестиции. Добавени към факта, че общината ни е пилотна в много инициативи в тези и други области – Габрово се нарежда сред модерните градове, които са пример за добри практики, съвременни решения и резултатно управление.

Европейски етикет за иновации и добро управление

България е една от първите страни в Европейския съюз, заедно с Белгия, Италия, Норвегия и Испания, която прилага Стратегията за иновации и добро управление на местно ниво, приета от Съвета на Европа. Тя се изпълнява в партньорство между Националното сдружение на общините в Република България и Министерството на регионалното развитие. **Община Габрово**

бе удостоена с наградата „Европейски етикет за иновации и добро управление на местно ниво“ по време на Тринадесетото заседание на Комисията за присъждане на Етикета, проведено през месец март 2015 година. Периодът на валидност на отличието е до 2017 г. Комисията е национален орган, акредитиран от Съвета на Европа (СЕ), с председател министърът на регионалното развитие, а нейни членове са представители на местната и на централната власт, граждански организации, академични среди и други. Етикетът представлява признание за успешното прилагане на принципите за добро демократично управление, качество на предоставяните публични услуги и добрите практики при изпълнение на публични

политики в Община Габрово. Той е сертификат за цялостно качество на управлението и се оценява по единни критерии и процедури, разработени от СЕ, за всички страни в Европа.

Носители на Етикета са местните власти, които приемат и прилагат в дейността си 12-те принципа за добро управление от „Стратегията за иновации и добро управление на местно ниво“ на Съвета на

Европа. Дванайсетте принципа за добро управление са: честно провеждане на избори, представителност и гражданско участие; отзивчивост; ефикасност и ефективност; откритост и прозрачност; върховенство на закона; етично поведение; компетентност и капацитет; иновации

и отвореност за промени; устойчивост и дългосрочна ориентация; стабилно финансово управление; човешки права, културно разнообразие и социално единство; отчетност. Община Габрово е сред 18-те български общини, които са удостоени с тази престижна награда. Общински съвет - Габрово прие 12-те принципа с Решение № 135 от 19 юни 2014 г. **Наградата беше връчена на официална церемония в Пловдив на 18 май 2015 г.** в рамките на форума „Годишна среща на местните власти от Югоизточна Европа“. Събитието бе организирана от Националното сдружение на общините в Република България, Мрежата на асоциациите на местни власти в Югоизточна Европа и Община Пловдив.

Община Габрово получи отличие за европейско качество - лейбъл „Европейски фестивал“, за Международен фестивал на хумора и сатирата по време на Международната конференция на Българската фестивална асоциация (БФА) „Фестивали в черно и бяло“ в София. Лейбълът „Европейски фестивал“ е знак за качество, предлагащ

международно признание за работата на фестивалите и предоставящ по-добър достъп до информация за тях на техните партньори и публики. Наградата бе връчена на кмета Таня Христова от проф. Пламен Джуров. В хода на дискусиата бе представен анализ, според който Община Габрово в национален мащаб е сред общините, които процентно отделят от бюджета си най-много средства за култура. Събитието бе част от проект „Българо-норвежко партньорство за прозрачна и ефективна публична подкрепа на културния сектор в България“, финансиран от Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009 - 2014 г.

Диплом „ПроКултура“ получи Община Габрово при раздаване на годишните награди на Българската асоциация на работодателите в областта на културата /БАРОК/.

Асоциацията оцени усилията на Общината да разшири достъпа на младите до култура и ангажираността ѝ с темата. Габрово участва в номинациите за награди в категория „Община“ с инициативата за организиране на лятна занималня към училищата. Лятната занималня е нова форма на организиране на свободното време на деца от 1 до 4 клас през ваканционните месеци юни и юли. За обезпечаване на инициативата през 2015 година Община Габрово отдели от бюджета си 27 хиляди лева. През настоящата година бяха обхванати 320 деца, което представлява 18% от целевата група. За сравнение – през първата година от осъществяване на инициативата обхванатите деца бяха 230. Това сочи, че интересът към лятната занималня бележи сериозен ръст, което е

основание да се мисли, че формата е устойчива и има бъдеще.

В лятната занималня се включиха почти всички културни институти на територията на общината – Регионален исторически музей, Национален музей на образованието, Дом на хумора и сатирата, АИР „Боженци“, АЕК „Етър“, Художествена галерия, Интерактивен музей на индустрията и РБ „Априлов-Палаузов“, Посетителски център „Узана“, ПП „Българка“. Габровски камерен оркестър и Оркестър Габрово проведоха образователни концерти, а изброените по-горе музеи и галерии разработиха и изпълниха тематични програми, по които децата едновременно да учат и играят, да се запознаят с дейността на културния институт, да се превърнат за един ден самите те в творци, екскурзоводи, научни работници.

Целодневна детска градина „Слънце“ в Габрово получи отличие „Високо оценена номинация“ в категория „Сгради – образователна инфраструктура“ на националния конкурс „Сграда на годината 2015“.

Плакетът и грамотата бяха връчени на заместник-кмета инж. Нела Рачевиц от Деница Николова – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството. Конкурсът е под

патронажа на Министерство на регионалното развитие и благоустройството със съдействието на браншовите организации в архитектурата, проектирането и строителството. В него участваха 60 новоизградени и реконструирани публични и частни проекти, завършени през 2015 г. Обектите бяха оценени от жури от 24 водещи експерти и представители на бизнеса и професионалните общности, с председател зам.-министър Деница Николова.

Сградата на ул. „Любен Каравелов“ № 32, проектирана като разширение на база 1 на ЦДГ „Слънце“, е единствената сертифицирана пасивна сграда в страната. Тя бе построена благодарение на спечеления от Община Габрово проект „ПОСОКИ – Предоставяне в общността на социално-образователно консултиране и интегриране“ по споразумение за финансиране с Министерство на труда и социалната политика чрез заем от Международната банка за възстановяване и развитие. Обликът ѝ е дело на архитектите Иглика Люцканова и Александър Генчев от „СолЕр Интернешънъл“ ООД. Конструктор е инж. Златка Плеснева.

Детската градина е двуетажна. Предвид поставените високи изисквания за енергийна ефективност, формата, ориентацията и вътрешното разположение на помещенията са съобразени с принципите за максимални топлинни печалби от слънцегреене и минимални топлозагуби от конструктивни термомостове и външни остъклявания. След успешно проведен тест за въздухоплътност, е издаден сертификат от немския институт „Пасивна къща“ в Дармщат, с който се удостоверяват критериите за пасивна сграда. Към момента заведението се посещава от 74 деца от 3 до 7-годишна възраст, разпределени в три групи.

Фондация за прозрачни регламенти също отличи работата на общинската администрация. На 14 юли 2015 г. на тържествена церемония за седма поредна година Фондация за прозрачни регламенти връчи своите призове за прозрачност и партньорство в дейността на областните и общинските администрации в България. В категорията **„Най-прозрачна общинска администрация“ Община Габрово е втори подгласник.** Призът е учреден през 2008 г. от ФПР в

изпълнение на четвъртия принцип от Стратегията за иновации и добро управление на местно ниво на Съвета на Европа. Наградата е преходна и се връчва за постижения на администрациите в четири категории: най-прозрачна областна администрация; най-прозрачна общинска администрация; най-добра практика за партньорство между областна администрация и структурите на гражданското общество; най-добра практика за партньорство между общинска администрация и структурите на гражданското общество.

„Индекс на Местната система за почтеност – 2015“ е първата по рода си годишна сравнителна класация на ключови институции. Индексът представя сравнителна картина на антикорупционния капацитет, ролята и значението на институции като общински съвет, кмет, общинска администрация, политически партии, органи на съдебна власт, полиция, бизнес, медии и гражданско общество в 27-те общини – областни центрове в България. Общата

картина на класацията нарежда Габровски регион на 5-то място по прозрачност, като по отношение на общинска администрация, **Община Габрово е класирана на първо място.** Според класацията, добрите практики, с които конкретно Община Габрово се откроява в работата си и е заслужила водеща позиция, са публичност и прозрачност по отношение на взаимодействието с бизнеса, на контролната дейност, както и с иновативния модел на електронен регистър за проследяване на възлагането и изпълнението на обществените

поръчки. Целта на инициативата е не само да оцени по-добре и по-слабо представящите се местни администрации и структури, а да създаде основа за обмен на добри практики и развитие на капацитет сред всички участници в политическия процес, гражданското общество и бизнеса на местно ниво в българските градове и региони.

Кметът на Габрово – г-жа Таня Христова беше отличена с диплом с благодарствен плакет по повод двадесет и петата годишнина от създаването на Синдикат на българските учители. „За принос в развитието на конструктивното социално партньорство с Общински координационен съвет на СБУ – Габрово“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

2015 г. отбеляза края на едни етап - интензивен, наситен с работа и предизвикателства. Тя премина под знака на 155 години от обявяването на Габрово за град, бе ключова за развитието на града и важна за неговата история. Позволявам си да я определя като година, в която успяхме. Защото приключихме тежки и важни инвестиции, чрез разумно и целесъобразно разходване на европейски и местен ресурс, постигнахме желания от всички нас растеж, насочен към устойчивото развитие на Габрово.

За успехите, които вече са факт, благодаря на моя екип и на общинска администрация, които работиха отдадено. За дебатите и критиките по пътя към най-важните решения за града, благодаря на Общински съвет – Габрово.

Но най-вече благодаря на всички габровци, които ни мотивираха на всяка крачка към поставените цели, като изискваха и очакваха от нас резултати или ни насърчаваха с думи на благодарност. Вярвам, че ще оправдаем доверието на габровци, за да можем занапред да се гордеем с това, което сме надградили и да се радваме, че сме превърнали Габрово в притегателно място за живот, бизнес и реализация.

Таня Христова

Кмет на община Габрово